

FAVORİ SERİSİ
ÇİFT YÖNLÜ KİTAP

9
SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

BECERİ TEMELLİ Yeni Nesil

SORU BANKASI

Markaj
yayınları

Editör Yayınevi markasıdır.

ISBN 978-625-7815-29-1

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

Bütün hakları Markaj Yayınlarına aittir.

Yayıncının izni olmaksızın kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

ISBN

978-625-7815-29-1

SERTİFİKA NO.

40447

KAPAK TASARIMI

Markaj Yayınları Tasarım Ekibi

SAYFA TASARIMI

Markaj Yayınları Dizgi Ekibi

BASKI VE CİLT

Reprobir Matbaacılık

ANKARA

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.: 2/20
Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 099 24 84

WhatsApp: 0 505 099 24 84

www.markajyayinlari.com

markajyayinlari@gmail.com

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE: GİRİŞ

- ▶ EDEBİYAT 5
- ▶ EDEBİYAT VE BİLİM 7
- ▶ EDEBİYATIN GÜZEL SANATLARLA İLİŞKİSİ 9
- ▶ METİNLERİN SINIFLANDIRILMASI 11
- ▶ DİLİN KULLANIMINDAN DOĞAN TÜRLERİ 13
- ▶ DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI 15
- ▶ İLETİŞİM VE İLETİŞİM ÖGELERİ 18

2. ÜNİTE: HİKÂYE

- ▶ HİKÂYE 21
- ▶ İSİMLER (ADLAR) 27
- ▶ YAZIM KURALLARI 30
- ▶ NOKTALAMA İŞARETLERİ 34

3. ÜNİTE: ŞİİR

- ▶ ŞİİR VE ŞİİRLE İLGİLİ KAVRAMLAR 38
- ▶ SÖZ SANATLARI 42
- ▶ SIFATLAR (ÖN ADLAR) 45

4. ÜNİTE: MASAL / FABL

- ▶ MASAL VE FABL 47
- ▶ EDATLAR, BAĞLAÇLAR VE ÜNLEMLER 50

5. ÜNİTE: ROMAN

- ▶ ROMAN 53
- ▶ ZAMİRLER 57

6. ÜNİTE: TİYATRO

- ▶ TİYATRO 59
- ▶ ZARFLAR (BELİRTEÇLER) 63

7. ÜNİTE: BİYOGRAFİ / OTOBİYOGRAFİ

- ▶ BİYOGRAFİ VE OTOBİYOGRAFİ 66
- ▶ FİİLLER (EYLEMLER) - FİİLLERDE ANLAM 69

8. ÜNİTE: MEKTUP / E-POSTA

- ▶ MEKTUP, E-POSTA, DİLEKÇE VE TUTANAK 71
- ▶ FİİLLERDE KİP VE ŞAHIS - EK FİİL - FİİLDE YAPI 73

9. ÜNİTE: GÜNLÜK / BLOG

- ▶ GÜNLÜK VE BLOG 76
- ▶ FİİLDE ÇATI 78

- ▶ CEVAP ANAHTARI 80

1 Siyasetin edebiyata yansımaları olmuştur. Ancak sosyal ve siyasi olaylar, her edebiyatçıda aynı etkiyi bırakmaz. Çünkü her yazarın bir ideolojisi, dünya görüşü vardır. İşte yazarlar, dönemlerindeki sosyal ve siyasi olaylara kendi dünya görüşleri çerçevesinde bakarlar. Bunları eserlerinde bu çerçevede ele alırlar. Kimi sanatçılar dönemlerinin siyasi olaylarını eleştirmiş, kimileri ise bu olaylara alkış tutmuştur. Edebiyatçıların siyasetle ilgili yazdıkları eserler, devleti yönetenler tarafından bazen sansürlenmiş, piyasadan toplatılmıştır. Hatta sanatçılar sürgüne gönderilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek verilemez?

- A) Namık Kemal'in yazdığı bir yazıdan dolayı sürgüne gönderilmiş olması
- B) Mehmet Akif'in çıkardığı dergide II. Meşrutiyet ile ilgili görüşlerini yazması
- C) Nazım Hikmet'in İstanbul'un işgal altında olduğu günlerde heyecanlı direniş şiirleri yazması
- D) Tevfik Fikret'in 31 Mart Olayları'nı protesto amacıyla Galatasaray Lisesindeki görevinden ayrılması
- E) Abdülhak Hamit Tarhan'ın eğitim için Paris'e gitmesi

2

Dilin kendisi aslında edebiyattır.

Martin Heidegger

Ukuş körki til ol bu til körki söz
(Aklın süsü dildir, dilin süsü söz)

Yusuf Has Hacib

Martin Heidegger ile Yusuf Has Hacib'in bu sözlerinden yola çıkarak edebiyat hakkında;

- I. Edebiyatın malzemesi dildir.
- II. Edebiyat seviyesi yüksek bir haberleşme vasıtasıdır.
- III. Edebiyat, dili kullanarak güzel ve etkili söz söyleme sanatıdır.
- IV. Edebiyat, kaynağı yaşantılar olan bir kurgudur.

yukarıdaki çıkarımlardan hangileri yapılabilir?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) III ve IV
- E) I, II ve IV

3 Öğrencilerine edebi metinlerin özelliklerinden bahsettikten sonra çeşitli metinleri örnek gösteren Sonay Öğretmen, istedikleri herhangi bir konuyla ilgili bir edebi metin yazmalarını ister. Öğrencilerin yazdığı metinler aşağıda verilmiştir.

Ebru: Bu sabahın kendisi için ne kadar önemli olduğunun farkında olan ailesi onunla aynı heyecanı paylaşıyordu. Babası korkulu ve heyecanlı, kız kardeşi ise oldukça mutluydu. Ancak Selim tüm bu duyguları ve daha fazlasını benliğinin her zerresinde hissediyordu. Konuyu açmak için uygun bir zaman bekliyordu.

Rıza: Akşamla birlikte gelen kızıl ve kara Ruhumda açıyordu onulmaz bir yara

Cahit: Anatomi canlıların yapısı ve düzeni ile ilgilenen bir bilim dalıdır. İnsan anatomisi; insan vücudundaki organların tanımlanması, büyüklük, biçim ve özelliklerinin ortaya konması, birbirleriyle olan ilişkilerinin belirlenmesi ile ilgili bilimsel uğraş alanıdır.

Betül: Sokağın başındaki evlerinin penceresinde onu görmek için her sabah erkenden evden çıkardı. Onunla göz göze geldiği günler mevsim bahar olur, dünya güzelleşir, yaşama sevinci her yeri kaplardı. Taşındıklarını öğrendiğinde ise felaketi olmuştu, günlerce kendine gelememişti.

Dilek: Fındık hasadının başlamasıyla birlikte bölgeye yoğun bir göç yaşanır. Oldukça zahmetli olan bu işi genellikle dar gelirli aileler meslek olarak seçer. Tüm aile bireyleri gün boyu çalışır, gün sonunda ise yevmiyeler babada toplanır.

Buna göre hangi öğrencilerin yazdığı metnin edebi metni örneklendirdiği söylenemez?

- A) Ebru ve Rıza
- B) Cahit ve Betül
- C) Betül ve Dilek
- D) Ebru ve Cahit
- E) Cahit ve Dilek

4

Birinci Metin

Bulut, havanın yüksekçe tabakalarında çeşitli yığınlar hâlinde toplanmış su damlacıklarıdır. Bunlar, güneşin sıcaklığıyla buharlaşarak havada yükselmeye başlarlar. Yükseldikçe daha soğuk hava tabakalarına rastlarlar. Böylece su buharı, küçük su damlacıkları hâline gelir.

Ansiklopedi

İkinci Metin

Başımın üstünde dönen bulut
Sevda mısın sen, bulut musun?
Tavus kanadından, öyle pembe,
Ne ki gerginliksiz, tozam tozam
Öyle ele geçmez, kayıcı, uzansıl.
Öyle yağmur, öyle aşk, öyle umut...

Cahit Külebi

Her iki metinde de buluttan bahsediliyor ve birinci metin edebiyatla ilişkili değilken ikinci metin edebiyat kavramıyla nitelendirilebilir.

Görseldeki metinlerin karşılaştırılmasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birinci metinde bilgilendirimsel, ikinci metinde sezdirimsel bir dil kullanılmıştır.
- B) Birinci metin öğreticilik üzerine oluşturulmuşken ikinci metin duygu odaklıdır.
- C) Birinci metinde öznel bir bakış açısı ön plandayken ikinci metinde nesnellik ön plandadır.
- D) Birinci metinde öğreticilik esassen ikinci metinde bulut kavramının şairin üzerinde uyandırdığı çağrışımlar esastır.
- E) Birinci metin tümce ve sözcük örüntüsü bakımından kişisellikten yoksunken ikinci metin yoğun ve kişisel bir anlatım barındırır.

5

Aşağıdakilerden hangisi kitabın kapağındaki sorunun cevabı niteliğinde değildir?

- A) Dil vasıtası ile insandan insana ve nesilden nesile aktarılan her beşeri ifadedir.
- B) Tarihsel, sosyal ve kültürel olandan hareketle dille gerçekleştirilen güzel sanat etkinliklerine ve eserlerine verilen genel addır.
- C) Malzemesi dil, kaynağı yaşantılar ve hayal gücü olan bir yaratıcılık, başka deyişle bir sanat dalıdır.
- D) Dil aracılığıyla gerçekleştirilen estetik bir aktivitedir.
- E) Malzemesi alçı, taş, ağaç gibi malzemeler olan plastik sanat dalıdır.

6 Aşağıdakilerden hangisinde verilen ifade ile araç içindeki açıklama uyuşmamaktadır?

- A) Edebiyat; güzellikleri, insanların edindiği kazançları kuşaktan kuşağa aktarır. (Edebiyat geçmiş ve gelecek arasında bağlantı kurar.)
- B) Edebiyat; doğayı, evreni, insanı anlatır. (Edebiyat yaşamdan beslenen bir sanat koludur.)
- C) Edebiyat; insanı ele alan psikoloji, sosyoloji, felsefe gibi bilim dallarından yararlanır. (Edebiyatın diğer sanat kollarıyla ilişkisi vardır.)
- D) Edebiyat, güzel sanatları bünyesinde barındıran bir sanat dalıdır. (Şiir, resim, heykel, sinema gibi sanat dalları edebiyata göre daha kapsayıcıdır.)
- E) Edebiyat, yazarın içinde yaşadığı toplumu ve insanı anlatmak amacıyla yapılır. (Edebiyat ile sosyal yaşam iç içedir.)

1

- I. Hasta çocuklar, yanlarında ailelerinden birer büyük insan -ki hastalardan daha endişeli görünüyorlar- ve bir anne, pelerinini ilikleme bahanesiyle omuzu sarılı çocuğunun sırtını okşuyor; onu biraz sonra çekeceği acıya hazırlamak için. Hastalar sarılı bir kol veya bacağı bozduğu muvazene ile hep umutları kırılmış, yamru yumru duruyorlar...
- II. Hak kenti vekar ile devam eder adın. İrtifa bin altı yüz metre. Nüfus on bin yarısı asker. Ne yolun var ne suyun, yarlar arasından akan ve yaza doğru dağlardan eriyen karlarla birlikte taşan Zap'ını saymazsak. Adın gibi garip bir kentsin Hak. Sende yaşayanlar ne Tanrılar ne insanlar hiçbir iz bırakmamış gibidirler.

Numaralanmış parçaların anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Biyoloji - Sosyoloji B) Coğrafya - Tarih
C) Tarih - Felsefe D) Psikoloji - Coğrafya
E) Mantık - Psikoloji

2

Birçok bilimsel gelişme meydana çıkmadan önce edebi eserlerde onlardan bahsedildiği görülmektedir. Jules Verne'in romanları da buna örnektir. Örneğin Jules Verne'in 1865 yılında yazdığı bilim kurgu romanı "Ay'a Yolculuk"taki hesaplamalarla 1969 yılında gerçekleştirilen Ay yolculuğunun bilimsel verileri arasında benzerlikler bulunmaktadır. Yazarın romanlarını yazmadan önce o konudaki ilim, fen ve teknoloji kitaplarını incelediği; deneyler yaptığı; edindiği bilgileri hayal gücüyle bütünleştirip yazdığı bilinmektedir.

Bu parça ile ilgili;

- I. Edebi eserler bilimsel gelişmelere kaynaklık eder.
II. Jules Verne, edebiyatçı kimliğinin yanında bilimle de ilgilenmektedir.
III. Jules Verne'in eserlerinde, henüz insanlığın hizmetine sunulmamış bazı buluşlar kurgusal bir anlatımla okuyucuya aktarılmaktadır.

çıkarmalarından hangileri doğrudur?

- A) I Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

3

Türk Edebiyatında Orta Asya'dan Söz Eden İlk Roman: **Gönül Hanım**

Ahmet Hikmet Müftüoğlu "Gönül Hanım" isimli tezli romanında Türklük bilinci oluşturmak amacıyla, bir roman kurgusu içinde, ata yurdunu ve Göktürk Abideleri'ni okuyucularına tanıtmıştır.

- Roman, Ahmet Hikmet Müftüoğlu tarafından 1920'de yazılmıştır.
- "Edebî ve kültürel değerlerimizi genç kuşaklara aktarma" bakımından önemli bir eserdir.
- Eserde dört Türk'ün Orta Asya'ya seyahati anlatılmaktadır.
- Roman, Türk yazı dilinin ilk vesikaları olan Göktürk Abideleri (Orhun Yazıtları) ile ilgilidir.

Görselde verilen bilgilere göre Ahmet Hikmet Müftüoğlu, Gönül Hanım adlı eseri yazarken en çok hangi bilim dallarından yararlanmıştır?

- A) Psikoloji - Matematik B) Felsefe - Tarih C) Tarih - Coğrafya
D) Sosyoloji - Psikoloji E) Matematik - Coğrafya

- 4 Edebiyat eserleri başta psikoloji ve sosyoloji olmak üzere birçok alanda yapılan araştırmalar için temel birer kaynak olma özelliğine sahiptir. O nedenle ruh bilimciler, toplum bilimciler, eğitimciler vb. edebiyat ürünlerine genellikle birer toplumsal ve psikolojik belge gözüyle bakarlar. Öne sürdükleri görüşleri destekleyip kanıtlamak için edebiyat ürünlerinin tanıklığına da başvururlar. Çünkü sanatçı, çağına tanıklık eden kişidir. Bir örnek vermek gerekirse Türk edebiyatında Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın eserleri, sosyal araştırmalar için değerli birer malzemedir. Aynı şekilde, Tanzimat'tan sonra yoğunlaşan kültür ve uygarlık değiştirme hareketleri sırasında ortaya çıkan olumlu ve olumsuz tiplerin en canlı ve çarpıcı örneklerini romanlarda bulabiliriz. Üstelik son zamanlara kadar Doğu toplumlarında sosyal ve siyasal bilimler, felsefe, Batı'daki gibi ayrı ayrı gelişmediği için hepsinin görevini edebiyat üstlenmiştir. Bu bilimlerin ve felsefenin söyleyemediğini edebiyat söylemiştir.

Bu metinden hareketle edebiyatın diğer bilimlerle ilişkisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

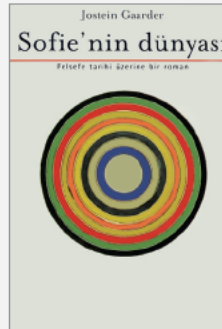
- A) Edebî eserler sosyolojik birer veri olarak yazıldıkları dönemi ve yaşayışı yansıtır.
B) Edebiyat öncelikle tarih, felsefe, coğrafya gibi sosyal bilimlerle ilişki içindeyken sosyoloji, psikoloji gibi bilimlerle dolaylı bir ilişki içindedir.
C) Farklı bilim dallarına kaynaklık eden edebiyatın etki alanı için "Edebiyat-Eğitim, Edebiyat-Sosyoloji" vb. alt başlıklardan bahsedilebilir.
D) Edebiyat, farklı bilim dallarının gelişim sonuçlarını barındıran bir disiplin olarak tanımlanabilir.
E) Edebiyat-sosyoloji ilişkisi dahilinde, edebî eserler sosyal bir çevrede oluşur ve sosyal bir hayatın parçası konumundadır.

5

Olasılıksız (Adam Fawer)

"İnsan, beyninin ne kadarını kullanabilir?" sorusunun yanıtını arayan eser, okuyucuları aritmetik ve cebir gibi sayısal verilerle düşüncenin, bilimin etrafında topluyor.

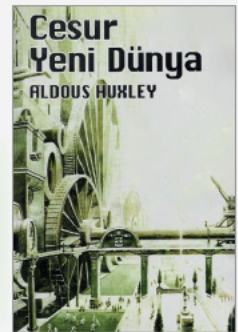

Sofie'nin Dünyası (Jostein Gaarder)

Varlığın ve bilginin bilimsel olarak araştırıldığı konuları ele alan eser, yaratıcı bakış açısıyla okurun dikkatini çekebilmiş bir romandır.

Cesur Yeni Dünya (Aldous Huxley)

İnsan ırkının devamının üretim bantları ile sağlandığı romanda, geleceğin modern toplumuna ders verilmektedir. Eserde kadınların döllemesi ayıp olarak aksettirilirken insan ırkının devamı bazı merkezler aracılığıyla sağlanmaktadır.

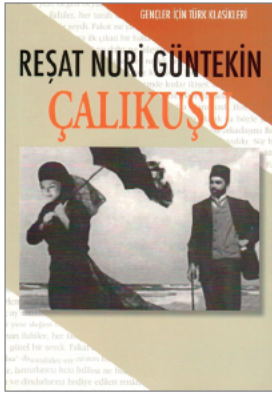

Görselde içerikleri verilen romanlar, hangi bilim dalı ile ilişkilendirilebilir?

	Olasılıksız	Cesur Yeni Dünya	Sofie'nin Dünyası
A)	Matematik	Biyoloji	Felsefe
B)	Sosyoloji	Tarih	Psikoloji
C)	Matematik	Tarih	Coğrafya
D)	Tarih	Biyoloji	Felsefe
E)	Sosyoloji	Psikoloji	Matematik

1

Yukarıdaki görsellerde Reşat Nuri Güntekin'in Çalılıkusu romanı ve bu romanın senaryolaştırılarak sinemaya aktarılması hâli gösterilmektedir.

Bu görselden hareketle sanatla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat dalları birbirinden bağımsızdır.
- B) Sanat türleri aynı konuyu farklı malzemelerle ifade edebilir.
- C) Sanatta tek amaç evrensel değerleri işlemektir.
- D) Sinemaya uyarlanmaya en elverişli tür romandır.
- E) Roman karakterlerinin ete kemiğe bürünmesi eserini kitlelere ulaşmasını sağlar.

2

1960'lı yılların sınıfsal çelişkilerini fakir bir ailenin gözünden ele alan bu roman (Sonradan senaryolaştırılarak beyaz perdeye de aktarılmıştır.), Güllü'nün kendini Serap Hanım olarak topluma kabul ettirme sürecini de anlatır. Dönemin sosyal hayatını, parti kavgalarını, iktidar mücadelesini; sosyal çevresiyle birlikte hayatı değişen Güllü'nün gözünden anlatılır Hanım'ın Çiftliği.

Yukarıdaki parçadan hareketle edebi eserlerde;

- I. Sosyal problemlerin
- II. Bireysel arzu ve isteklerin
- III. Kişiler arasındaki üstünlük mücadelelerinin

hangilerinin ele alındığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3

Bir edebiyat öğretmeni yandaki metni sınıfa getirerek öğrencilerinden (Seda, Hasan, Oğuzhan, Berna, Cemil, Aysel) metindeki boşluğu doğru ifadeyle doldurmalarını istemiştir. Öğrenciler "işitsel, plastik, dramatik" cevaplarını vermişlerdir.

Öğrencilerin verdikleri cevaplarla ilgili diğer bilinenler şunlardır:

- ◆ Her güzel sanat türünü ikişer öğrenci cevap olarak yazmıştır. (İşitsel, plastik, dramatik ifadeleri birer güzel sanat türüdür.)
- ◆ Her öğrenci boşluğa sadece bir güzel sanat türünü yazmıştır.
- ◆ Boşluğa "işitsel" ifadesini yazan iki öğrenci de erkektir.
- ◆ Cemil boşluğa "plastik" ifadesini yazmıştır.
- ◆ Aysel'le aynı ifadeyi yazan öğrenci kız değildir.

Fonetik sanatlar, geniş toplumlara hitap etmeleri bakımından ----- sanatlardan daha etkilidir. Bir müzik parçasını, bir edebî eseri çoğaltarak bütün insanlığa yaymak mümkündür. Teknik cihaz ve baskı araçlarının gelişmesi bu konudaki bütün güçlüklerin önüne geçmiştir. Bunun yanında, bir resmin veya heykelin orijinalliğinin bozulmadan çoğaltılması imkânsız olduğu gibi, kopyalarının yayılma alanı fonetik sanatlar kadar geniş değildir.

Buna göre boşluğa getirilecek doğru ifadeyi aşağıdaki öğrencilerden hangileri yazmıştır?

- A) Cemil ve Aysel
- B) Seda ve Aysel
- C) Cemil ve Oğuzhan
- D) Seda ve Berna
- E) Hasan ve Oğuzhan

4

18 MART ÇANAKKALE

Bulutlar sarmıştı her yanı,
Kapkara bir geceydi,
Yağmur, bardaktan boşalırcasına,
Sağanak gibi yağıyordu,
Yedi düvelin gemilerinden yükselen,
Top, tüfek sesleri,
Her yanı inletiyordu,
Mustafa Kemal'in askerleri,
Aslanlar gibi dövüşüyordu,
Ve Çanakkale kahramanca,
Düşmana selam veriyordu,
Kükrüyordu tepeden,
Mustafa Kemal,
Vatanıma ayak basacaksa düşman,
Yaşamının ne gereği var,
En son nefer ölünceye kadar,
Dövüşeceksiniz aslanlar,
Görecek bütün dünya,
Ne aslanlar doğurmuş,
Emineler, Hatçeler, Ayşeler, Fatmalar.

Ali Osman YILMAZ

Yukarıda aynı konunun farklı sanat türlerinde ele alınışı örneklendirilmiştir.

Buna göre sanat eserlerinin aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) Güzellik B) Etkileyicilik C) Yaratıcılık D) Özgünlük E) Standartlık

5

Suç ve suçluluk psikolojisi üzerine pek çok bilimsel kitap kaleme alınmıştır. Bu eserlerin hemen hepsi suç ve suçluluk psikolojisini neden-sonuç ilişkisine göre ele alıp açıklamıştır. Fakat yazılan hiçbir bilimsel nitelikli eser bizi Dostoyevski'nin "Suç ve Ceza" adlı romanı kadar etkilememiştir. Romanın başkahramanı Raskolnikov'un ruh hâlinin anlatıldığı bölümler bizi suç ve suçlu psikolojisinin içinde yaşatır, kendimizi onun yerine koymamızı sağlar ve bizlere benzer duygular yaşatır. İşte sanatçının başarısı da buradan kaynaklanır.

Bu parçada sanatın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Sanat öğretmeyi amaçlar.
B) Sanat yaşamdan kesitler sunar.
C) Sanat bilimsel gerçeklerle çelişmez.
D) Sanat "etkilemek" demektir.
E) Sanat, sanatçının yaşadıklarını yansıtır.

6

TÜRKİYE'NİN EN PAHALI TABLOSU OLDU

Türk resim sanatının öncülerinden Osman Hamdi Bey'in 1880 yılında yaptığı "Kur'an Okuyan Kız" tablosu Londra'da Bonhams Müzayede Evinde satışa çıktı. 600 bin sterlin ile 800 bin sterlin arasında alıcı bulması beklenen eser rekor kırarak 6.3 milyon sterline (44 milyon TL'ye) satıldı. Osman Hamdi'nin "Kur'an Okuyan Kız" tablosu, 45 yıldır aynı ailede bulunuyordu.

Osman Hamdi Bey'in "Kur'an Okuyan Kız" tablosunun bir kopyası yerine çok yüksek bir bedel ödenerek orijinalinin satın alınması sanat eserinin hangi özelliği ile ilgilidir?

- A) Kültürel olma B) Özgün olma C) Yağlı boya olma
D) Dini özellikte olma E) Ressamın tek eseri olma

1	ÖĞRETİCİ METİNLER	<p>I. Günlük yaşantılar, tarihî olaylar ve bilimsel gerçekler ele alınabilir.</p> <p>II. Konuyla ilgili duygu ve düşünceler kısa ve kesin ifadelerle dile getirilir.</p> <p>III. Dil, daha çok sade ve anlaşılır bir özelliğe sahiptir.</p> <p>IV. Söz sanatlarına ve imgesel söylemlere pek yer verilmez.</p> <p>V. Verilen bilgiler, mecazlar ve soyutlamalarla yansıtılır.</p>	SANATSAL METİNLER	<p>A. İnsanlarda estetik zevk uyandırmak ve onları etkilemek için oluşturulur.</p> <p>B. Şiir, roman, tiyatro, masal, destan vb. metinler sanatsal metinlere örnek gösterilebilir.</p> <p>C. Çağrışımlar ve duygu değeri yüksek olduğundan okuyanların yeni ve farklı anlamlar çıkarmasına elverişlidir.</p> <p>D. Kurmaca bir yapısı olan sanatsal metinlerde bireysel yönü öne çıkan işlenmiş, şiirsel ve imgesel bir dil kullanılır.</p> <p>E. İşlenen konular, örneklemeler ve tanımlamalarla pekiştirilir.</p>
----------	--------------------------	---	--------------------------	---

Yukarıdaki parçada verilen ifadelerden hangileri yer değiştirirse bilgi yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I ve A B) II ve C C) III ve D D) IV ve B E) V ve E

2	I. METİN		II. METİN
	<p>Gümüş bir dumanla kapandı her yer Yer ve gök bu akşam yayla dumanı Sürüler, çimenler, sarı çiçekler Beyaz kar, yeşil çam yayla dumanı</p> <p>Ben de duman olsam senin yerine Yaylasam dağların şu mahşerine Güzelin saçına ve gözlerine Ben girssem, ben dolsam, yayla dumanı!</p>		<p>Yayla veya plato, yüksek yerlerdeki derin akarsu vadileriyle yarılmış, deniz yüzeyinden yüksekte kalan düz arazi şeklidir. Yükseklikleri beş yüz metreden birkaç bin metreye kadar çıkabilir. Dünyada en geniş ve yüksek plato Tibet Platosu'dur. Bu plato dünyanın çatısı olarak isimlendirilir. Tibet Platosu 2 milyon km²lik bir alanı kapsamaktadır.</p>
	1. Edebî (sanatsal) bir metin türünü örneklen-dirmektedir.	Tür	a. Bilgilendirici (öğretici) bir metin türünü örneklen-dirmektedir.
	2. Estetik haz uyandırmak amacıyla yazılmış-tır.	Amaç	b. Tanımlamak, bilgi vermek amacıyla yazılmış-tır.
	3. Genellikle gerçek ve terim anlamlarıyla kul-lanılmıştır.	Sözcükler	c. Genellikle yan ve mecaz anlamlarıyla kul-lanılmıştır.
	4. Öznel bir anlatım hakimdir.	Anlatım	d. Nesnel bir anlatım hakimdir.
	5. Üslup kaygısı vardır ve sanatlı bir söylem söz konusudur.	Üslup	e. Üslup kaygısı yoktur ve yalın bir anlatım söz konusudur.

Metinlerin karşılaştırıldığı kavram haritasının hangi satırında bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Tür (1 - a) B) Amaç (2 - b) C) Sözcükler (3 - c) D) Anlatım (4 - d) E) Üslup (5 - e)

3

Yaşamın bir bisküvi kutusuna benzediğini düşün. Kutunun içinde, her tür bisküvi vardır; sevdiklerin de sevmediklerin de öyle değil mi? İnsan sevdiğini önce yerse geriye pek sevmedikleri kalır sadece. Ben kötü günler geçirdiğimde hep böyle düşünürüm işte. Şimdi bunu yaparsam sonrası daha kolay olur, derim kendi kendime. İnan bana yaşam bir bisküvi kutusu gibidir.

Haruki Murakami

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.
- B) Olay çevresinde gelişen edebî metindir.
- C) Karşılıklı konuşmayı andıran bir üslup kullanılmıştır.
- D) Benzetme yoluyla düşünceler ifade edilmiştir.
- E) Kişisel bir bakış açısıyla yazılmıştır.

4

SANAT METİNLERİ

I

Üslup kaygısı ön plandadır.

II

Tasarlanan gerçeklik vardır.

III

Anlatmak değil edebî zevk uyandırmak amaçlanır.

IV

Sözcükler yan ve mecaz anlamlarıyla da kullanılır.

V

Sanatsal metinler biriciktir, benzeri yapılamaz.

Görseldeki yargılardan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Amaç, bilgi vermek ve bilgiyi açıklamak değildir.
- B) Her okunduğunda aynı anlamı yansıtır.
- C) Çağrıştırmak, sezdirmek ve hissettirmek esastır.
- D) Kurmacaya dayanır.
- E) Söyleyiş güzelliği ön planda tutulur.

5

ÖĞRETİCİ METİNLER

Kişisel Hayatı
Konu Alan
Metinler

Günlük

Biyografi

Gazete
Çevresinde
Oluşan Metinler

Makale

Haber yazısı

Yukarıdaki tabloda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

	I	II
A)	Eleştiri	Otobiyografi
B)	Sohbet	Gezi yazısı
C)	Anı	Fıkra
D)	Mülakat	Röportaj
E)	Mektup	Günlük

6

Sanat metinleri, öznel yargıların ve mecazlı söyleyişlerin ön planda olduğu, okuyucuda heyecan ve zevk uyandırmak amacıyla yazılan metinlerdir.

Bu açıklamaya göre;

- I. Namık Kemal'in siyasi ve sosyal mahiyetteki görüşlerinin en önemlilerinden biri de vatan konusunda olanlarıdır. "Hubbu'l - vatan mine'l iman" adlı yazısından başlayarak vatan fikrini ve vatan sevgisini Türk edebiyatında ilk defa ve en geniş anlamda ele alan Namık Kemal olmuştur.
- II. Kardeşim, bu yapboz tahtası mı ki yapıp yapıp bozuyorsun? İnsan bir oturur, düşünür. Her şeyi en ince detayına kadar hesaplar, ondan sonra hayata geçirir. Ama yok, bizde öyle mi?
- III. Çıracak yine bıçağın ucuyla her iki müşteriye tuzsuzdan tattırır. Müşterilerde çeneler hafifçe bir iki kez oynar. Yüzlerinde hoşnutsuzluğu belirten çizgiler görünür. Çıracak mal beğendirmekte ısrar edip, dört beş çeşni daha takdim eder.

numaralı parçalardan hangileri sanatsal metindir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1	Türkiye Türkçesi	Ramazan bayramınız mübarek olsun!
	Azeri Türkçesi	Ramazan bayramınız mubarek olsun!
	Özbek Türkçesi	Ramazon bayromingiz mobarak bolsun!
	Türkmen Türkçesi	Remezan bayramingiz gutlu bolsun!
	Kırgız Türkçesi	Рамазан майрамыңыз kut bolsun!
	Tatar Türkçesi	Ramazan bayramı mubarek bulsin!

Yukarıdaki tabloda farklı Türk topluluklarında “Ramazan bayramınız mübarek olsun!” sözünün söylenişi verilmiştir.

Aradaki farklılıklara rağmen cümlelerin anlaşılır olmasının sebebi aşağıdakilerden hangisinde doğru ifade edilmiş olabilir?

- A) Günümüzde kullanılan farklı şivelerin kökeni tek bir dilden gelmektedir, bu da Türkçenin zaman içinde değişik kollara ayrıldığını gösterir. Bundan dolayı aradaki farklılıklara rağmen, farklı şivelerin cümlelerini anlayabiliriz.
- B) Yıllar önce birbirinden ayrılan lehçeler, zamanla aynı coğrafyanın etkisinde kalarak aynı seslerle konuşmayı doğurmuştur. Bundan dolayı farklı lehçelere ait cümleleri anlayabiliriz.
- C) Bir dilin ülke sınırları içindeki farklı yerleşim bölgelerinde konuşulur olması, farklı ağızları doğurmuş ancak bu farklı ağızlar, kullanılan dilleri anlamamızı engelleyemeyecek derecede benzerliklerle doludur.
- D) Farklı yurt coğrafyalarına dağılan Türklerin farklı lehçelerle konuşmaları, onların anlaşılır olmasına ket vurmuştur. Bu yüzden bazı ifadeleri anlarken bazılarını da anlamakta zorluk çekmekteyiz.
- E) Şive farklılıklarına rağmen Türk toplulukları arasında günümüzde görülen teknolojik iletişim ağlarından dolayı bu şiveler arasında farklı sesler kullanılsa da bizler kurulan cümleleri anlayabiliriz.

2

Menim anam	Bu dil ile tanımışam
Savadsızdır	Hem sevinci
Adını da yazabilmir	Hem de gamı
Menim anam	Bu dil ile yaratmışam
Ancak mene	Her şiirimi
Say öğredip	Her nağmemi
Ay öğredip	Yoh, men heçem
İl öğredip	Men yalanam...
En vacibi dil öğredip	Kitap kitap sözlerimin
Menim anam	Müellifi benim anam

Yukarıdaki şiirde kullanılan dilden hareketle;

- I. Türkiye Türkçesiyle şiirde kullanılan dil arasında bazı kelimelerde ses ve şekil farklılıkları vardır.
- II. Türkçenin lehçelerinden biriyle yazılmıştır.
- III. Tamamen konuşma diline ait özellikler barındırmaktadır.

yargılarından hangilerine kesinlikle ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

Yukarıdaki fıkrada Erzurumlu öğrencinin telaffuzu hangi kavramla ifade edilir?

- A) Jargon B) Ağız C) Argo
D) Lehçe E) Şive

Görselde verilenlerle ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisinin yapılması doğru olur?

- A) Şivelerde yalnızca söyleyiş farklılığı vardır.
B) Şivelerde söyleyiş ve şekil farklılıkları vardır.
C) Şive, yerel farklılıklar sonucunda ortaya çıkmaktadır.
D) Şivelerdeki farklılıklar dil bilimciler tarafından takip edilemez.
E) Şivede yalnızca günlük konuşmalarda farklılıklar görülmektedir.

5

I. METİN

Çeçek arkam ta, çeçek arkam ta,
Shatsa tuhre pulhta cui
Pahajmaram-shi? Shavarmaram-shi?
Sive pulce pulku şul

II. METİN

Heyder Baba, ıldırımlar şakanda
Seller sular şakıdayıb akanda
Kızlar ona saf bağlayıb bakanda
Selam olsun seftatize elize
Menim de bir adım gelsin dilize

Yukarıdaki şiirlerde dilin kullanımından doğan türlerinden hangileri sırasıyla örneklendirilmiştir?

- A) Şive - lehçe B) Şive - ağız C) Ağız - jargon
D) Lehçe - şive E) Jargon - ağız

6

Dövrän bir insanı ucaldıb, ucaldıb, birdən ən yüksəkdən yere elə çırpır ki, bir də uçmasına çare tapılmaz. Bəzən də, əksinə, bir insanı illərlə xar edib, birdən yüksəldir.

Aşağıdakilerin hangisinde, bu parçada örneklenen dilin kullanımından doğan türün tanımı doğru verilmiştir?

- A) Belli bir grup arasında dayanışma ve çıkar birliğini devam ettirmek ve korumak amacıyla oluşturulmuş yapay dildir.
B) Aynı ülke sınırları içinde ses, yapı, söz dizimi ve anlam bakımından farklılık gösteren dildir.
C) Bir dilin bilinmeyen bir devrinde kendisinden ayrılmış olan çok büyük farklılıklar gösteren kollarıdır.
D) Bir dilin yazılı kaynaklarla izlenebilen tarihî gelişimi içinde ayrılmış kollarıdır.
E) Sadece belli bir topluluk ya da meslek tarafından farklı bir anlaşma biçimi sağlamak üzere kullanılan özel kelimelerden oluşan dildir.

1

I. METİN

Tapınak, heykel okulunun yanındadır. 14 sütunlu olarak, birinci yüzyılın sonunda Zoiolos tarafından yapımına başlanan ve tamamlanan tapınak, döneminin en görkemli tapınağıdır. İmparator Hadrian döneminde ise yapının etrafı kutsal duvarlar ile çevrilmiştir. Sütunlar kısa taraflarda sekiz, uzun taraflarda ise on üç diziden oluşmuştur.

II. METİN

Tapınak; kendine sığınanı korumak gibi bir özellik barındırdığından, çok tanrılı dinlere inanan Paganlar için hac merkezlerinden biri olmuştur. Sadece rahiplerin girebildiği Sella denilen kutsal odada Afrodite heykeli bulunuyordu. Müzede sergilenen katlaşmış heykel, Efes Artemisi'ne yakın boyutlardadır. Tanrıça'nın, üzerinde birçok kabartma bulunan uzun elbisesiyle, bir kolu ileri doğru uzanmıştır. Kabartmalarda, Güneş ve Ay Tanrıçaları üç balık kuyruğuna sahip keçi üstünde oturur. Hepsi birer semboldür.

Yukarıdaki metinlerde;

I. Örnekleme

II. Karşılaştırma

III. Benzetme

düşünceyi geliştirme yollarından hangilerinin ortak olduğu söylenebilir?

A) Yalnız II

B) Yalnız III

C) I ve II

D) I ve III

E) II ve III

2

Türk dili, yaklaşık 12 milyon kilometrekarelik alanda 200 milyondan fazla insanın konuştuğu, köklü ve yaygın bir dil. Türk Dil Bayramı, her yıl 13 Mayıs'ta kutlanıyor.

7 - 8. yüzyıl Türk yazı dilinin tarihi Orhun vadisindeki yazıtlarla başladı.

1072-1074 Türkçenin bilinen en eski sözlüğü "Divânü Lugati't-Türk" yazıldı.

13 Mayıs 1277 Karamanoğlu Mehmet Bey'in fermanıyla Türkçe, ilk kez resmi dill kabul edildi.

13 MAYIS TÜRK DİL BAYRAMI

"Bugünden sonra hiç kimse, dergahta, divanda, mecliste ve sarayda, Türkçeden başka dil konuşmayacak."

*Karamanoğlu
Mehmet Bey*

Türk dili, yaklaşık **12 milyon kilometrekarelik** coğrafyada kullanılıyor.

Yaklaşık **220 milyon kişi** Türk dilini konuşuyor.

Altay dil ailesinin en büyük kolu.

Dünyada 7 binin üzerinde "**konusulan dil**" bulunuyor. Bunların içerisinde Türkçe, en çok konuşulan **14. dil**.

Türk dilinin alt dillerinden bazıları

- Türkiye Türkçesi
- Azerbaycan Türkçesi
- Türkmen Türkçesi
- Özbek Türkçesi
- Kazak Türkçesi
- Kırgız Türkçesi
- Tatar Türkçesi
- Uygur Türkçesi

Bu infografikte (bilgilendirici görsel);

I. Karşılaştırma

II. Tanımlama

III. Benzetme

IV. Sayısal veriler

düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

A) I ve III

B) III ve IV

C) I, II ve IV

D) I, III ve IV

E) I, II, III ve IV

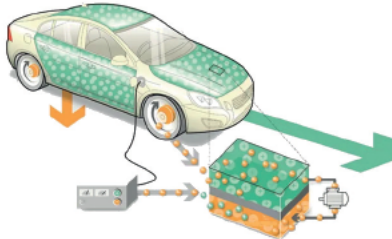

- 3 Aralarında benzerlik ya da karşıtlık bulunan varlık veya kavramların bu özelliklerinin ortaya konmasına karşılaştırma denir. Anlatılanlar, kavramlar arasındaki benzer ve farklı özellikler yardımıyla daha anlaşılır hâle gelir.

Aşağıdaki metinlerin hangisinde sözü edilen düşünceyi geliştirme yöntemine başvurulmamıştır?

- A) Millet, toplum, gelenek, görenek, kültür gibi önemli değerler dil ile doğrudan ilişkilidir çünkü dil bütün bu değerleri içinde barındırır. Dildeki atasözleri ile bir milletin hayata bakış açısını, inançlarını, korkularını öğrenirsiniz. Deyimlerle düşünme şeklini fark edersiniz. Kalemle alınmış bir metin ise toplumun âdeta aynası olur. Dil; bir milletin kültürüdür, geçmiştir ve daha da önemlisi geleceğidir. Dilini kaybeden bir millet yavaş yavaş geçmişini, sonra da geleceğini kaybeder ve tarih sahnesinde diğer milletler karşısında yok olup gider.
- B) Son yıllarda çocuk edebiyatı alanında pek çok hikâye ve romanla nadiren de şiirle karşılaşılıyor ancak bu kitapları elimize aldığımızda aslında pek çoğunun yetişkinler için kaleme alındığını ya da çocukları eğitmek için kuru bir anlatımla yazıldığını görüyoruz. Bu eserlerin çoğu hem çocukların dünyasına hitap etmiyor hem de edebî zevk uyandıracak nitelikte değiller. Yurt dışındaki çocuk edebiyatı eserleri bizimki gibi mi bilmem ama bizim daha bu alan için çok kafa yormamız gerekiyor.
- C) Kelime nedir? Annedir, dosttur, hasrettir, hayaldir yani bir manası, bir tedaisi, bir bölgesi hatta bir rengi ve tadı olan nesnedir. Kelime, insanoğlundan haber verir. Yani kelime boş bir kalıp değildir. Hangi kelime hangi kelimeyle yan yana geldiğinde nasıl bir ışık peyda olur? Bunu bilmek lazım.
- D) Genç Kalemler hareketi, edebiyatımıza önceki hareketlere nazaran özellikle dil konusunda yepyeni bir anlayış getirmiştir. Türkçe kendi benliğine yavaş yavaş dönmeye başlamış; halk, aydınların yazdıklarını anlar duruma gelmiştir. 1910'lu yıllarda yazan Ömer Seyfettin'i, Ziya Gökalp'i açıp okuyun; severek ve anlayarak okursunuz yazdıklarını. Sözcükler, tamlamalar vb. hep anlayacağınız biçimdedir.
- E) Türk milletinin iki büyük önderi Bilge Kağan ve Atatürk, bin iki yüz yıl arayla aynı çizgide buluşmuşlardır. Bilge Kağan kardeşi Kültigin adına Orhun Irmağı kıyısına diktirdiği abidede Türk milletini uyanık olmaya ve devletlerine sahip çıkmaya çağırmıştır. İkisi de bunun için başka yerde güç aramaya gerek olmadığını, bu gücün millî değerlerimiz, millî tarihimiz ve millî kültürümüzde var olduğunu belirtmişlerdir.

4

Elektrikli araçların anahtar role sahip parçasıdır ve en pahalı bileşendir. depolayabildiği enerji miktarı elektrikli araçların menzilini belirler. Günümüzde araçların menzilin artırılabilmesi için daha büyük bataryalar kullanılıyor. Bu durumda ise araçların ağırlığı arttığından enerji verimliliği düşüyor. Bataryaların kapasitesiyle ilgili iki kavram önemlidir: enerji yoğunluğu ve güç yoğunluğu. Enerji yoğunluğu, birim hacimde depolanan enerji miktarını gösterir. Ancak bataryaların enerji yoğunluğu çoğunlukla birim kütlede depolanan elektrik enerjisi miktarını gösterecek şekilde verilir ve birimi watt x saat/kg'dır. Bataryaların güç yoğunluğu ise birim hacminin ürettiği güç (enerji aktarma hızı) miktarını ifade eder. Bu kavramları su ile dolu bir havuzun boşaltılması örneğiyle zihninizde somutlaştırabilirsiniz. Enerji yoğunluğu havuzun depolayabildiği su miktarını, güç yoğunluğu ise havuzun içindeki suyun boşaltılma hızını ifade eder. Günümüzde elektrikli araçlarda farklı batarya teknolojileri kullanılıyor. En yaygın batarya türü ise akıllı telefon, tablet, dizüstü bilgisayar gibi taşınabilir elektronik cihazlarda da kullanılan lityum iyon bataryalar. Lityum iyon bataryaların diğer şarj edilebilir batarya türlerinden en önemli üstünlüğü enerji yoğunluğunun yüksek olması. Ancak lityum iyon bataryaların patlama tehlikesi var ve maliyeti yüksek.

Bu parçanın anlatımında;

- I. Karşılaştırma II. Sayısal veriler III. Açıklama IV. Tartışma

numaralanmış özelliklerden hangileri kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

- 5 Yazar paragrafta veya yazıda anlatım tekniğini geliştirmek, düşüncesini daha iyi anlatmak için konuya uygun bir düşünceyi geliştirme yolu seçer. Düşünceyi geliştirme yolu yazarın gayesini daha iyi gerçekleştirmesine yardım eder. Bazen düşünceyi geliştirme yollarıyla sayfalarca anlatabileceklerimizi bir kare fotoğraf daha etkili şekilde anlatır.

Bu bağlamda;

yukarıdaki fotoğrafın aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisinin yerine kullanılması daha uygundur?

- A) Benzetme
B) Karşılaştırma
C) Tanımlama
D) Tanık gösterme
E) Sayısal verilerden yararlanma

- 6 Eski şiirde bir Fuzûlî Türkçesi vardır. Fuzûlî de tıpkı Nevaî gibi dikenli bahçelerde gül dermenin zevki ve arzusu içindedir. Mecnun'un Leyla'yı sevmesi gibi üstün bir Türk dili sevgisiyle "Ben diken gibi sert bilinen Türkçeyle gül yaprağı gibi şiirler söyleyeceğim." demiş ve aziz lisanımızı gerçekten gül yaprağı gibi ince renkli söyleyişlere ulaştırmıştır.

Bu parçada kullanılan düşünceyi geliştirme yolları bazı öğrenciler tarafından aşağıdaki gibi işaretlenmiştir.

	Akın	Buse	Gül	Kaan	Can
Somutlama		✓		✓	✓
Tanımlama	✓	✓	✓		
Benzetme	✓		✓	✓	✓
Karşılaştırma	✓		✓	✓	✓
Sayısal veriler		✓	✓		✓
Tanık gösterme	✓	✓		✓	

Buna göre doğru cevap veren aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akın
B) Buse
C) Gül
D) Kaan
E) Can

7

I. METİN

Matmazel Noralya'nın Koltuğu da Sinekli Bakkal gibi, mistik bir dünya görüşünün savunulduğu bir romandır. Ancak Adıvar klasik roman tekniğini kullanırken Peyami Safa 19. yüzyılın sonlarında beliren yeni bir roman tekniğiyle yazar. Büyük ölçüde H. James'ten kaynaklanan bu roman anlayışında anlatım tekniğinin, bakış açısının önemi büyüktür. Modern diyebileceğimiz romancılara göre eski tür geleneksel romanla yeni roman arasındaki önemli fark, birinin "anlatma" yöntemine, ötekinin ise "gösterme" yöntemine ağırlık vermesidir. Anlatma tekniği; sayıp dökme, gösterme tekniği, bilinç akışıdır.

II. METİN

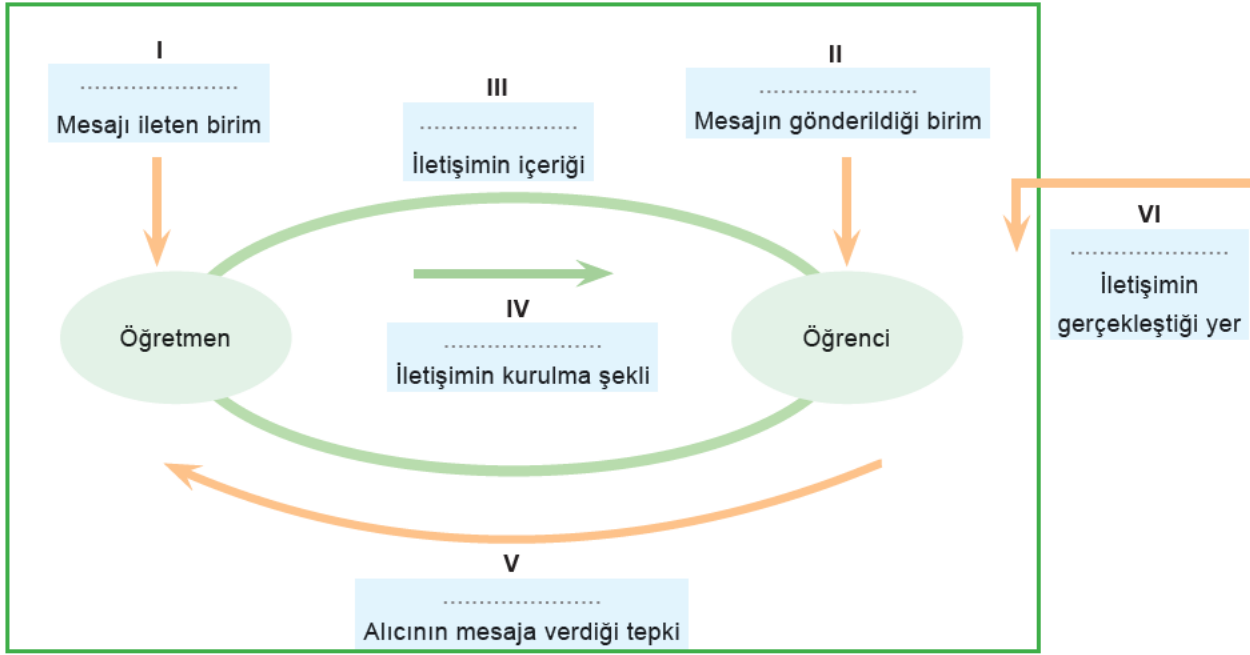
Edebiyat sanatı, toplumdaki sayısız iletişim yollarından biridir. Sanat eseri konuşursa, konuşurken de bir dünya koyarsa ortaya bunu hiç kuşkusuz birileri için yapar. Sanatta güzellik, sanatçının, gerçeğin örtüsünü kaldırarak düşsel bir dünyayı bir biçim aracılığıyla görünür hâle getirmesinden doğar. Böylece, sanat eseri de görünür kıldığı şeyin birilerince algılanmasıyla işlevini yerine getirmiş olur.

Aşağıda verilen düşünceyi geliştirme yollarından hangisinin yukarıdaki metinler için ortak olduğu söylenebilir?

- A) Tanımlama B) Sayısal verilerden yararlanma C) Örneklendirme D) Tanık gösterme E) Benzetme

1

Görseldeki numaralanmış yerlere getirilecek iletişimin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) I → Gönderici
II → İleti
III → Kanal
IV → Alıcı
V → Belirti
VI → Dönüt
- B) I → Belirti
II → Gönderici
III → Alıcı
IV → Belirtke
V → İkon
VI → Simge
- C) I → Gönderici
II → Alıcı
III → İleti
IV → Kanal
V → Dönüt
VI → Bağlam
- D) I → Alıcı
II → İkon
III → Kanal
IV → İleti
V → Simge
VI → Dönüt
- E) I → Belirti
II → Kanal
III → Alıcı
IV → İkon
V → Dönüt
VI → Bağlam

2 Kod (Şifre): İletinin özel bir tarzda düzenlenmiş hâlidir. İletişimin gerçekleşebilmesi için gönderici ve alıcının aynı kodu bilmesi gerekir. Kodlar kişinin yaşadığı kültürel çevreye göre anlam kazanır. Günlük yaşamda sık sık kullandığımız bazı kodların görselleri aşağıda verilmiştir.

Bu görsellerde kullanılan kodların nelerden oluştuğu hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV	V
A)	Rakamlar	Küçük kareler	Çizgiler ve sayılar	Renkler	Harfler ve rakamlar
B)	Rakamlar	Çizgiler	Sayılar	Renkler	Renkler ve sayılar
C)	Renk ve sayılar	Küçük kareler	Çizgiler	Şekiller	Harfler ve rakamlar
D)	Sayılar	Çizimler	Çizgiler ve sayılar	Şekiller	Harfler ve rakamlar
E)	Renk ve sayılar	Küçük kareler	Sayılar	Renkler	Renkler ve sayılar

3 Okul Müdürü: Aranızda bu projede görev almak isteyen var mı?

Ece: Ben istiyorum. Projenin süresi ve çalışma şartları nelerdir?

Okul Müdürü: Yoğun bir çalışma seni bekliyor olacak, ekip çalışması şeklinde bir çalışma gerçekleştirilecek. Görev almak istediğinden emin misin?

Ece: Eminim, bu proje benim ilgi alanıma giriyor ve araştırma yapmaya başlamak için sabırsızlanıyorum.

Yukarıdaki diyalogdan hareketle;

I. Gönderici ve alıcı konumundaki kişiler iletişim sürecinde değişmiştir.

II. İletişim bağlamı bilinmemektedir.

III. Okul müdürü ve Ece, iletilerine geri bildirim almışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

4 Bir gün Nasrettin Hoca'nın canı helva çekmişti, parası yoktu. Bakkala gitti, yutkunarak sordu:

— Bakkalbaşı, sende un var mı?

— Var.

— Yağ ile şeker de var mı?

— Onlar da var.

— Bre birader, ne duruyorsun öyleyse helva yapıp yesene!

Aşağıdaki metinlerin hangisinde kullanılan iletişim kanalı, yukarıdaki metinde kullanılan iletişim kanalından farklıdır?

A) Gavur Ali, o gece köye dönmedi... Daha güneş doğmadan, yağmur altında sabah namazına yetişti, camiden çıkarken Çakır imamı tuttu.

— Hani bizim koyunlar çoğalacaktı? Elli tanesi öldü, dedi.

Çakır imam, gayet ehemmiyetsiz bir şeyden bahsediyormuş gibi:

— Adam sen de, Ali Ağa! - diye başını salladı - sen kalbini ferah tut, Allah ellinin yerine yüz verir sonunda göreceksin.

B) Selin: Merhaba Müge! Akşam sinemaya gelir misin bizimle?

Müge: Merhaba Selin! Teşekkür ederim ama gelemem, akşam teyzemlere gideceğiz.

C) Bir ırmağın bu yakasında bir adam varmış. Karşı yakasında da başka bir adam. İrmak, geçilmesi zor bir ırmakmış. Bu yakadaki karşı yakadakine seslenmiş: "Hey, karşı yakaya nasıl geçebilirim?" demiş. Karşı yakadaki adam hayretle cevap vermiş: "Ne lüzum var, sen zaten karşıdasın."

D) Odadakiler: Hayrola Hüseyin Gazi... Her halde mühim bir müjde aldın. Bari bize de söyle, dediler.

Hüseyin Gazi odada bulunanların ömür ve afiyetlerine dua etti:

— Nice zamandır bir erkek evlat hasreti çekerdim. Allah'ın izin ve keremiyle bir evladım dünyaya gelmiş.

E) "Buraya park edilemez." işaretini görmemişim. O gün de sabahtan yapılacak bir sürü iş var. Manavdan çıktığımda arabanın yerinde yeller estiğini görünce elimdeki öte beriye yere bırakıvermişim. Sonrası bir dizi evrak işi.

5

Görselde yer alan diyalogdaki iletişim öğeleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Kaynak	İleti	Kanal	Geri bildirim
A)	Selin	Her zamanki kahveden istiyorum.	Ses dalgaları	Hazır olduğunda hemen getireceğim.
B)	Selin	Her zamanki kahveden istiyorum.	Türkçe	Hazır olduğunda hemen getireceğim.
C)	Selin	Merhaba Burçin.	Ses dalgaları	Her zamanki kahveden istiyorum.
D)	Burçin	Merhaba Selin Hanım.	Türkçe	Her zamanki kahveden istiyorum.
E)	Burçin	Hazır olduğunda getireceğim.	Ses dalgaları	Her zamanki kahveden istiyorum.

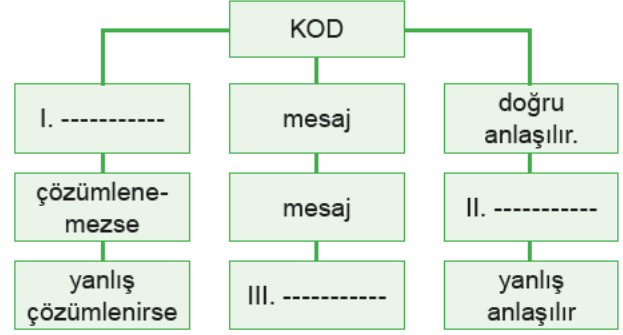
6

Tek eli pantolonunun cebinde, ağır adımlarla yürüdü. Biraz sonra bir taksi durdurdu. Şoför "Nereye efendim?" diye sorunca "Şeye gidiyoruz." dedi. Kendisini dikiz aynasında izleyen taksici eli viteste bekliyordu ve bu cevaba biraz canı sıkılmıştı. Kaçtır böyle oluyordu. Boğazında dikenli bir tel, o konuşmaya çalıştıkça batıyordu sanki; konuşmasını istemeyen gizli bir güç onu engelliyormuş gibi hissediyordu.

Bu parçada iletişimle ilgili aşağıdaki unsurlardan hangisinin yeterli olmaması iletişim sürecini olumsuz etkilemiştir?

- A) Gönderici B) Alıcı C) Dönüt
D) Mesaj E) Bağlam

7

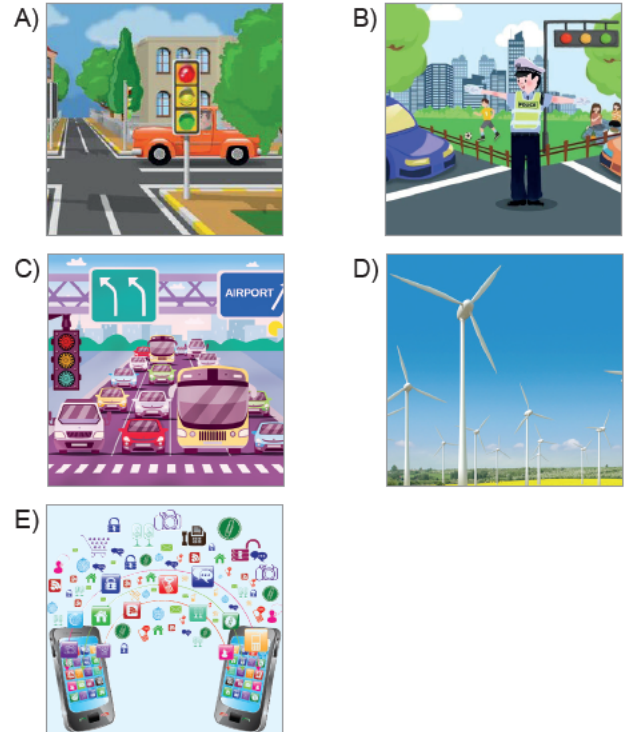

Bu kavram haritasında numaralandırılan boşluklara hangi ifadeler getirilirse kavram haritası doğru bir şekilde tamamlanmış olur?

	I	II	III
A)	doğru çözümlenirse	anlaşılabilir	mesaj
B)	doğru çözümlenirse	anlaşılabilir	bağlam
C)	yanlış çözümlenirse	anlaşılabilir	mesaj
D)	çözömlenemezse	anlaşılabilir	bağlam
E)	doğru çözümlenirse	anlaşılır	mesaj

8

Aşağıda verilen görsellerden hangisi bir iletişim sürecini yansıtmamaktadır?

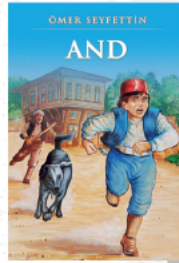
1 İlk örneklerini Fransız yazar Guy de Maupassant'ın (Giy dö Möposan) vermiş olduğu olay hikâyelerinde serim, düğüm ve çözüm bölümleri vardır. Olay hikâyelerinde esas olan olaydır. Olay örgüsü kişi, zaman ve mekâna bağlıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıda verilen metinlerden hangisinin olay hikâyesini örneklendirdiği söylenebilir?

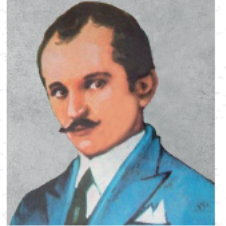
- A) Hamalbaşı, kahvede otururken haber geldi, el sıkıştıkları depo sahibi anlaşmayı bozmuş hamallık işi için başkalarını ayarlamıştı. Hamalbaşı haberi alır almaz soluğu demircinin deposunda aldı. Depocu hazırlıklıydı, hamalbaşına sesini kessin ve hamalları yatıştırın diye pay verdi. Hamalbaşı da payı kabul edip kendi yoluna gitti. Hamallar hamalbaşını dört gözle bir vakit beklediler. Hamalbaşı gelmeyince başına bir iş geldi her hâl deyip deponun yolunu tuttular.
- B) Koyunpazarı'nda bi ufak dükkân; bir küçük ocak yanıyor, bir ufacak çocuk körük çekiyor. İhtiyarlamış, küçülmüş, ak sakallı küçük yüzlü bir adam, yüzünde çift gözlük, mini mini halkaları ateşte ısıtıp zincir bağlıyordu. Ne hoş manzara, gözüm ilişti. Dükkânın önünde kaldım.
- C) Yürüyordum. Yürüdükçe de açılıyordum. Evden kızgın çıkmıştım. Belki de tıraş bıçağına sinirlenmişim. Olur, olur! Mutlak tıraş bıçağına sinirlenmiş olacağım. Otların yeşil olması, denizin mavi olması, gökyüzünün bulutsuz olması, pekâla meseledir. Kim demiş mesele değildir, diye?
- D) Eğer bu zamana kadar hiç karşılaşmadıysanız bir an önce alıp okumanızı hatta birden fazla defa okumanızı şiddetle tavsiye ediyorum. En başta bu kitabın sadece bir kitap olmadığını ve okuru için bir yaşam felsefesi, bir bakış açısı olduğunu söylemişim. Öyle ki her okur için farklı ve özel bir anlam taşıyor.
- E) 15 Nisan 1452'de dünyaya gelen Leonardo Da Vinci, yaptığı eserlerle Rönesans sanatına yön vermiş, ünü zamanı aşarak günümüze kadar ulaşmış ender sanatçılardan biridir.

2

Ben Gönen'de doğdum. Yirmi yıldır görmediğim bu kasaba, düşümde artık bir serap gibiydi. Birçok yeri unutulmuş, eski, uzak bir rüya gibi oldu. O zaman genç bir yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı, içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, bazen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum. Ama beyaz bir unutuş dumanı önüme yığılır. Renkleri siler, şekilleri kaybeder...

1884 yılında Gönen, Balıkesir'de doğdu. Yüzbaşı Ömer Şevki Bey ile Fatma Hanım'ın ikisi küçük yaşlarda ölen dört çocuğundan biridir. Öğrenimine Gönen'de bir mahalle mektebinde başladı. Ömer Şevki Bey'in görevinin nakli dolayısıyla Gönen'den ayrılan aile İnebolu ve Ayancık'tan sonra İstanbul'a geldi. Ömer Seyfettin, önce Mekteb-i Osmanî'ye, 1893 ders yılı başında da Askerî Baytar Rüştüyesi'ne kaydedildi. Bu okulu 1896'da tamamlayarak Edirne Askerî İdadisi'ne devam etti. 1900'de İdadî'yi bitirerek İstanbul'a döndü.

Ömer Seyfettin'in yazdığı bir hikâyeden ve biyografisinden alınan bu iki parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Yazarların tarzlarının, yazdıkları eserlere yansıdığına
- B) Sanat eserlerinde yazarların öyküleyici anlatım biçimini yoğun olarak kullandıklarına
- C) Yazarların bilgi dağarcığının geniş olmasıyla eserlerinin kaliteli olması arasında bağlantı olduğuna
- D) Edebî eserlerde yazarların hayatına dair bazı özelliklerin bulunabileceğine
- E) Yazarların eserlerinin başarısının kendi hayatlarını ele almalarına bağlı olduğuna

3

Yukarıdaki görsel hikâyeleştirilirse aşağıdakilerden hangisi serim bölümüne ait olabilir?

- A) Gençler bir gün çalılar arasında dolaşırken bir iz bulmuşlar ve bunun bir hayvana ait olduğunu düşünmüşler. İzler onları bir mağaranın önüne götürmüştü. Bu bir ayı iniymişti.
- B) Hep bu şekilde bir yaramazlık peşinde olan çocuklar bu kez de bir ayının yuvasına girerek onu rahatsız etmeye karar vermişler.
- C) Ailelerinin hiçbir uyarısını dikkate almayan ve sürekli bir kötülük peşinde olan gençler, en sonunda bir ayı yuvasına girmiş ve bir daha da oradan çıkamamışlar.
- D) Yalnızca kendilerini değil; küçük kardeşlerini de tehlikeye atmaktan çekinmeyen iki kardeş, artık yapabilecekleri en büyük şeyi yapıp bir ayı yuvasına girmişlerdir.
- E) Köpekleri onları hiç yalnız bırakmaz, her zaman onlarla gezmeye çıkardı ancak günlerden bir gün köpekleri kayboldu. Onlar da onu aramaya çıkınca bir anda kendilerini bir ayı yavrusunun ininde bulmuşlar.

- 4 **Birinci Kişi Anlatıcı:** Anlatıcının tanık olduğu veya kendi başından geçen olayı anlatmasıdır. Birinci kişi anlatıcı daha çok birinci tekil kişi "ben" ve birinci çoğul kişi "biz" zamirlerini kullanır.

Üçüncü Kişi Anlatıcı: Anlatıcının gözlemci olduğu ve gözlemlediği olayı anlatmasıdır. Anlatıcı başkalarının başından geçeni anlatır. Daha çok "o" ve "onlar" zamirleri kullanılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yazar gözlemlediği bir olayı anlatmıştır ?

- A) Anıtın paralelindeki trafik ışıklarının yeşile dönmesini sabırsızlıkla bekleyen peş peşe, tampon tampona yığılmış çok sayıda otomobilin arkasından, önünden, arasından Çiçek Pasajı'nın olduğu karşı tarafa geçerken yanı başımızda iki ihtiyar kadın belirdi.
- B) Tabaktaki iki kesme şekeri çaya katıp karıştırdı bir süre. Sonra kalınca dudaklarını yuvarlayıp hatırlıca bir yudumu gürültüyle ağzına doldurdu.
- C) Elim boş gidemezdim. Çiçekçiden bir buket taze çiçek aldım. Kapılarını çaldım. "Karisa teyze, doğum günün kutlu olsun." dedim ve içeri girmemi istemelerine fırsat vermeden döndüm.
- D) Yağmurdan ve insanı beyaz bir rüyayı görmek kadar yoran sisten çürümüş, rengini epeyce yitirmiş yaprakları ayakla- rımla eze eze seni aradım. İlk buraya geleceğini biliyordum.
- E) En sevdiğim kitapçının kapısındaydın. Kırık kolunu tutmuştum. Şarkıların mor sularda yüzerken ellerinin beni daha o vakit unutuşuna içlerim, daha ellerini tanıyamadan.

5

ANLATMAYA BAĞLI METİNLERDE BAKIŞ AÇILARINI KULLANMA ORANLARI

Yaşanmış, yaşanan ve yaşanacak olan her şeyi bilir, görür ve duyar. Kahramanların gönlünden veya aklından geçenleri okumaya kadar uzanır.

% 55

Bu bakış açısında anlatıcı; olay örgüsünün bütün yükünü üstlenen asıl kahraman olabileceği gibi, daha da geri planda yer almış kahramanlardan biri de olabilir.

% 25

Bu anlatıcı dış dünyada olup bitenleri, sadece gözlemek/izlemekle yetinir. İkinci aşamada da gözlemlerini tarafsız bir gözle okuyucuya nakleder.

% 20

Buna göre aşağıdaki metinlerden hangisi %55'lik dilimde bahsedilen bakış açısıyla kaleme alınmıştır?

- A) Bu Nihat eskiden böyle değilmiş. Annesi de böyle değilmiş söylediklerine göre, dokunsan kırılacak türden, dağ lalesi gibi incecik bir kadınmiş. İşte, pazar yerine bakan o geniş avlulu evde yaşarken babaları olacak adam günün birinde birdenbire bırakıp gitmiş bunları.
- B) Ben bir ağacım, çok yalnızım. Yağmur yağdıkça ağlıyorum. Allah rızası için kulak verin şu anlatacaklarıma. Kahvelerini iç, uykunuz açılsın; bana cin gibi bakın da size niye bu kadar yalnız olduğumu anlatayım.
- C) Balkondaki birikteliğimiz ayrılığı besliyordu kuşkusuz. Susuyorduk. Dalıp gitmeler, birbirimize doğru eriyip akarcasına gülümsemeler sözlerden daha anlamlıydı...
- D) Hasan bir şey düşünmeden ilerliyordu. Ne evde kendisinin dönmesini bekleyen küçük kardeşi ne de nahiye merkezinin de hizmetçilik yapan anası bu anda aklında değildi.
- E) O balkonlardan birinde sen varsın. Caddedeki bağırsak gurultusunu boğan ve giderek alışkanlığa dönüşen alkışlara aldırmandan hâlâ çay dolduruyorsun bana.

6

Tema	Kişi sayısı	Mekân	Zaman	Bakış açısı
Sadakat	İki	Ev	Belirsiz	İlahi

Aşağıdaki metinlerden hangisi bu bilgilerin tamamıyla örtüşmektedir?

- A) Kadın cibinliğin altında konuştu. "İki gün önce yatak odasındaki saati satmaya çalıştım. Kimse ilgilenmiyor çünkü ışıklı, modern saatler satıyorlar taksitle. Zamanı karanlıkta da görebiliyorsun." dedi. Albay, kırk yıldır paylaşılan yaşamın, paylaşılan açlığın karısını tanımasına yetmemiş olduğunu düşündü. Sevgide bir şeylerin eskidiğini hissetti.
- B) Nick'in babası elinde lambayla önden yürüdü. Sonra durdu, buzdolabının kapağını açtı. Nick mutfağa girdi. Babası bir tabak tavukgöğsü, bir sürahi de süt getirip masanın üstüne, Nick'in önüne koydu. Lambayı da yanına bıraktı.
- C) Roy düşündü ama bir şey bulamadı. Babasının hayaline eşlik etmekten başka bir şey yapmadığını düşünüyordu. Fakat sonunda şöyle dedi: Büyük bir tekne, onunla Hawaii'ye gider, sonra da belki dünyanın çevresini dolaşırdım.
- D) Annemi Rockefeller Merkezi'nde ayağında buz patenleriyle vals yaparken görmüş olabilirsiniz. Annem yetmiş sekiz yaşında ama sıırım gibidir; kırmızı kadifeden, kısa etekli bir kostüm giyer.
- E) Nurhayat Hanım, orta yaşı geçmiş ve evlenmemiş kızı Hayriye ile pencere önündeki koltukta oturuyordu. Eylülün ikinci güneşi Nurhayat Hanım'ın omzunu aşarak elindeki çay bardağına giriyordu.

- 1 Köylülerin duvar diplerine uzanıp yüzlerine birer mendil örterek mışıl mışıl uydukları gözünün önüne geldi. İmrendi. Uzandı, sandalye üzerinde duran ceketinin cebinden beyaz keten mendilini alıp yüzüne örttü, sıkıntılı olmasına aldırmayarak uykuya gelecek diye bekledi. Bu arada da ilkin çocuklarının mektep taksitleri için gönderdiği paranın makbuzunu nereye koyduğunu düşündü.

Aşağıdaki hikâyelerden hangisinin bakış açısı ile bu hikâyenin bakış açısı eşleştirilebilir?

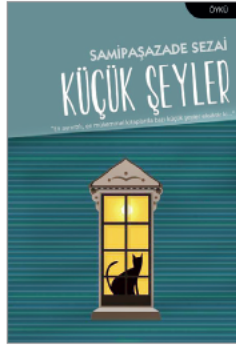
- A) Adam kitaplarını ayırıyordu. Kız, babasına sokuldu. Bir şeyler soracaktı... Babası gülümsüyordu... Dişlerinin arasında bir ıslık... Arada başını sallıyor, çevirdiği yaprakların arasında bir şeyler okuyor, gülümsemesi artıyor, sonra kitabı kapatıp içini çekerken, bir tarafa ayırıyordu.
- B) Dönüp baktım. Yolun kenarındaki daha boyunu bosunu almamış taze devedikenleriyle karabaşlar, erik lezzetinde bana baktılar. Dişlerim kamaştı. Yolda kimsecikler yoktu. Bir evin damını, uzakta uçan bir iki kuşu, yaprakların arasından denizi gördüm. Yoluma devam ederken: "Hişt, hişt!" dedi.
- C) Gündüzleri avareyim şu sıralarda. Kışın usul usul bastırıldığı; havanın erken karardığı; Ankara'daki yoğun hava kirliliğinin insanın gözlerini yakıp içine boğuntu verdiği şu günlerde sokaklarda dolaşıyorum. Kızılay'a inip kalabalığın içine karışıyorum, pasajlara girip çıkıyorum. Sakarya'daki dönerci kuyruklarına takılmak isteyip son anda vazgeçiyorum. Kıtacı vitrinlerine bakıyorum, oradan berbere gidiyorum. Sıhhiye tarafına yönelip hastanelerin oralardan dolanıyorum.
- D) Kazdağ'ının Adalar Denizine bakan yamaçlarından birindeki bir yörük obasına gidip dört beş gün kalacaktım. (...) Yüzlerce, belki binlerce senelik zeytin ağaçlarının arasında uzanan, çukur, iki yanı böğürtlen ve hayıtlarla örülü yolda ağır ağır yürüyordum. Arkamdan yükselen güneş, gölgemi araba izlerinin kıvrımları üzerine serip uzaklara kadar götürüyor; deniz tarafından yüzüme doğru esen hafif fakat serin bir bahar rüzgârı, kasabadan uzaklaştığımı hatırlatıyordu.
- E) Orhan, tramvayların sesini duyuyordu. Bu hâlde Necati'nin evine kadar gitmeye muktedir olup olmayacağını düşündü. Onu mektebe gitmeden evvel bulmak istediği için geç kalmaktan korkuyordu. Fakat buradan nasıl çıkacaktı? Felaketin tekerrür etmesi ihtimali onu dehşete düşürüyordu. Hem yürüyebilecek miydi? Tramvay bekleme yerine kadar gidebilecek miydi? İçeriye müşteriler girmeye başladığı için bu dükkânda, bu vaziyette daha fazla kalamazdı. Doğrudu ve üstünden yorganı da kaputu da attı. Dükkân iyice ısınmıştı.

2

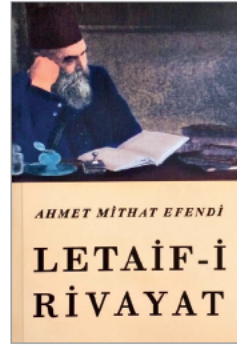
Dede Korkut Hikâyeleri

I

Küçük Şeyler

II

Letaif-i Rivayat

III

Binbir Gece Masalları

IV

Yukarıda karışık bir şekilde verilen görsellerin her biri, hikâye türünün gelişimi ile ilgili bir aşamayı belirtmektedir.

Buna göre aşamaların doğru bir şekilde ifade edilebilmesi için görseller hangi sırayla sıralanmalıdır?

A) IV - I - III - II

B) I - IV - II - III

C) IV - I - III - II

D) I - II - IV - III

E) V - I - III - II

Özellikler	Var	Yok
Genel olarak bir düşünce veya görüş doğrudan değil de bir olay aracılığı ile okura aktarılır.	✓	
Serim, düğüm, çözüm planına uyulmaz. Belli bir sonucu da yoktur.		✓
Olayların ve durumların akışı okuyucunun hayal gücüne bırakılır.		✓
Çatışma ve entrika üzerine kuruludur. Olay örgüsü tek bir merkez etrafında yoğunlaşır.	✓	
Bir fikir verilmeye çalışılır, okuyucuda merak ve heyecan uyandırılır.	✓	

Bu tabloda bazı özellikleri verilen hikâye tarzının edebiyatımızdaki en önemli temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
- B) Sait Faik Abasıyanık
- C) Reşat Nuri Güntekin
- D) Memduh Şevket Esendal
- E) Ömer Seyfettin

4 Bahçedeki abdest fıçısının musluğu koparılmıştı. Büyük hoca, bu kabahati yapanı arıyordu. Bu; mavi cepkenli, kırmızı kuşaklı, hasta ve zayıf bir çocuktur. Haber verdim, falakaya konacaktı. İnkâr etti. Sonra diğer bir çocuk çıktı. Kendi kopardığını, onun kabahatli olmadığını söyledi ve yere yattı. Bağıra bağıra sopa yedi. O vakit büyük hoca "Niçin yalan söylüyorsun, bu zavallıya iftira ediyorsun?" diye bağırды ve; yüzünü buruşturup gitti.

Yukarıda verilen metinden hareketle;

- I. Olay, mekân ve kişiler belirgindir.
- II. Kronolojik bir anlatım takip edilmiştir.
- III. Farklı duyularla algılanabilecek ayrıntılara yer verilmiştir.
- IV. Kahraman bakış açısıyla kaleme alınmıştır.
- V. İç çözümleme tekniği kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) Yalnız V
- D) II ve IV
- E) I ve V

5 Çingeneler yaz ayının gelmesiyle köyleri dolaşır ve konaklayabilecekleri bir yer ararlardı. Atmaca'nın kafesi de bu arayış içindeyken bir değirmen görür. Değirmene gelirler çalgılarını çalmaya başlarlar. Bunu gören köylüler toplanır seyre dalarlar. Değirmenci de onları kabul eder ve çadır kurmalarına izin verir. Atmaca yakışıklı bir adamdır. Kızların hayranlığını kazanmıştır fakat kendisi pek kızlarla ilgilenmemektedir. Değirmenin önündeki ağacın dibine oturur ve klarnet çalar. O kadar içten çalar ki duyan sessizce dinler kimileri de ağlar. Çingeneler yaptıkları sepeti satar, çalgıcılar da düğünleri şenlendirirdi. Değirmenci ve kızı da Atmaca'yı dinler ve hayranlık duyarlardı. Değirmencinin kızı yıllar önce kolunun birini kaybetmiştir. Bu nedenle yaşatlarının oynadığı oyunları oynayamaz onları uzaktan izlerdi. Değirmencinin kızı ile Atmaca arasında zamanla aşk başlar. Atmaca kızı açılır ve seni seviyorum der buna cevaben de kız "Benim bir kolum yok, hep acaba benim yerime başka biriyle evlensen daha mı mutlu olurdu diye düşüneceğim. Evet, ben de seni seviyorum fakat kollarını açıp bana doladığında hissedeceğin şeyleri hayal edebiliyor musun?" der. Atmaca, kızı haklı bulur. Dünyası yıkılır, günden güne erir, klarnetini de çalamaz hâle gelir. Bir gün herkesin toplanmasını ister. Dışarıda hava kötü olduğu için değirmenin içinde çalmaya başlar klarnetini. Öyle içli çalar ki herkes ağlamaya başlar. Değirmencinin kızının gözünün içine baka baka çalar ve sonra klarnetini fırlatır parçalar. Koşarak değirmen çarklarının yanına varır ve bir kolunu uzatır. Böylece Atmaca da bir kolunu kaybeder.

Bu parçayla ilgili;

- I. Bilinç akışı tekniğiyle yazılmıştır.
- II. Karşılıklı konuşmalara yer verilmiştir.
- III. Durum hikâyesi örneğidir.

numaralandırılmış yargılardan hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

- 6 Tarık Buğra hikâyelerinin hemen hepsine kendi bakışı, kendi duyguları, seyahatleri veya günlük hayatından girmektedir; bazen olayın bütün yoğunluğunu üstünde toplamakta, bazen de hiç olmazsa seyirci olarak bulunmaktadır. Bu tutum, olayı ve kişileri doğal olarak yazarın seviyesine, entelektüel alana çekmektedir. Bu ise “fotoğraf realizmine” aykırı düşmektedir. Bazen kişiler, yazarının kendisi gibi hissetmeye ve düşünmeye olduğu kadar, onun gibi konuşmaya da âdeta zorlanmaktadır. Nitekim Tarık Buğra, Orhan Kemal’le yaptığı tartışmalarında “alelade gerçeklerin” yansıtılmasına olduğu kadar kişileri konuştururken başvurulan “şive taklitçiliği”ne de karşı olduğunu ifade etmiştir.

Bu parçaya göre aşağıdaki metinlerden hangisinin Tarık Buğra’ya ait olduğu söylenemez?

- A) Frenlerin gıcirtısı kesilmeden pencereyi açtım. İlerideki vagonlardan birisine heybeli ve sepetli bir köylü bindi. Onun hayatını ve geldiği yeri bilmek isterdim. Köy, birkaç kilometre ilerideki tepenin ardında olmalıydı. Bu, şu berbat yolun orada kayboluşundan belli...
- B) Her şey, yeni bir mevsimin eşiğindeydi, her şey kendi payına düşeni bekliyordu. Bütün mazi bu geleceği, gelmesi ne olduğu bilinmeden beklenilene hazırlamak için var olmuştu ve artık çok uzaktaydı, çok uzakta ve beyhudeydi.
- C) Yıllar su gibi akıyor; o günler ne kadar geride kaldı. Artık o günlere ait olan her şey hayal meyal geliyor insana: Annen, baban, kasabanız, sokağınız, çocukluk arkadaşları ve... Yok canım sen de.
- D) Başımı çevirdim. Ona baktım. Bunu yaparken romantizmalı kolumu kullanır gibiydim. Fakat içim birdenbire ferahladı. Sanki yıllardır aradığım bir arkadaşımı bulmuştum. Islık çalmak istiyordum. Perdeleri indirdim; güneş onu rahatsız edecekti. Benimkilere benzeyen sert ve siyah sakallı yüzünü hafifçe öperek dışarı çıktım.
- E) Haceli Hatça’ya guzularını kendisinin değil, muhtarın çaldığını söyler. Ama bi sonuca ulaşamaz. Bunun üzerine köye döner.

- 7 İlk hikâyelerinde Mauppassant tarzı hikâyeyi örneklendirse de daha sonraları hayatın bir parçasının konu edinildiği “kesit” öyküleri kaleme almıştır. Hayatı olduğu gibi yansıtan, içtenlikle ve sade bir dille yazan bir hikâyecidir. Her gün gördüğü-müz esnaf, köylü, ev kadını, öğrenci, üst tabaka, alt tabaka insanları ilgi çekici bir şekilde aktarır. Otlakçı, Mendil Altında, Hava Parası adlı öyküleri vardır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Memduh Şevket Esendal
B) Sait Faik Abasıyanık
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) Tarık Buğra
E) Abdülhak Şinasi Hisar

8	Özellikler	Elli Kuruş	Birtakım İnsanlar
	Hikâye kahramanları tam olarak tanıtılmaz.		✓
	Önemli ve öncelikli olan merak ögesidir.	✓	
	Serim, düğüm ve çözüm planına göre yazılmaz.		✓
	Merak ögesi önemsizdir.		✓
	Olay; kişi, yer, zaman öğelerine dikkat edilerek okuyucuya aktarılır.	✓	

Yukarıda verilenlerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Elli Kuruş adlı hikâyede serim, düğüm ve çözüm bölümlerine uyulmamıştır.
- B) Elli Kuruş, olay hikâyesi türünde kaleme alınmıştır.
- C) Birtakım İnsanlar, Çehov tarzı hikâyeyi örneklendirmektedir.
- D) Elli Kuruş hikâyesinde olay kronolojik sıraya göre verilir.
- E) Birtakım İnsanlar adlı hikâyede hikâyenin başlangıcı ve sonu okuyucunun hayal gücüne bırakılır.

- 1 Bir Türkçe öğretmeni "İsimler" konusunu işledikten sonra önce A testini hazırlamış, daha sonra da her bir sorunun üzerinde konuyla ilgili açıklama olacak şekilde B testini hazırlamıştır. Öğretmenin hazırladığı testlerin bazı soruları aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

A TESTİ
"Gündelik" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde isim olarak kullanılmıştır?
A) Yıllar sonra gündelik yazılarıyla tekrar gündeme geldi.
B) İş büyük, projeyi gündelik çalışmalarla götüremeyiz.
C) Gündelik sporumu yaptım ve kahvaltıya başladım.
D) İşçiler mesai bitiminde gündeliklerini alacaklar.
E) Gündelik sevinçlerle yaşamsal mutluluk sağlanamayabilir.
Cevap: D

B TESTİ
Tür adları tek bir varlığı karşıladıklarında özel ad olarak nitelendirilir.
Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamanın bir örneği vardır?
A) Müzik dünyasında küçük yaşlarda görünmeye başlamış.
B) İlk resmim, öğretmenlerim tarafından sergilenmişti.
C) Çocukların medya okuryazarı olması için çalışıyoruz.
D) Annesi bebekliğinden itibaren Ömer'le çokça konuşmuş.
E) Bu kararı geçen toplantıda Gül kendisi almıştı.
Cevap: D

Öğretmenin hazırlamış olduğu testlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Her iki testin soruları da yanlış cevaplandırılmıştır.
 B) Her iki test de öğretmenin tasarısına uygun hazırlanmış ve doğru cevaplandırılmıştır.
 C) B testinin cevabı doğru belirtilirken A testininki yanlış belirtilmiştir.
 D) A testinin sorusu doğru cevaplandırılırken B testinin sorusu yanlış cevaplandırılmıştır.
 E) B testi öğretmenin tasarladığı soru tipine uygun hazırlanmamıştır.

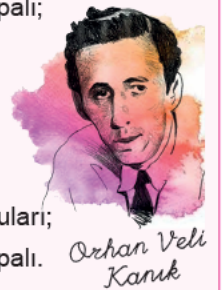
- 2 (I) Yıllardır bu tozlu, örümcekle karanlığa çıkmamıştı. (II) Işığı gören bazı böcekler kaçıştılar. (III) Korktu, çıkmasa mıydı acaba? (IV) Fakat yararlı olacağını düşünmek kuvvetlendirdi onu. (V) Gerçekten yardım etmek miydi bu?

Bu hikâyedeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, yönelme durum eki almış bir isim vardır.
 B) II. cümlede, somut isim vardır.
 C) III. cümlede, isim-fiil eki alan bir fiilimsi bulunmaktadır.
 D) IV. cümlede, soyut isim vardır.
 E) V. cümlede, birleşik yapı bir isim kullanılmıştır.

3

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;
 Serin serin Kapalıçarşı
 Cıvı cıvı Mahmutpaşa
 Güvercin dolu avlular
 Çekiş sesleri geliyor doklardan
 Güzelim bahar rüzgarında ter kokuları;
 İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı.

Verilen dizelerde aşağıdaki ad türlerinden hangisi yoktur?

- A) Özel ad B) Birleşik ad C) Somut ad
 D) Topluluk adı E) Türemiş ad

4

Hava, bir Mayıs günü olmasının hakkını vermektedir. Yolda Yasemin, kardeşi Emirhan'a bazı ağaçların hangi tür olduklarını sorar. Emirhan onların elma ve kiraz ağaçları olduklarını açıklar. Öğlen olmuş güneş tepeye çıkmıştır. Tam bu sırada ormanda dolaşırlar. Karınları acıktığında bir ağacın gölgesinde oturup karınlarını doyururlar. Daha sonra gezerken ormanda kaybolurlar. Hava da kararmıştır. Bir ağacın dibine sığınır, orada beklemeye başlarlar. Eve gelmedikleri için anne ve babaları telaşlıdır, onları aramaya çıkarlar. İleride bir ışık görürler bu ışık anne ve babalarının tuttuğu fenerin ışığıdır. Onları görünce pek sevinirler ve bir daha yanlarında kimse olmadan ormana girmeyecekleri sözünü verirler.

Görseldeki hikâyeden hareketle aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) "Ağaç" tür ismi, "elma" ve kiraz" özel isimdir.
B) "Orman" sözcüğü topluluk isimdir.
C) "Işık" sözcüğü türemiş isimdir.
D) "Hava" sözcüğü tekil, "ağaçlar" sözcüğü çoğul isimdir.
E) "Telaşlı" sözcüğü soyut, "güneş" sözcüğü somut anlamlıdır.

5

	Tuba	Nil	Mert	Banu
<u>Varlığımızı</u> devam ettirmek zorundayız.	+		+	+
Kokuyu önlemek için <u>hanımeli</u> aldık.		+	+	+
<u>Isıyı</u> artırması bizim için iyi oldu.	+	+		+
Masanın <u>örtüsünü</u> annem dikti.	+	+	+	
Yarın odanın <u>halısını</u> değiştirelim.	+	+	+	+

Tabloda verilen cümlelerdeki altı çizili isimlerin yapı bakımından türünü bulan öğrencinin adının yazılı olduğu sütundaki kutucuğa "+" işareti konmuştur. Boş bırakılan kutucuk, öğrencinin altı çizili ismin yapı bakımından türünü bulamadığı anlamına gelmektedir.

Verilen bilgilere göre, öğrencilerin bulamadığı isimlerin türleri hangi seçenekte doğru verilmiştir ?

	Tuba	Nil	Mert	Banu
A)	Türemiş	Türemiş	Türemiş	Basit
B)	Birleşik	Türemiş	Basit	Türemiş
C)	Birleşik	Basit	Basit	Türemiş
D)	Türemiş	Basit	Birleşik	Türemiş
E)	Basit	Birleşik	Türemiş	Birleşik

6 Tablodaki ifadelerde altı çizili sözcüklerle ilgili verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" işaretlenerek optiğe kodlanacaktır.

1.	"Beşiktaş iskelesindeyim." cümlesindeki altı çizili sözcük yapısı bakımından birleşik bir isimdir.
2.	"Atom bombası önemli bir <u>olaydır.</u> " cümlesindeki altı çizili sözcük yapısı bakımından türemiş bir isimdir.
3.	"Ben seni <u>tercih ettim.</u> " cümlesindeki altı çizili ifade yapısı bakımından birleşik bir isimdir.
4.	" <u>Başa</u> gelen çekilir." cümlesindeki altı çizili sözcük yapısı bakımından basit bir isimdir.

1	(D)	(Y)
2	(D)	(Y)
3	(D)	(Y)
4	(D)	(Y)

Buna göre aşağıdaki kodlamalardan hangisinin doğru olduğu söylenebilir?

A)

1	()	(Y)
2	(D)	()
3	(D)	()
4	()	(Y)

B)

1	(D)	()
2	(D)	()
3	(D)	()
4	()	(Y)

C)

1	()	(Y)
2	()	(Y)
3	(D)	()
4	()	(Y)

D)

1	(D)	()
2	()	(Y)
3	(D)	()
4	(D)	()

E)

1	()	(Y)
2	(D)	()
3	()	(Y)
4	()	(Y)

7

İsimler kaç kelimeden oluştuklarına ve yapım eki alıp almadıklarına göre de sınıflandırılır. Herhangi bir yapım eki almamış ve başka bir sözcükle birleşmemiş isimlere basit isim denir. Basit isimler, çekim eki alabilir. İsim kök ve gövdelerine yapım ekinin getirilmesiyle oluşturulmuş, şekil ve anlam olarak yeni isimlere türemiş isim denir. İki sözcüğün birleşerek isim olarak kullanılmasıyla ortaya çıkan sözcükler ise birleşik isimlerdir.

Görselde verilenlere göre;

◆ Sonra kasabanın cezaevinde
I

◆ Silgimizi göz önüne yerleştiriyoruz
II

◆ Günlerimizi iterek genişletiyoruz
III

◆ Yer açıyoruz umutlarımızı büyötmeye
IV V

yukarıdaki dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangi ikisi türemiş isimdir?

A) I ve II

B) II ve III

C) II ve IV

D) II ve V

E) I ve V

1 Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerlerle ilgili bazı kurallar verilmiştir:

- ◆ Yer adları (kita, ülke, bölge, il, ilçe, semt vb.) büyük harfle başlar.

Uyarı: Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde vb. sözcükler küçük harfle başlar.

- ◆ Yer adlarındaki ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
- ◆ Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Bu kurallara göre;

- Babam Antalya'dan dönüşte, her zaman Maraş dondurması alırdı bizlere.
- Türkiye'nin önemli ulaşım güzergâhlarından biri de Çubuk geçididir.
- Marmara Bölgesi'nde bulunan Cumalıkızık Köyü, kültürel bir miras niteliğindedir.
- 2021'de Rusya'nın güneybatısında, ciddi siyasi krizler yaşandı.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) III ve IV E) II ve IV

3 Kendisi okumamıştı ama tütünden aldığı karısı "fahsilli" idi. Hem birkaç sene mektebe gitmiş hem de öteki işçi kızlarla beraber okuyup yazmaya merak sardırılmıştı.

Bu parçaya;

İsmail her seferden dönüşte bir Köroğlu (Burhan Cahit Morkaya'nın çıkardığı mizah dergisi) alır, eve gidip yıkandıktan sonra onu karısına uzatır, kendisi mindere kurularak dinlerdi. Karısı Hayriye hiç kekelemeden, hafızlar gibi başını sallayarak önce resim altlarını, sonra destanları, sonra makaleleri, haberleri, tefrika romanları, acayip hatta biraz yanık bir makamla okur; bu sırada İsmail'de, dudaklarının kenarında müphem bir çizgi, anlasın anlamasın, arada bir kahkaha atarak dinler, harp vaziyetine ait yerleri tekrarlatır, vapurda güverte yolcularından yahut izinden dönen neferlerden dinlediği mütalaaları, birbirine karıştırıp anlatır, "Gidişat iyi değil gibi Hayriye!" der, susardı. Bu sükût, "Artık yemek yiyelim!" manasında idi ve karısı hemen yerinden fırlar, sofrayı hazırlamaya başlardı.

metni eklendiğinde parçanın yazımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- Büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.
- "De" bağlacının yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.
- Tekrarlı bağlaçların yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.
- Birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır.
- Dilimize yabancı dillerden giren sözcüklerin yazımında yanlışlık yapılmıştır.

TARİHLERİN YAZIMI

- ◆ Belli bir tarihe ay ve gün adı büyük harfle başlar.

Örnek: 18 Mart 1985

Perşembe gnün

↳ küçük

Örnek: Ben martın son haftası gelmeye çalışırım.

- ◆ Tarihlerin yazımında Romen rakamları ile Latin rakamları bir arada kullanılabilir.

Örnek: 12.12.2022

12.XII.2022

TDK'de mevcut

Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdakilerin hangisinde tarihlerle ilgili bir yazım yanlışı vardır?

- 26 Kasım 1981'de Sinop'ta doğdu.
- 26.04.1916 tarihinde dünyada yaşanan önemli olaylar nelerdir?
- 26 Aralık 1995 Salı günü sınav başvuruları bitti.
- Bu iş yerindeki görevine Eylül ayında başlamıştı.**
- 26.09.1917 Çarşamba günü ilk defa okula başlamışlardı.

4 "Ki" Nasıl Yazılır, Pratik Olarak "Ki"nin Yazımı Nasıl Tespit Edilir?

"Ki"nin sonuna "-ler" eki getirilince anlamlı oluyorsa ya da "-ki" ekini alan sözcük isme sorulan "hangi?" sorusunun cevabıysa bitişik, diğer durumlarda ayrı yazılır. Ancak "sanki, oysaki, meğerki, belki, hâlbuki, çünkü, mademki, illaki" sözcüklerinde "ki" kalıplaştığı için bitişik yazılır.

Örnek:

- ◆ seninki - seninkiler (Anlamlı - Bitişik) / Karşıdaki ev ("Hangi ev?" sorusunun cevabı - Bitişik)
- ◆ konuşki - konuşkiler (Anlamsız - Ayrı) → konuş ki

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımıyla ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Parktaki köpekler havlıyordu. B) Sınavdaki hiç de kolay değilmiş.
C) Kendi çantamı aldım ama onunki arabada kaldı. D) Sokaktaki kediyi aç bırakma.
E) **Sayki sınıfta kaldık ne olacak?**

5 Türkçe öğretmeni Tuna Bey öğrencilerinden bir olay yazısı yazmalarını istemiştir. Mine, Tuna Öğretmenin verdiği ödev için aşağıdaki metni yazmıştır.

Hava çok soğuktu, rüzgârda vardı. Parkın bir köşesinde hüznle oturan Philip'i yerinden kaldırmıştı hatta. Sinirli ve hızlı adımlarla yürüyen Philip'in yüzüne rüzgâr, bir gazete kâğıdı yapıştırmıştı. İyice sinirlenip gazeteden yüzüne bulaşan çamuru silmeye başlayan Philip, gazetede müzik yarışmasının haberini gördü ama tam okuyamıyordu, katlayıp sevinçle akşam Elizabeth'e okutmak üzere cebine koydu. O sevinçle yolları nasıl yürüdü bilemedi. Bunun tanrı tarafından kendisine gönderilen bir şans olduğunu düşünerek... Akşam sevinçle gazete parçasını küçük ellerine alıp okuyan Elizabeth, yarışmanın philedelphiadaki adada bir sonra ki ayın sonunda olduğunu söyledi.

Tuna Öğretmen, metni okuduktan sonra Mine'ye şu önerilerde bulunmuştur:

- I. Bağlaç olan da/de ayrı yazılır. Sen de buna dikkat etmelisin.
- II. Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, köy, semt vb.) büyük harfle başladığından yazını bu kurala uygun olarak düzenle.
- III. Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır ve sen de bu kurala uy.
- IV. Türkçede -ki eki ve ki bağlacı da birbirine karıştırılan öğelerdendir. Oysa biri ektir, ötekiyse bağlaç yani başlı başına bir sözcüktür. Sen de bağlaç olmayan "-ki"yi ayrı yazmamalısın.
- V. Benzeşme, yumuşama gibi ses olaylarının görüldüğü yerlerde bunları sözcüğe uygulamazsan yazım yanlışı yapmış olursun, böyle sözcüklere dikkat et!

Mine, yazdığı metni bu öneriler doğrultusunda değiştirerek aşağıdaki metni oluşturmuştur.

Hava çok soğuktu, rüzgâr da vardı. Parkın bir köşesinde hüznle oturan Philip'i yerinden kaldırmıştı hatta. Sinirli ve hızlı adımlarla yürüyen Philip'in yüzüne rüzgâr, bir gazete kâğıdı yapıştırmıştı. İyice sinirlenip gazeteden yüzüne bulaşan çamuru silmeye başlayan Philip, gazetede müzik yarışmasının haberini gördü ama tam okuyamıyordu, katlayıp sevinçle akşam Elizabeth'e okutmak üzere cebine koydu. O sevinçle yolları nasıl yürüdü bilemedi. Bunun Tanrı tarafından kendisine gönderilen bir şans olduğunu düşünerek... Akşam sevinçle gazete parçasını küçük ellerine alıp okuyan Elizabeth, yarışmanın Philedelphiadaki adada bir sonraki ayın sonunda olduğunu söyledi.

Bu bilgilere göre Mine, değiştirdiği metinde öğretmenin önerilerinden hangisini uygulamamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6

- I. Kamuoyunun görevini yapmadığı bir ortamda, millî egemenlikten söz edilemez.
- II. Atatürk, Genelkurmay ve Millî Savunma Bakanlığı Binası'nın hizmete açılış töreninde yer aldı.
- III. Mustafa Kemal, 7 Mayıs 1938 cumartesi günü Çubuk Barajı'nı gezintiyeye çıktı.
- IV. Unutulmamalıdır ki millî hedefinden sapmış bir basın, toplumda bölünmelere sebep olur.

I. cümlede birleşik fiillerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır.
II. cümlede büyük harflerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır.
III. cümlede tarihlerin yazımı ile ilgili yazım yanlışlığı yapılmıştır.
IV. cümlede bağlaçların yazımı ile ilgili yazım yanlışlığı yapılmıştır.

Cümlelerle ilgili yukarıdaki açıklamalardan doğru olanların başına D, yanlış olanların başına Y getirilecektir.

Açıklamalar buna göre doğru bir şekilde tahlil edilirse aşağıdakilerden hangisi ortaya çıkar?

- A)

D
Y
D
Y

 B)

Y
D
D
Y

 C)

Y
D
Y
D

 D)

D
D
Y
Y

 E)

Y
D
Y
Y

7

Şimdi Ankara'nın bu soğuk günlerinde İstanbul'daki son yazın ağır ve korkunç günlerinin sıcaklığını, yorgunluğunu duyuyordum. Her gün daireden çıkınca Gedikpaşa'ya, Ayşe'yi görmeye gidiyordum. Ayşe; Şişli hayatından, bizim o hayatımızdan silinmiş gibi. Onun Mister Kok'a verdiği biraz ateşli karşılık İngiliz çevrelerinde kuşkuyu çekmiş. İzmirli bir kadının İngiliz'ler aleyhinde propaganda yaptığı söyleniyormuş. Annem, çevreye Ayşe'nin İzmir'e döndüğünü yayıyor ve hiç te nerede olduğunu aramıyor. Ben ondan söz etmiyorum. Cemal'e, Ayşe'ye bir kardeş gibi bakacağıma söz verdim. O sözü tutuyorum.

Bu parçanın yazımı ile ilgili;

- I. "Her gün" ifadesi bitişik yazılmalıdır.
- II. "İzmirli" ifadesi "İzmir'li" şeklinde yazılmalıdır.
- III. "İngiliz'ler" ifadesindeki kesme işareti kullanılmamalı, çokluk eki bitişik yazılmalıdır.
- IV. "hiç te" ifadesi "hiç de" şeklinde bağlaç olan "de" düzeltilerek yazılmalıdır.

yorumlarından hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) I ve III B) II ve IV C) II ve III
D) III ve IV E) I, II ve IV

8

Ömer, Mehmet, Asuman, Kenan ve Zafer isimli öğrenciler Türk dili ve edebiyatı dersinde yazım kurallarıyla ilgili yanlışlık yapılan birer cümle kurmuşlardır. Bu öğrenciler ve kurmuş oldukları cümlelerle ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Cümle kurma sırasında Ömer ve Zafer arasında iki kişi vardır.
- ◆ İlk cümleyi kuran ne Kenan ne de Asuman'dır.
- ◆ Zafer, son cümleyi kurmuştur.
- ◆ Büyük harflerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılan cümlelerin söylenme sıraları çift sayılara denk gelmektedir.
- ◆ Sayıların yazımı ile ilgili yanlışlık yapılan cümleden önce kurulan herhangi bir cümle yoktur.
- ◆ Kısaltmaların ve büyük harflerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılan cümleleri ikişer kişi, sayıların yazımıyla ilgili yazım yanlışlığı yapılan cümleyi bir kişi kurmuştur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi Mehmet'in kurduğu cümledir?

- A) 19.'uncu yüzyılda yaşamış olan I. Murat'ın hayatı kitabın III. cildine konu olmuştu.
- B) Size onu tanıtayım: bu okulun dokuzuncu sınıfında okuyor.
- C) Onlar ailecek otelin 10 No.'lu odasında kalıyorlarmış.
- D) Bütün bu anlatılanlara ilk olarak Tercüman-ı Ahval Gazetesinde yer verilmiş.
- E) İber Ortaylı TTK'nın toplantılarına katılıyor muydu?

9

- ◆ Kurum ve kuruluş adlarına getirilen çekim ekleri kesme işareti ile ayrılmaz.
- ◆ Ulusal, resmi ve dinî bayramlarla anma ve kutlama günlerinin adları büyük harfle başlar.
- ◆ Kitap, gazete, dergi isimleriyle konu başlıklarındaki “ile, ve, de, ya da, ki” bağlaçları, bütün harfler büyük yazılmadığı takdirde küçük harfle yazılır.
- ◆ Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.

Bu kurallara göre aşağıdaki davetiyelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

A)

Değerli Meslektaşlarım,
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürlüğünce
 19.05.2021 çarşamba günü okulumuzda
 düzenlenecek olan 19 Mayıs Atatürk'ü
 Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamala-
 rında sizleri de aramızda görmekten büyük
 mutluluk ve onur duyarız.
 Çalığışu Fen Lisesi Adına
 Meva Eroğlu
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürü

B)

Değerli Meslektaşlarım,
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürlüğü'nce
 19.05.2021 Çarşamba günü okulumuzda
 düzenlenecek olan 19 Mayıs Atatürk'ü
 Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamala-
 rında sizleri de aramızda görmekten büyük
 mutluluk ve onur duyarız.
 Çalığışu Fen Lisesi Adına
 Meva Eroğlu
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürü

C)

Değerli Meslektaşlarım,
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürlüğünce
 19.05.2021 Çarşamba günü okulumuzda
 düzenlenecek olan 19 Mayıs Atatürk'ü
 Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlamala-
 rında sizleri de aramızda görmekten büyük
 mutluluk ve onur duyarız.
 Çalığışu Fen Lisesi Adına
 Meva Eroğlu
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürü

D)

Değerli Meslektaşlarım,
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürlüğünce
 19.05.2021 Çarşamba günü okulumuzda
 düzenlenecek olan 19 Mayıs Atatürk'ü
 Anma, Gençlik ve Spor bayramı kutlamala-
 rında sizleri de aramızda görmekten büyük
 mutluluk ve onur duyarız.
 Çalığışu Fen Lisesi Adına
 Meva Eroğlu
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürü

E)

Değerli Meslektaşlarım,
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürlüğünce
 19.05.2021 Çarşamba günü okulumuzda
 düzenlenecek olan 19 Mayıs Atatürk'ü
 Anma, Gençlik Ve Spor Bayramı kutlamala-
 rında sizleri de aramızda görmekten büyük
 mutluluk ve onur duyarız.
 Çalığışu Fen Lisesi Adına
 Meva Eroğlu
 Çalığışu Fen Lisesi Müdürü

- 1 Sudan gelirdim, dedi; bir de baktım ki camiden çıkanlar hep bir yana yönelmiş. Ben de aralarına katılıverdim. Süleyman'ın kapısı önüne gelince durdular. İmam Efendi elindeki çomakla üç defa vurdu. Ses çıkmadı. Bekir Çavuş: Süleyman biz geldik, aç kapıyı.

Yukarıdaki parçada kullanılan noktalı virgöl ve iki noktanın işlevleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

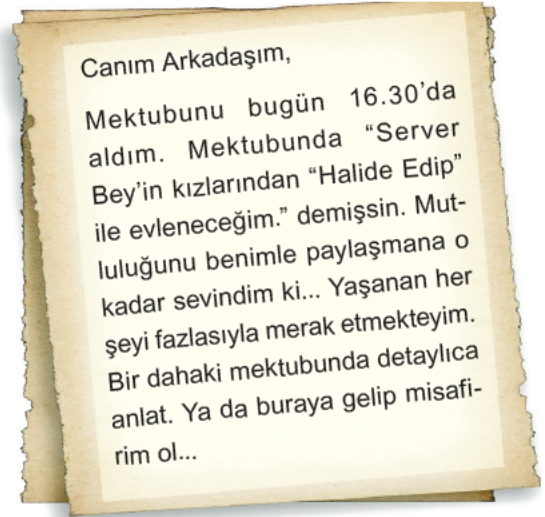
- A) **Noktalı virgöl:** Virgüllerle ayrılmış tür ve takımları birbirinden ayırmak
İki nokta: Açıklama yapılacak sözlerden sonra kullanılma
- B) **Noktalı virgöl:** Ögeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümleleri ayırmak
İki nokta: Kendisinden sonra örnek verilecek cümleleri belirtme
- C) **Noktalı virgöl:** Ögeler arasında anlam karışıklığını önlemek
İki nokta: Kendisinden sonra örnek verilecek cümleleri belirtme
- D) **Noktalı virgöl:** İki den fazla eş değer ögeler arasında virgöl bulunan cümlelerde öznenen sonra kullanılma
İki nokta: Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra kullanılma
- E) **Noktalı virgöl:** **Ögeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümleleri ayırmak**
İki nokta: **Bir ifadeden sonra alıntı bir sözün ya da cümlenin aktarılacağını belirtmek**

- 2 Edebiyat sadece hayatı (toplumsalı) yansıtmaz, onu anlatmaz; aynı zamanda bir yaşam tarzı önerir. Böylece yaşam tarzlarını biçimlendirir ve hayata şekil verir. Dolayısıyla hayata katılır. "Her edebiyat eseri belirli bir dünya görüşünü, inancı, doktrini, ideolojiyi savunur veya bunlara tepkide bulunur." (Kösemihal, 1967: 8) temel görüşü, edebiyatı aktif, bilinçli bir girişim olarak resmetmektedir. Edebiyat, toplumsal varlık olan insana ve onun hayatına öneriler getirmektedir. Önerilerini zaman zaman açık bir dille, zaman zaman sembolik bir dille sunmaktadır. Toplumun yaşantısını belirlemeye çalışmakta, insanlara kimlik sunmakta ve onlar için yeni bir yaşantı düzlemi oluşturmaktadır (Jusdanis, 1998).

Bu metindeki noktalama işaretlerinin işlevi aşağıdakilerin hangisinde yanlış verilmiştir?

- A) Noktalı virgöl, ögeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konmuştur.
- B) **Yay ayraç, sadece alıntılarının aktarıldığı yazarı veya künye bilgilerini belirtmek amacıyla kullanılmıştır.**
- C) Virgöl, birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasında kullanılmıştır.
- D) Tırnak işareti, başka bir kimseden olduğu gibi aktarılan sözü belirtmek amacıyla kullanılmıştır.
- E) Virgöl, bir cümlede yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için kullanılmıştır.

3

Bu parçadaki noktalama yanlışları aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle düzeltilir?

- A) **"Halide Edip" ifadesi tek tırnak içine alınarak**
- B) "Canım Arkadaşım" söz grubundan sonra ünlem getirilerek
- C) "...sevindim ki" ifadesinden sonra üç nokta yerine soru işareti konularak
- D) Parça nokta ile bitirilerek
- E) Saat bildiren ifadeye nokta yerine iki nokta getirilerek

4

Benim adım nokta. Her zaman yerim var cümle sonunda. Sıra bildiren sayı ve kısaltmalarda, sakın beni unutma!

Beni görünce şaşırırsın. Korkup heyecanlanırsın. Cümlenin sonuna gelince Duyguyu belli eder, anlatırsın.

Aslında bilirsin beni. Tüm işaretlerin en güzeli. Sorulan her sorunun sonuna, Koymayı unutma sakın beni!

Diyelim ki bir cümle yazdın. Bazı kelimeler arasında bocaladın. "...-den ...-e, ve, ile, ila, arasında" kullanamadın. Hemen arasına kısa bir çizgi çekip devam et cümlede kaldığın yerden.

Adım virgüldür benim. Sıralanan kelimelerin arasındadır yerim. Mesela dersin "Bugün elma, armut, erik yedim." görürsün beni neredeyim.

Aşağıdaki cümlelerde yay ayrıçla belirtilen yerlerden hangisine yukarıda tanıtılan noktalama işaretlerinden herhangi biri getirilemez?

- A) 2020 () 2021 sezonu bizler için unutulmaz bir sezon oldu. B) **Kurtuluş Savaşı'nın kadın kahramanları şunlardır ()**
- C) Evimizi, eşyalarımızı nasıl bulduz () D) Pikniğe dayım () teyzem ve yeğenlerimle gittik.
- E) Ben 3 () sınıfta okurken o daha okula gitmiyordu.

5

Onların arasına seyirci sıfatıyla sessizce karışarak oldukça mesut yaşadım. Şehre bile inmiyordum. Her şey tahayyül ettiğim gibiydi. Yalnız pay meselesinde çirkin hadiseler geçtiğini işitiyor, onu da duymamazlığa geliyordum.

(...)

Balık verilmemiş adam, kahvenin bir iskemlesine oturmuştu. Kahveci başına dikilmişti. Kahveciye:

— Kalkacağız, kalkacağız.

Ayağa kalktı. Kendisi için laf işitmiş adama:

— Zararı yok hemşehrim, zararı yok. Vermesinler, istemez.

Gözükten vapura doğru yürüdü. Küçük adımlarla bir Şarlo gibi seğirterek uzaklaştı. Söz vermişim kendi kendime, yazı bile yazmayacaktım. Yazı yazmak da hırstan başka ne idi? Burada namuslu insanlar arasında sakın ölümü bekleyecektim. Hırs, hiddet neme gerekti? Yapamadım. Koştum tütüncüye, kâğıt kalem aldım, oturdum.

Parçada yer alan noktalama işaretleri ile ilgili;

- I. Edebî bir eser olan bu metinde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna iki nokta konulmuştur.
- II. Metnin alınmayan bölümünün olduğunu belirtmek için parantez içinde üç nokta kullanılmıştır.
- III. Satır başına alınan konuşmaları göstermek için uzun çizgi kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

6 Satır sonunda kelimeler bölünürken şu kurallara dikkat edilmelidir:

- ◆ Türkçede satır sonunda kelimeler bölünebilir fakat heceler bölünemez. Satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna kısa çizgi (-) konur.
- ◆ İlk heceden sonraki heceler ünsüzle başlar. Bitişik yazılan kelimelerde de bu kurala uyulur.
- ◆ Ayırmada satır sonunda ve satır başında tek harf bırakılmaz.
- ◆ Kesme işareti satır sonuna geldiğinde yalnız kesme işareti kullanılır, ayrıca kısa çizgi kullanılmaz.

Buna göre;

- I. baş-
asistan
- II. İran'
dan
- III. kır-
mızının
- IV.a-
kınıclar

örneklerinden hangilerinde satır sonuna sığmayan kelimeler bölünürken yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

7 Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül kullanılır.

Yukarıda verilen kuralı;

- I. Çocuk önümüze düştü, kırk elli adım ötede kısmen toprağa gömülmüş, ini andıran bir odaya vardık. Burası yarı karanlıktı ve birtakım şüpheli kokular ile doluydu. Kimse var mı idi? En önce hiçbir şeyin farkına varamadık fakat gözlerimiz biraz karanlığa alışır alışmaz odanın içinde bir iki vücudun kıvılcığına gördük; daha sonra bunlardan birinin bir kadın, diğerrinin bir ihtiyar adam olduğunu sezdik.
- II. Hasan anladığı kadar anlattı. Sonra Kanlıca'daki evlerini tarif etti; komşusunun oğlu Mahmut'la balık tuttuklarını, anası doktora giderken tünele bindiklerini, bir kere de kapıya beyaz boyalı hasta otomobili geldiğini, içinde yataklar serili olduğunu söyledi.
- III. Bir ara gözleri bana takıldı. Bakışları; yüzümde, koltuk değneklerimde ve dizlerimde ayrı ayrı durarak bir üçgen çizdi. Yağlı bir kremle parlıyordu yüzü. Dudak boyası ağzının çevresine taşırılarak sürülmüştü. Siyah, yırtık, edepsiz gözleri vardı. Dirseğiyle dürttü erkeği, çenesiyle beni gösterdi ve ilgisiz bir acımayla, esnermiş gibi, "Malade" dedi. Çevreyi tarayan gözleri daha sonra bana tekrar takıldıysa da artık ilgilenmedi.

hikâyelerinden hangileri örneklendirmektedir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8 Lübnan'ın yabancıları olan sanır ki bardaktaki arıyı görmemiş, yutuvermiş. Hayır, böyle değil! Lübnan köylerinde suyun içiliş şekli bizimkine benzemez: İlk gittiğiniz zaman bir yerde, bir kır kahvesinde veya köylü evinde su istediniz mi, önünüze minimini bir toprak testi getirirler. Kenarında ufakık, tenasüpsüz emziği olan bir akçıl testi... Sakın bardak beklemeyiniz, bardak kullanılmaz. Fakat testiye de dudak dokundurmak ayıptır, yasaktır. O hâlde? O hâlde siz bu testi sağ elinizle yukarıya, başınızı geçecek bir yüksekliğe kaldıracaksınız, ağzınızı havaya açacaksınız ve uzaktan hesaplı şekilde suyu gırtlığınızın altına dökeceksiniz!

Bir hikâyeden alınan bu parçada;

- I. Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren "yok, evet, peki, tamam, olur, hay-hay, başüstüne, öyle, haydi" gibi kelimelerden sonra virgül konur.
- II. Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.
- III. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için virgül konur.
- IV. Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna soru işareti konur.
- V. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için virgül konur.

numaralanmış noktalama kurallarından hangilerinin örneği yoktur?

- A) Yalnız III B) I ve II C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

9 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım ve noktalama yanlışı yoktur?

- A) “Bireyci sanat anlayışı, bize onlardan miras kalmıştı ve biz bunu söylemekle ortaya yeni bir görüş getirmiyorduk. Öyle ya Edebiyât-ı Cedîde’cilerin, özellikle Hüseyin Cahit’le Mehmet Rauf’un, Rıza Tevfik’le estetik konusu üzerinde tartışırken ter ter tepinirçesine ‘Güzellik görecedir, güzellik görecedir.’ deyişlerinin, bizim ‘Sanat kişisel ve saygıya değerdir.’ sözümüzden farkı neydi?”
- B) “Bireyci sanat anlayışı, bize onlardan miras kalmıştı ve biz bunu söylemekle ortaya yeni bir görüş getirmiyorduk. Öyle ya Edebiyât-ı Cedîdecî’lerin, özellikle Hüseyin Cahit’le Mehmet Rauf’un, Rıza Tevfik’le estetik konusu üzerinde tartışırken ter ter tepinirçesine “Güzellik görecedir, güzellik görecedir.” deyişlerinin, bizim “Sanat kişisel ve saygıya değerdir.” sözümüzden farkı neydi?”
- C) “Bireyci sanat anlayışı, bize onlardan miras kalmıştı ve biz bunu söylemekle ortaya yeni bir görüş getirmiyorduk. Öyle ya Edebiyât-ı Cedîdecilerin, özellikle Hüseyin Cahit’le Mehmet Rauf’un, Rıza Tevfik’le estetik konusu üzerinde tartışırken ter ter tepinirçesine ‘Güzellik görecedir, güzellik görecedir.’ deyişlerinin, bizim ‘Sanat kişisel ve saygıya değerdir.’ sözümüzden farkı neydi?”
- D) “Bireyci sanat anlayışı, bize onlardan miras kalmışdı ve biz bunu söylemekle ortaya yeni bir görüş getirmiyorduk. Öyle ya Edebiyât-ı Cedîdecilerin, özellikle Hüseyin Cahit’le Mehmet Rauf’un, Rıza Tevfik’le estetik konusu üzerinde tartışırken ter ter tepinirçesine ‘Güzellik görecedir, güzellik görecedir.’ deyişlerinin, bizim ‘Sanat kişisel ve saygıya değerdir.’ sözümüzden farkı neydi?”
- E) “Bireyci sanat anlayışı, bize onlardan miras kalmıştı ve biz bunu söylemekle ortaya yeni bir görüş getirmiyorduk. Öyle ya Edebiyât-ı Cedîdecilerin, özellikle Hüseyin Cahit’le Mehmet Rauf’un, Rıza Tevfik’le estetik konusu üzerinde tartışırken ter ter tepinirçesine “Güzellik görecedir, güzellik görecedir.” deyişlerinin, bizim “Sanat kişisel ve saygıya değerdir.” sözümüzden farkı neydi?”

10

Görselde verilen bilgilere göre aşağıdakilerin hangisinde kesme işaretinin kullanımı yanlıştır?

- A) Ankara Kalesi’nden şehir bir başka görünüyordu.
- B) Bu konuyla ilgili bütün kitapları a’dan z’ye okumuştum.
- C) THY’nin kuruluş yıl dönümü hazırlıkları için çalışmalar başladı.
- D) Horozlu Han’ın mimari özelliklerini inceledik.
- E) Atatürk Lisesi’nin ilk mezunları arasında ünlü müzisyen de varmış.

1

◆ 11'li hece ölçüsü

◆ Tam kafiye

◆ Dörtlük nazım birimi

◆ Kelime tekrarı

Şiire ait bu unsurların tamamının yer aldığı dizeler aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Ne sabahı göreyim, ne sabah görüneyim
Gündüzler size kalsın, verin karanlıkları!
Islak bir yorgan gibi, sımsıkı bürüneyim;
Örtün, üstüme örtün, serin karanlıkları.

B) Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak
Ve bir zaman bakacaksın semaya ağlayarak

C) Ecel tuzağını açamaz mısın
Açıp da içinden kaçamaz mısın
Azad eyleseler uçamaz mısın
Kırık mı kanadın kolların hani

D) Kopuyor boynunda her kızıl şimşek,
Gürleyen sesinden gökler çökecek;
Gerilmiş sırtında kar benek benek
Kükremiş bir kaplan Munzur dağları...

E) Hüma kuşu yere düştü ölmedi
Dünya Sultan Süleyman'a kalmadı
Dedim, yâre gidem, nasip olmadı
Ağlama gözlerim Mevlam kerimdir

2

ETKİNLİK

	Gazel	Mani	Sone	Tuyuğ	Semai	Serbest Nazım	Kaside	Destan
Halk Şiiri Nazım Biçimleri		✓			✓			✓
Batı Etkisindeki Türk Şiiri Nazım Biçimleri			✓			✓		
Divan Şiiri Nazım Biçimleri	✓			✓			✓	

Yukarıdaki nazım biçimlerini ait oldukları şiir geleneğine göre tabloya işaretleyiniz.

Türk edebiyatında dönemlere göre kullanılan nazım biçimleri konusunda bir etkinlik yapan öğretmen, yukarıdaki tabloyu oluşturmuş ve öğrencilerden biri yukarıdaki işaretleme yapmıştır.

Tablodan hareketle aşağıda verilen yorumlardan hangisinin yapılması doğru olur?

- A) Gazel, halk şiiri nazım biçimi olduğundan yanlış işaretleme yapılmıştır.
B) Tuyuğ, halk şiiri nazım biçimi olduğu için yapılan işaretleme yanlıştır.
C) Sone, halk şiiri nazım biçimi olduğundan yapılan işaretleme yanlıştır.
D) Tuyuğ, Batı etkisinde gelişen Türk şiirine ait bir nazım şeklidir ve bu yüzden işaretleme yanlıştır.
E) **Tabloda yapılan işaretleme her hangi bir yanlışlık bulunmamaktadır.**

3

- I. Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne hâldeyim
Gidiyorum gündüz gece (nakarat)
- II. Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Gece şehrin kapısından çıktı;
Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Kara sevdalı birer âşıktı. (aliterasyon)
- III. Uyandım baktım ki sabah
Güneş vurmuş içime
Kuşlara yapraklara dönmüşüm
Pır pır eder durur, bahar rüzgârında (hece ölçüsü)
- IV. Derinden derine ırmaklar ağlar,
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi.
Ey suyun sesinden anlayan bağlar,
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi? (tunç kafiye)
- V. Haylice vakit oldu
Ben bu yerde yanalı
Binme nâmert atına
Ya mihî düşer ya nalı (cinas)

Numaralanmış dizelerin hangisinde ayraç içindeki ahenk unsuru yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4

Akın var
Güneşe akın!
Güneşi zaptedeceğiz
Güneşin zaptı yakın!

Düşmesin bizimle yola:
Evinde ağlayanların
Göz yaşlarını
Boynunda ağır bir
Zincir
Gibi taşıyanlar!
Bıraksın peşimizi!
Kendi yüreğinin kabuğunda yaşayanlar!

Toprak bakır
Gök bakır.
Haykır güneşi içenlerin türküsünü,
Haykır
Haykıralım!

Bu dizelerin şairi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açık ve anlaşılır bir söyleyişi benimsediği
B) Şiirinin sorgulama ve slogan üslubu taşıdığı
C) Şiirde ritim ve ahenk unsurlarına yer vermediği
D) Sosyal ve politik sorunlar karşısında eleştirel bir duruş sergilediği
E) Toplumcu bir yaklaşımla özgürlük arayışını yansıttığı

5

Orhan Veli Kanık; Türk şiirinde yepyeni bir tarz başlatmış, şiirde ölçüyü ve kafiye reddeden bir anlayış ortaya koymuştur. İçinde samimiyet ve günlük söyleyişi barındıran şiirler yazmıştır.

ŞİİRİ SOKAĞA TAŞIYAN
ŞAİR: ORHAN VELİ

Buna göre aşağıdaki mısralardan hangisinin Orhan Veli'ye ait olduğu söylenebilir?

- A) Beni bu güzel havalar mahvetti
Böyle havada istifa ettim
Evkaftaki memuriyetimden
Tütüne böyle havalarda alıştım
- C) Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi;
Kaldırımlar, içimde yaşamış bir insandır.
Kaldırımlar, duyulur, ses kesilince sesi;
Kaldırımlar, içimde kıvrılan bir lisandır.
- E) Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: İlerle!
Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kafilelerle...

- B) Akıncılar yollar açar,
Altınordu iller açar...
Kızanlık'ta güller açar,
Balkanlara çıktığım yaz...
- D) Maviye
Maviye çalar gözlerin,
Yangın mavisine
Rüzgârda âsi

6

I. Şiir

Aşamazsın Karaman'ın ilini
Köprüsü yok geçemezsin selini
Gerdan yaylasını Perçem belini
Lale sümbül bürüsün de gidelim

II. Şiir

Şaşırdım kaldım nasıl atsam adım;
Gün kasvet gece kasvet.
Bulutlar, sisler içinde bunaldım;
Gök mavisine hasret.

Numaralanmış şiirler ahenk özellikleri bakımından karşılaştırıldığında aşağıdaki yargılardan hangisi söylenemez?

- A) I. şiirde bir ölçü varken II. şiir serbesttir.
B) I. şiirde bir yerde ulama varken II. şiirde üç yerde ulama vardır.
C) I. şiirin kafiye düzeni düz, II. şiirin ise çaprazdır.
D) I. şiirde yarım kafiye, II. şiirde 2 ve 4. dizelerde tam kafiye vardır.
E) I. şiirde ek hâlinde redif varken II. şiirde sözcük hâlinde redif vardır.

7

Saba, 30 Mart 1910 tarihinde İstanbul'da dünyaya geldi. Babası Binbaşı Osman Bey, Paris askerî ateşesi idi. Sekiz yaşında iken annesini kaybetti. Bu kaybın hüznünü hep hissetti ve eserlerine yansıttı. İlk şiirini 1927'de lise öğrencisiyken Sertifünun'da Ziya imzasıyla yayımlandı. Yaşamı eserlerine yansıtan Saba, yaşamın olduğu gibi kalmayacağını şu dizelerde vurgulamıştır: "-----"

Bu parçanın sonuna aşağıdaki şiirlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Çocukluğum, çocukluğum
Uzakta kalan bahçeler
O sabahlar, o geceler
Gelmez günler çocukluğum
- B) Çiçeğin rengi soldu, bitti şarkısı kuşun
yol تنها, yol mecalsiz, su durgun
tabut yapılan tahta, ev ev taşınan odun
bahar, ümit yerine; ey kış, içimde korkun
- C) Hiç olmazsa unutmamak isterdim
Eski geceler, sevdiklerimle dolu odalar
Yalnız bırakmayın beni hatıralar
Az yanımda kal çocukluğum
Temiz yürekli uysal çocukluğum
- D) Gözlerimin önünde hep aynı beyaz ev
Her dağ yamacına kurduğum
Beliren her su kenarında
Pembe damlı, yeşil pancurlu, balkonlu
Balkonuna tırmanan sarmaşık
- E) Bu rüzgâr her vakit böyle esmeyecek
Gökte bulut, suda yelken, dalda çiçek
Bir gün, bir gün var ki, günden güne gerçek
Çek ciğerlerine bir nefes daha çek
Bu rüzgâr her vakit böyle esmeyecek

- 8 Ortak zevk ve dil anlayışına sahip şairlerin ortak şekil özelliklerini, ahenk unsurlarını, imge ve temaları kullanarak oluşturduğu şiir anlayışına şiir geleneği denir.

Buna göre aşağıdaki şiirler ait oldukları geleneğe göre ikişerli eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) Başka sanat bilmeyiz, karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolumuz.
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz!

B) Sen gecenin gündüzün dışında
Sen kalbin atışında kanın akışında
Sen Şehrazat bir lamba bir hükümdar bakışında
Bir ölüm kuşunun feryadını duyarsın

C) Görüp ahkâm-ı asrı münharif sıdk u selâmetten
Çekildik izzet ü ikbâl ile bâb-ı hükûmetten
Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten
Mürüvvet-mend olan mazlûma el çekmez i'ânetten

D) Ne zaman elleri zambaklı padişah olursam
Sana uzun heceli bir kent vereceğim
Girilince kapıları yitecek ve boş!
Azizim, güzel atlar da güzel şiirler gibidirler
Öldükten sonra da tersine yarışılır, vesselam!

E) Doğuda kırmızı, batıda turunç,
Yanık bir yürüğü andıran bu tunç,
Şu renk aleminde ne yok ki bizden,
Mavi: Marmara'dan, mor: Akdeniz'den!

- 9 Ben ki toz kanatlı bir kelebeğim,
Minicik gövdeme yüklü Kafdağı,
Bir zerreciğim ki Arş'a gebeyim,
Dev sancılarımın budur kaynağı!

Ne yalanlarda var ne hakikatte,
Gözümü yumdukça gördüğüm nakış.
Boşuna gezmişim, yok tabiatta,
İçimdeki kadar iniş ve çıkış.

Yukarıda verilen şiir Cumhuriyet Dönemi "Saf Şiir" geleneğini yansıtmaktadır.

Buna göre Saf Şiir anlayışıyla ilgili olarak;

- I. Mecazlara dayalı bir söyleyiş vardır.
II. Şiirde toplumsal sorunlar işlenmiştir.
III. Düşsel unsurlara rastlanmaktadır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

10

- I. Dünyanın en güzel kadını bu oydu
Saçlarını tarasa baştan başa Rumeli
- II. Bağladım canımı zülfün teline
Sen beni bıraktın elin diline
Güldün Mahzunî'nin berbat hâline
Mervan'ın elinde paralansa da
- III. Başkadır çünkü bu akşam bütün akşamlardan
Güneşin vehmi saraylar yaratır camlardan
- IV. Her şey şiirdir ve bir gün belki
İlk aşkı, ilk göz ağrım şiir
- V. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz

Numaralanmış şiirler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. şiirde ne kafiye ne redif ne de ölçü vardır.
B) II. şiirde hem kafiye hem redif hem de ölçü vardır.
C) III. şiirde kafiye ve redif vardır, ölçü yoktur.
D) IV. şiirde kafiye, redif ve ölçü yoktur.
E) V. şiirde ölçü vardır, kafiye ve redif yoktur.

- 1 Ekmek Leylâ oldu dostlarım
Mecnûn oldum peşi sıra giderim.

Aşağıdakilerden hangisinde bu dizelerdeki söz sanatına yer verilmiştir?

- A) Ben sana mecburum bilemezsin.
Adını mih gibi aklımda tutuyorum.
Büyüdükçe büyüyor gözlerin
Ben sana mecburum bilemezsin.
İçimi seninle ısıtıyorum.
- B) Yokuşlar kaybolur çıkarız düze,
Kavuşuruz sonu gelmez gündüze,
Sapan taşlarının yanında füze,
Başka âlemlerle farkımız bizim.
- C) Ak saçlı başını alıp eline,
Kara hülyalara dal anneciğim!
O titrek kalbini bahtın yeline,
Bir ince tüy gibi sal anneciğim!
- D) Cahil okur amma âlim olamaz
Kâmillik ilmimi herkes bilemez
Veysel bu sözlerin halka yaramaz
Sonra sana derler deli yalandır
- E) Gökyüzünde Âsâ ile
Tûr dağında Mûsâ ile
Elindeki âsâ ile
Çağırayım Mevlâm seni

2

Yukarıda verilen mısradaki söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nida B) İntak C) Teşhis
D) Tezat E) Mübalağa

- 3 Aşağıdaki cümleler sırasıyla "kişileştirme, tezat, abartma, konuşurma" sanatlarının örneği olacaktır.

- ◆ Yolda ----- bir kurbağa vardı.
- ◆ Gidince gece ----- seni aradım.
- ◆ Bu haberle ----- birbirine girdi.
- ◆ O kırlangıç -----

Buna göre boşluklara sırasıyla hangi ifadeler getirilmelidir?

- A) dev gibi - boyunca - evren - uçup gitti
B) güllere bağırın - nefessiz kalıp - herkes - dağı yıktı
C) sevimli - durmadan - halk - ağılıyordu
D) ağlayan - gündüz - dağlar - "Neredesin?" dedi
E) ağaçlara benzeyen - aralıksız - yollar - tırmanıyordu

- 4 Gökyüzünün başka rengi de varmış!

Geç fark ettim, taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.

Ayva sarı, nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçınıcı bahçe gördüm tarumar?

Yukarıda verilen bentlerde yer alan mısralardan hareketle;

- I. "Gökyüzünün başka rengi de varmış!" mısrasında tecahülîarif sanatı kullanılmıştır.
- II. "Su insanı boğar, ateş yakarmış!" mısrasında telmih sanatı kullanılmıştır.
- III. "Ayva sarı, nar kırmızı sonbahar!" mısrasında tenasüp sanatı kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5

İşim gücüm budur benim

Gökyüzünü boyarım her sabah

Hepiniz uykudayken

Uyanır bakarsınız ki mavi.

Deniz yırtılır kimi zaman

Bilmezsiniz kim diker

Ben dikerim.

Dalga geçerim kimi zaman da

O da benim vazifem

Bir baş düşünürüm başımda

Bir mide düşünürüm midemde

Bir ayak düşünürüm ayağımda

Ne halt edeceğimi bilemem

Yukarıdaki şiirle ilgili olarak;

- I. Belirli bir şekil özelliği yoktur.
- II. Hüsnütalil sanatı örneklendirilmiştir.
- III. Dramatik şiir örneğidir.
- IV. Tekrirler söz konusudur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve IV C) I, II ve III D) I, II ve IV E) II, III ve IV

6

Ercan Öğretmen, aşağıdaki cümleleri harflerle kodlayarak sıralamıştır.

A → Hayallerimiz vardı su gibi berrak.

I → Acıyorum sana, dedi minik kuş.

Ç → Seni o hâlde görünce yüreğim ağzıma geldi.

K → Minik kuş, daha sonra her şeyi anlattı.

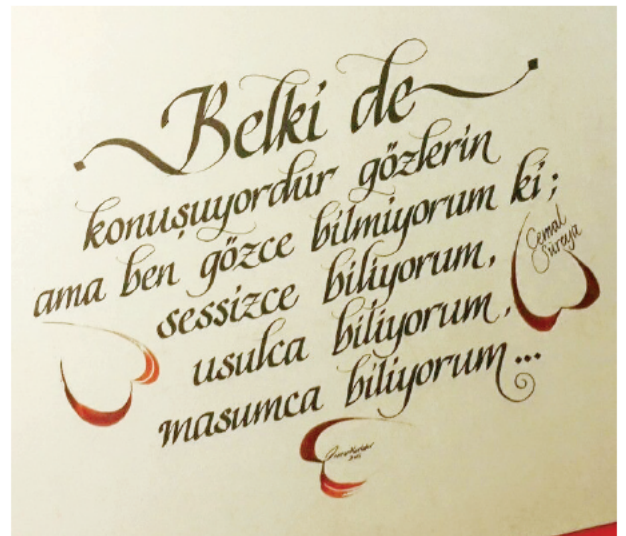
T → Erken denen şey, belki senin geç dediğindir.

Ercan Öğretmen, öğrencilerinden bu cümleleri “benzetme, abartma, tezat, konuşurma ve kişileştirme” sanatlarını gösterecek şekilde yeniden sıralamalarını istemiştir.

Buna göre kodların yeni sıralamasını yan yana verdiğimizde oluşacak sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

- A) AÇTIK B) ÇATIK C) TİKAÇ
D) ÇITAK E) ATÇIK

7

Yukarıdaki şiirde geçen söz sanatının özdesi aşağıdaki mısraların hangisinde yoktur?

- A) Tekerlekler yollara bir şeyler anlatıyor.
B) Havada yaprağa anlattı rüzgar beni.
C) Bir hilal uğruna ya Rab ne güneşler batıyor!
D) Bak o zaman topraktaki sevince.
E) Rüzgar uyuyor, ay gülüyor her yana.

- 8 Yine parmağım ağızımda kaldı
Mâsumluk akıyordu yüzünüzden
Yine nasıl da çevirdiniz üstünüzden
Dünyanın düşman bakışını kurtlara karşı

Yukarıda verilen şiirde altı çizili ifadede yer alan söz sanatının özdeşi aşağıdaki şiir parçalarından hangisinde kullanılmıştır?

- A) Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allahım bu çizgili yüz?
- B) Cehennem olsa gelen, göğsümüzde söndürürüz;
Bu yol ki Hak yoludur, dönme bilmeyiz, yürürüz!
- C) Ben toprak oldum yoluna
Sen aşırı gözetirsin
Şu karşıma göğüs geren
Taş bağırlı dağlar mısın?
- D) Gün de doğar gün de doğar
Bir gün mutlaka gün doğar
Gün doğmadan neler doğar
Gün doğmadan Şehzadebaşı'nda
- E) Kardaş, senin dediklerin yok,
Halay çekilen toprak bu toprak değil.
Çık hele Anadoluya,
Kamyonlarla gel, kağnılarla gel gayrı,
O kadar uzak değil.

9

BURADA BEN...

Dokunsam, martı gibi uçup gidecek sanki,
Solgun yüzlü bir avuç kar.
Orada, bir gece yarısı bir hasta çocuk sayıklar,

Şiirde, aşağıdaki seçeneklerde verilen söz sanatlarından hangileri vardır?

- A) Teşbih - Teşhis B) İntak - Tezat C) Tezat - Teşhis

Hasan, Sevim, Murat, Senem ve Ali adlı beş öğrenci yukarıda verilen soruda işaretleme yapmışlardır. Yapmış oldukları işaretleme ile ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ C seçeneğini Ali işaretlemiştir.
- ◆ B seçeneğini yalnızca bir kişi işaretlemiştir.
- ◆ C seçeneğini bir kız bir erkek işaretlemiştir.
- ◆ Sevim ve Ali aynı seçeneği işaretlemiştir.
- ◆ Murat ve Hasan farklı seçenekleri işaretlemiştir.

I. Hasan

II. Sevim

III. Senem

Yukarıdakilerden hangileri doğru cevabı işaretlemiş olabilir?

A) Yalnız III

B) I ve II

C) I ve III

D) II ve III

E) I, II ve III

- 1 Ortasında bir gecenin, düşünürken yorgun, bitkin
O acayip kitapları, gün geçtikçe unutulmuş,
Neredeyse uyuklarken, bir tıkırtı geldi birden,
Çekingen biriydi sanki usulca kapıyı çalan;
“Bir ziyaretçidir” dedim, “vurdumduymaz bir kişi
Kapımızı hırsıyla çalan,
Başka kim gelir bu zaman?”

Bu dizelerdeki sözcüklerle ilgili olarak;

- I. “kim” sözcüğü soru sıfatı olarak kullanılmıştır.
II. Hem niteleme hem belirtme sıfatı almış sözcükler vardır.
III. Sıfat görevinde kullanılan birleşik sözcük vardır.
IV. “O” sözcüğü işaret sıfatı görevindedir.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) **Yalnız I** B) Yalnız II C) I ve II
D) III ve IV E) I, III ve IV

2

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki karikatürde örneklenen sıfat türünden farklı türde bir sıfat kullanılmıştır?

- A) Birçok kişi eser vermeyi istese de başaramamıştır.
B) Birkaç sözle kalbimi kazanacağını mı zannediyordun?
C) Kimi hikâyelerinde toplumsal konuları ele almıştı.
D) **Onu arayıp sormayı düşünmüşse de buna cesaret edememişti.**
E) Her insan hata yapabilir, diye düşündüğü için herkesi affediyordu.

3

- I. Niteleme sıfatları değişik yollar kullanılarak anlamca pekiştirilebilir.
II. Niteleme sıfatları çeşitli ekler yardımıyla anlamca küçültülebilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu iki cümleyi örneklediren cümleler sırasıyla verilmiştir?

- A) • Ömrünün sonunda **yapayalnız bir adam o şimdi.**
• Bu proje için çokça para gerek.
B) • Yepyeni ayakkabı üç günde dikiş attı.
• Geceyi küçük bir çadırdan geçirdik.
C) • Duvara masmavi bir boya vurmak değildir sanat.
• Mermer basamaklar çok soğukmuş.
D) • Kupkuru yaylalar baharda çiçeklenir.
• Avlunun sağ köşesinde bir kaplumbağa var.
E) • Dallarda kıpkırmızı vişneler, sapsarı ayvalar...
• Kırmızı saksılara begonya dikeceğiz.

4

- (1) Eğitim sistemimizde yenilikler gerekiyor. (2) Öncelikle başarılıyı zekiden ayırt etmemiz gerek. (3) Ders başarısı hayat başarısını etkiliyor çünkü. (4) Yoksullar ve ailesi problemlili öğrenciler başarısız olmakta genelde. (5) Bunun yanında okul binaları da tek katlı olmalı değil mi?

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili;

- I. 1. cümlede sıfat olan bir sözcük aldığı yapım ekiyle adlaşmıştır.
II. 2 ve 4. cümlelerde adlaşmış sıfat kullanılmıştır.
III. 3. cümlede niteleme sıfatı kullanılmıştır.
IV. 5. cümlede sıfat görevinde kullanılan herhangi bir sözcük yoktur.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) **III ve IV**

- 5 Bir araştırmacı bir şiiri incelerken o şiirde bazı sözcüklerin çokça tekrar edildiğini fark etmiştir. Araştırmacı tekrar eden altı çizili sözcükleri bir tabloda belirtmiş ve daha sonra da bu sözcüklerden sıfat olanları ayırarak ayırdığı sözcükler üzerine çalışmalar yapmaya başlamıştır.

Şiirin Adı	Tekrar Eden Sözcükler
Kim	<p><u>beni</u> seven <u>güzel</u> gözlüm <u>sen</u> gelseydin <u>gelip</u> gidenler <u>bir</u> sızı <u>hiç</u> duyulmadı <u>çığlık</u> sesi <u>kim</u> yaptı <u>kimi</u> sabahlar <u>kimsesiz</u> adam <u>yaralı</u> gönül</p>

Buna göre araştırmacı çalışmasında kaç sözcük üzerine inceleme yapmıştır?

- A) 3 B) 4 C) 5 D) 7 E) 8

- 7 Çok sıfatlar da yaptım isminden
sen-ci oldum,
tam sen-lik oldum...
ve sonunda sen-siz...

Aşağıdaki şiirlerin hangisinde altı çizili ifadeyi örneklendiren bir kullanım yoktur?

A) Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığa sapanan noktasında,
Sanki beni bekleyen bir hayal görüyorum.

C) Çocuklar
Onlar artık konuklardır
Herkes kendince ağırılar konuklarını
Kimi şakiya şakiya
Kimi susarak, yumuşak

E) Beni sorarsan,
Kış işte
Kalbin elemli günleri geldi
Dünya evlere çekildi, içlere

- 6 Bir sınavda aşağıdaki soru verilmiştir.

Koca Mustâfapaşa! Ücrâ ve fakir İstanbul!
Ta fetihten beri mü'min, mütevekkil, yoksul.

Bu dizelerde altı çizili bölümde birden fazla sıfat bir ismi nitelemiştir.

Hangi seçenekte bunun bir örneği vardır?

- A) Bilgisayarın, yazıcının kablosu hep orta yerde.
B) Mayalı simidi, kızarmış poğaçayı yiyemiyorum.
C) Aromalı bitkilerle ilgili bir araştırma okudum.
D) Bozuk, tarihi geçmiş ürünleri burada topluyorlar.
E) Sarı papatya, kırmızı gelincik sarmış her yanı.

Bu soru ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabılır?

- A) Soruda verilen açıklama kısmında yanlış bir bilgi verilmiştir.
B) Sorunun cevabı A olduğundan E cevabını işaretleyen kişi hata yapmış olur.
C) Soruda altı çizili bölümün verilmesi sorunun çözümünü zorlaştırmıştır.
D) Sorunun iki cevabı olduğundan soru hatalıdır.
E) Soruya D cevabı verilirse soru doğru cevaplandırılmış olur.

B) Biraz aptal, biraz kurnaz, çokça deli
boydan kısa, alabrus bir baba mı?
sıcak bir nine mi
elleri yemek kokusu

D) Sarı yaseminle gül arasında
Dağların mor baharıyla
Sis arasında
Denizle göl arasında
Yanımda kediler, kuşlar

1 Bir dala konmuştu karga cenapları

Ağzında bir parça peynir vardı
 Sayın tilki kokuyu almış olmalı
 Ona nağme yapmaya başladı
 "Ooo" karga cenapları merhaba
 Ne kadar güzelsiniz, ne kadar şirinsiniz
 Gözüm kör olsun yalanım varsa
 Tüyleriniz gibiyse sesiniz
 Sultani sayılırsınız bütün ormanın
 Keyfinden akli başından gitti bay karganın
 Göstermek için güzel sesini
 Açınca ağzını düşürdü nevalesini
 ...

Yukarıdaki parçayla ilgili olarak;

- I. Olay örgüsü kolay anlaşılır niteliktedir.
- II. Kişi kadrosu çok geniş değildir.
- III. Coşku ve heyecanı yansıtan metin örneğidir.
- IV. Kalıplaşmış sözlere yer verilmiştir.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
 D) III ve IV E) II, III ve IV

2 Şeyhi, Harname adlı mesneviyi yazarken kendi yaşadığı olumsuz bir olayı sembolik karakterler kullanarak anlatmıştır. Bu eserde Şeyhi; yaşadığı olayı, bir eşeğin başından geçen kurguya dayalı bir olayla ilişkilendirmiş ve eşeğin ağzından aktarmıştır. Bu bakımdan eser, mesnevi türünde yazılmış olsa da içerisinde fabla ait özellikler de barındırmaktadır. Eserde geçen;

"Boynuz umdum kulaktan ayrıldım

Batıl umdum haktan ayrıldım"

mısralarıyla yazar okuyucuya vermek istediği dersi somutlaştırmaktadır.

Buna göre yukarıda yer alan mısralar fablın hangi bölümüyle ilişkilendirilebilir?

- A) Serim B) Düğüm C) Çözüm
 D) Ögüt E) Dua

3 ve 4. soruları aşağıdaki karikatüre göre cevaplayınız.

3 Yukarıdaki karikatürde yer alan "Bir varmış bir yokmuş" ifadesi masalın hangi bölümünde söylenen kalıplaşmış bir ifadedir?

- A) Tekerleme B) Döşeme C) Dilek
 D) Serim E) Düğüm

4 Yukarıdaki karikatürde tavuğun inekten isteği masalın hangi özelliğini yansıtır?

- A) Yer ve zamanın belirsiz olması
 B) Kahramanların sınırlı sayıda olması
 C) Olağanüstü olay ve kahramanlara yer verilmesi
 D) Anonim olması
 E) Çeşitli bölümlerden oluşması

5 ve 6. soruları aşağıdaki masala göre cevaplayınız.

Bir zamanlar kuyruğu zilli bir tilki varmış. Seyahate çıkacağı için zilini bir çam ağacına asmış. Tam on dört yıl sonra da gelip zilini geri istemiş. Çam vermeyince kesmesi için baltaya gitmiş. Balta olmazlanınca baltayı yakması için ateşe gitmiş. Ateş razı gelmeyince ateşi söndürmesi için suya gitmiş. Su razı gelmeyince suyu içmesi için öküze gitmiş. Öküz razı gelmeyince öküzü yemesi için canavara gitmiş. Canavar razı gelmemiş, bu sefer de canavarı parçalamaları için çoban köpeklerine başvurmuş. Köpekler de önemsememişler. Bu defa da çobana, köpekleri dövmesi için gitmiş. Çoban gülüp geçmiş. Çobanın çarıklarını yemesi için fareye gitmiş. Fare kabul etmeyince onu yemesi için kediye gitmiş. Kedi, ben güzel ekmekler yiyorum, neyime lazım fare, deyince kediyi kocakarıya şikâyet etmiş. Kocakarı, kediyi dövmek için peşine düşünce kedi fareye atlamış, fare çarığa atlamış, çoban köpeklere, köpekler canavara, canavar öküze, öküz suya, su ateşe, ateş baltaya, balta çama atlamış ve tak, tuk çamı yere düşürmüş. Tilki de çama asılı olan zilini alıp yoluna devam etmiş.

5 Masallarda çatışmalar genellikle birbirine zıt kavramlar ve değerler çerçevesinde oluşur. Örneğin zengin ile fakir, iyi ile kötü vb. kendi özelliklerinden dolayı masallarda karşı karşıya gelirler.

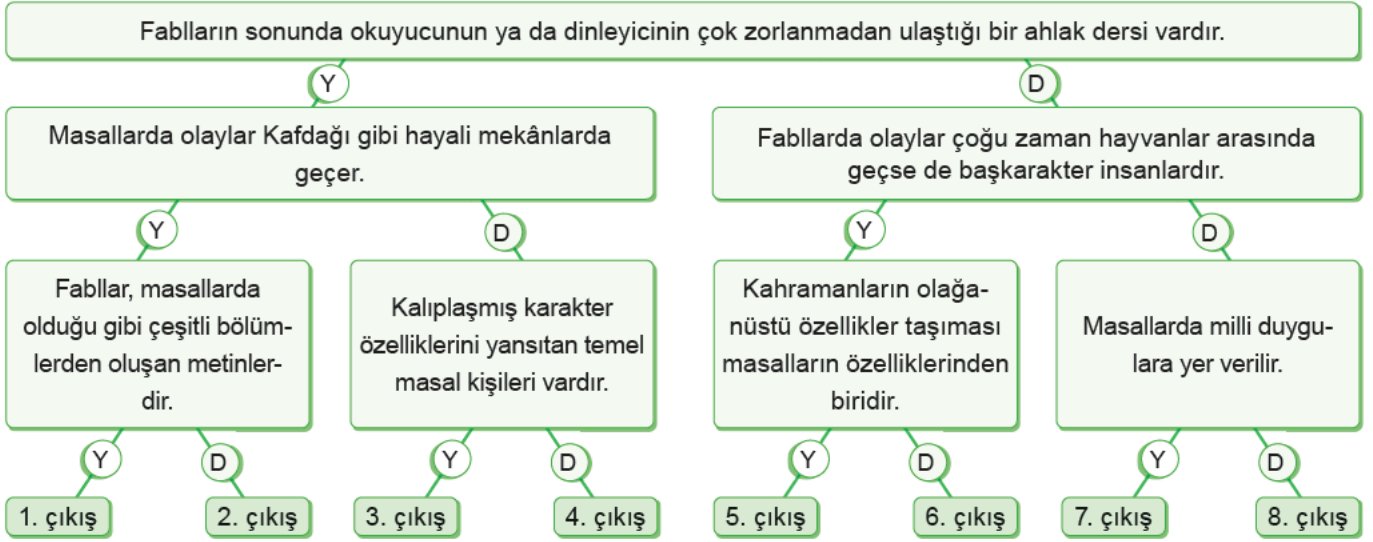
yukarıdaki masalda hangi iki varlık arasında çatışma olduğu söylenemez?

- A) Çam ağacı - Balta
B) Öküz - Canavar
C) Çoban köpekleri - Fare
D) Kedi - Kocakarı
E) Tilki - Çam ağacı

6 Bu masalda zincirleme bir şekilde ilerleyen çatışma unsurlarının ahengini aşağıdakilerden hangisi bozmuştur?

- A) Çam ağacı
B) Çoban köpekleri
C) Çoban
D) Canavar
E) Kocakarı

7 Aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki bilgilerden bazıları doğru, bazıları da yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp uygun cevap oklarını takip ederek doğru çıkışa ulaşınız.

Görselde verilenlerden hareketle doğru çıkış aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 2. çıkış B) 3. çıkış C) 6. çıkış D) 7. çıkış E) 8. çıkış

8 MANTIKU'T-TAYR (GÜLŞEHRİ)

Birisi bir mâh-rûyı gözledi
Yolını kodı vü anı istedi
Birini bir dağ başında kurt yidi
Birisi ben giru dönerem didi
Kimi sayru oldı vü kaldı girü
Kimisi varmadı hiç ilerü
Yüz bin er yolda cân virmiş henüz
Bilmedi biri ki nedür bu rumûz

(Kuşlar, Süleyman'ın haberci kuşu Hüthüt'ten müşkülle-
rini sorarlar. Hüthüt onlara "değme kişinin eremeyeceği
menzile" doğru sonsuz bir yolda, bir "rehber" in peşine
düşerek ve kendilerini feda etmeyi göze alarak uçmalara-
rını salık verir. Kendi de önlerine düşer.)

**Bu parçada fabl türünün aşağıdaki özelliklerinin han-
gisinden yararlanılmıştır?**

- A) Her olay gibi fabldaki olay da bir zaman diliminde geçer.
B) Fabllarda kronolojik zaman kullanılır.
C) **Fabllarda yer alan hayvanlar, kendi temel özelliklerini
korumakla birlikte insana ait bazı özellik ve değerleri
üstlenir.**
D) Olaylar genellikle bilindik mekânlardadır.
E) Tasvir yapılmaz ancak mekân çok iyi verilir.

9 HOROZ İLE İNCİ

Bir horoz inci bulur, kuyumcuya gider:
"Al, şuna bak, der,
Fakat sen bana bir avuç mısır ver,
benim işime o yarar."
Bir cahile kitap miras kalır
Adam kitabı alır,
komşusu kitapçıya gider:
Bak, ne güzel kitap, der
fakat sen bana on kuruş ver,
benim işime o yarar."

**Fabl türündeki bir eserden alınan yukarıdaki metinle
ilgili olarak;**

- I. Teşhis ve intak sanatı vardır.
II. Didaktiklik ön plandadır.
III. Zaman belirlidir.
IV. Ulusal bir konu işlenmiştir.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

10

Biri yulaf yüklü iki katır gidiyordu,
Birinde tahsildarın paraları.
Para taşıyan biraz fazla kibirleniyordu.
Duymuyordu bile sırtındaki ağırlığı.
Pek de edalı adım atıyordu.
Çingırağını şakırdataraktan.
Derken birkaç adam çıktı uzaktan.
Haydutlar para alıyorlardı;
Para yalnız memurun katırında vardı.

Hayvanı yakalayıp durdurtular;
Katırcık dayak yedikçe inliyordu.
"Ne bekledim başıma ne geldi.
Şu arkadaş nasıl da sıyrıldı tehlikeden!
Mahvolan, helak olan sadece ben.
Öteki: Dostum dedi yoldaşına.
Her zaman rahat etmez büyük işler görenler;
Sen de bir fakirin işini görseydin eğer
Bunun hiçbirini gelmezdi başına"

Yukarıda verilen fablla ilgili olarak;

- I. Fabl yalnızca serim ve düğüm bölümlerinden oluşmuştur.
II. Fablda öyküleme anlatım biçiminden yararlanılmıştır.
III. Fablda ders verme amaçlanmıştır.

yorumlarından hangilerinin yapılması doğru olur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

1

(I) En önemlisi de buralardan uzaktı. (II) Böylesine kederli ve korkmuş bir yüzle, böyle tehlikeli yerlerde yarım saatten fazla bir süredir nasıl olup da aylak aylak dolaşabildiğine ve Neva'yı akıl edemediğine şaşırıp kaldı. (III) Uyurken, üstelik de sayıklamalar arasında verdiği bir karar yüzünden yarım saatini çarçur etmişti. (IV) Son derece dalgın ve unutkan olmuştu, bunu kendisi de biliyordu. (V) Elini çabuk tutması gerekiyordu.

Buna göre parçadaki numaralı cümlelerle ilgili;

- ◆ I. cümlede bağlaç kullanılmıştır.
- ◆ II. cümlede hem bağlaç hem de edat türünde sözcüklere yer verilmiştir.
- ◆ III. cümlede ünlem niteliği kazanmış sözcük vardır.
- ◆ IV. cümlede birden fazla bağlaç kullanılmıştır.
- ◆ V. cümlede benzetme edatı kullanılmıştır.

yargılarından kaç tanesi doğrudur?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

2

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdaki karikatürde yer alan ünlemle anlamca özdeş bir ünlem kullanılmıştır?

- A) Hişt, bebek uyuyor!
 B) Ay, elim yandı!
 C) Ah, bir daha memleketimi görsem!
 D) Eh canım, hayırlısı olsun!
 E) Eee! Yeter artık.

3

“gibi”

- I. Çizdiğim ev, karton kutu gibi bir şeydi.
- II. Bulutlar pamuk şeker gibi kabarık kabarık.
- III. Teneffüs zilini duyduğum gibi çığılığı bastım.
- IV. Cennet gibi bir bahçede kahvaltı yaptık.
- V. Yol ovada yılan gibi kıvrılarak ilerliyor.

“doğru”

- a. Yolcular sırtları yüklü, zirveye doğru yöneldiler.
- b. Kuyruk binanın çıkışına doğru uzuyordu.
- c. Ağacın gölgesi kuyuya doğru yöneldi.
- d. Kafile mola yerine doğru ilerledi.
- e. Okan, teneffüse doğru hocaya bir soru sordu.

Kutucuklarda verilen “gibi” ve “doğru” edatları yukarıdaki cümlelerin hangilerine diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?

- A) I - a B) II - d C) III - e
 D) III - b E) V - c

4

Bazı göçmenler öyle çekingen öyle utangaçtır ki satılık mallarını ancak alacakaranlıkta ortaya çıkarır ve hep biraz uzakta kalmak isterler. Pek anlamadıkları bir konu üzerinde konuştuklarını içlerinden bilseler de başkalarına konuyu iyi biliyor muydu da pek konuşmak istemiyormuş gibi gözükme isterler. Bazıları da bakışlardan, el kol sallamalardan yardım umar; bu işaretlerle bilge görünmeye çalışır.

Yukarıdaki parçadan hareketle;

- I. “Biraz” sözcüğü tür olarak edat ya da bağlaç değildir.
- II. “gibi” sözcüğü edat görevinde kullanılmıştır.
- III. “işaretlerle” sözcüğündeki “ile” sözcük türü olarak bağlaçtır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
 D) I ve III E) I, II ve III

5

Bağlaçlar

Ne şu yemekten ne bu yemekten alabilirim.

Ya şu yemekten ya bu yemekten alayım.

Hem şu yemekten hem bu yemekten alayım.

Yukarıdaki cümleler tekrarlı bağlaçları örneklendirmektedir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu türde bir bağlaç kullanılmıştır?

- A) **İster gel ister gelme bu saatten sonra ne fark eder.**
 B) Üzerindeki kıyafet güzel ama biraz bol durmuş.
 C) Asıl sorun yaptıklarından çok söylediklerimle ilgiliymiş.
 D) Bu işe başladığımız dönemlerde sen de bize karşı çıkmıştın.
 E) Ebru sanatını öğrendikten sonra zamanının çoğunu bu sanatla geçiriyormuş.

6

Ben bir Köroğlu'yum dağda gezerim
 Esen rüzgarlardan hile sezerim
 Demir külünk ile başın ezerim
 Kervanı görünce kızar tozarım

Koç yiğitler melemeli dev gibi
 Düşman kanı devrilmeli dağ gibi
 Dest vurun avını almış bey gibi
 Haykırı haykırı çalın kılınç

Yukarıdaki dizelerde geçen "ile" ve "gibi" sözcüklerinin türleri ve cümleye kattıkları anlam aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) ile → bağlaç → amaç
 gibi → zarf → neden
 B) ile → bağlaç → birliktelik
 gibi → edat → karşılaştırma
 C) ile → zarf → aitlik
 gibi → sıfat → zıtlık
 D) **ile → edat → araç**
gibi → edat → benzetme
 E) ile → edat → beraberlik
 gibi → sıfat → uygunluk

7

EDATLAR

Çalışmak için gurbete gitti.	I. Sınırlama
Onun gibi bir insan görmedim.	II. Amaç
Salonda üç yüz kadar seyirci vardı.	III. Karşılaştırma
Kendine göre bir hayatı vardı.	IV. Yaklaşıklık
Otoparka doğru ilerliyoruz.	V. Yer-yön

Tabloda verilen cümlelerde kullanılan edatlar numaralandırılmış anlamlarla ilişkilendirilecektir.

Buna göre numaralanmış anlamlardan hangisi herhangi bir edatla ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8

Yukarıdaki karikatürde kullanılan ünlem, cümleye aşağıdaki anlamlardan hangisini katmıştır?

- A) Seslenme B) Acıma C) Bıkkınlık
 D) Üzüntü E) **Kaygı**

9

MASALCI DEDE PERTEV NAILİ BORATAV

Pertev Naili Boratav'ın ilk büyük başarısı, Anadolu halkının kültür zenginliğini kaybolmaktan kurtarmasıydı. En az bunun kadar önemli bir diğer başarısı da bu konuda son derece önemli çalışmalar yapan birçok öğrenci yetiştirmesiydi.

Pertev Naili Boratav halkın masallarının, türkülerinin, efsanelerinin kaybolmasından korktuğu için gece gündüz çalıştı. (...) Daha genç bir lise öğrencisiyken köy köy dolaşıp masallar, destanlar toplamaya başladı. Bu araştırmalarını yaptığı zamanlarda daha ses kayıt cihazları çıkmamıştı. Dinlediği masalları, destanları, şiirleri, halk türkülerini tek bir kelime atlamadan defterlerine yazardı. Daha sonraki yıllarda ses kayıt cihazlarının çıkması işlerini biraz daha kolaylaştırdı. Ama genç araştırmacılardan hemen hiçbiri Anadolu'dan onun kadar masal, şiir, destan toplayamadı.

(...)

Pertev Naili Boratav'ı anlatan bu metinde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Edat B) Bağlaç C) Ünlem D) Sıfat E) Birleşik sözcük

- 10 (I) Binbir Gece Masalları, Arap edebiyatının anonim eserlerinden biridir. (II) Masala göre zalim Kral Şehriyar, kadınlara güvenmediği için kendisiyle evlenen kadınları şafak vaktinde idam ettirmektedir. (III) Vezirin akıllı kızı Şehrazat bu kötü duruma son vermek için Şehriyar ile evlenir. (IV) Şehrazat her gece krala çok güzel ve heyecanlı hikâyeler anlatmaya başlar. (V) Şehrazat şafak vaktinde, en heyecanlı yerinde hikâyeyi anlatmayı keser ve hikâyenin sonunu bir sonraki güne bırakır. (VI) Hikâyelerin sonunu merak eden Şehriyar, Şehrazat'a herhangi bir ceza vermez ve bu durum bin bir gece boyunca devam eder. (VII) Sonunda Şehrazat'tan üç çocuğu olan Şehriyar'ın kadınlara olan öfkesi sona erer.

Parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) II numaralı cümlede, edat görevinde olan birden fazla sözcük vardır.
 B) III numaralı cümlede edat kullanılmıştır.
 C) IV ve V numaralı cümlelerde kullanılan "ve" bağlacı her iki cümlede de aynı işlevde kullanılmıştır.
 D) VI numaralı cümlede bağlaç, sıralı cümleleri bağlamak için kullanılmıştır.
 E) I ve VII numaralı cümlelerde edat, bağlaç ya da ünlem türünde herhangi bir sözcük kullanılmamıştır.

- 11 İki katır yürüyormuş yan yana,
 Biri yulaf yüklüymüş, biri para:
 Köylülerden tuz vergisi toplamışlar,
 Koca bir heybe dolusu mangır.
 Para yüklü katırda bir çalım, bir çalım,
 Başı havalarda,
 Boynunda çingirak şingir mingir:
 Zenginim zengin der gibi, sağa sola.
 Derken eşkıyalar sökün etmiş;
 Doğru vergi katırının üstüne tabii...
 Yakalamış geminden, durdurmuşlar.
 Katır diretmiş, savunmaya kalkmış parayı.
 Eşkıyalar da veryansın etmiş sopayı.

İşte o zaman ağlamış katır,

Ve dert yanmış tanrılara:

— Ben böyle mi olacaktım, demiş.

Yulaf yüklü katıra fiske bile vurulmasın da

Ben dayak yiyeyim ölesiyel

— Ya, kardeş, demiş öteki;

Yüksek işler iyilik getirmez her zaman;

Yulaf taşımakla kalsaydın benim gibi!

Yukarıda verilen fablda aşağıdakilerden hangisini örneklendiren bir sözcük yoktur?

- A) Edat B) Bağlaç C) Ünlem
 D) İkileme E) Sıfat-fiil grubu

1 Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Yaban" romanından alınan bu bölümlerin hangisinde "okuyucunun yorumuna açık" ifadeler kullanılmamıştır?

- A) Asıl vatani, asıl milleti, Anadolu'yu hesaba katmıyor. Orası buradaki nifaklardan ve pisliklerden arıdır. Orası benim gözümde, ıstırabın en özlü alevlerinde kaynayıp pişmiş bir hayat manasıyla yoğrula yoğrula kutsallaşmıştır.
- B) Bu ülkede, temiz yürekli, duygulu ve candan insanlar vardı. Zenginin kapısı fakire açık ve gurbet yolları, sonunda mutlaka bir sıcak yurda ulaşacaktı. Orada, bütün kadınlar ana, bütün kızlar kardeş ve bütün çocuklar evlattı. Oranın taşı arkadaşı, yoksulluğun derecesi bence malumdu.
- C) Burada, bıyıklarını makasla kırttı diye nice fikir ve ümit dolu Türk gencinin kafası taş altında ezildi. Burada, yüzü düşmana dönük, nice vatan mücahitleri savundukları kimselerin eliyle arkadan vuruldu. Burada millî timsalin, millî bağımsızlık sembolünün yolu kaç defa kesildi ve kaç defa oturduğu şehrin etrafı isyan silahlarıyla çevrildi.
- D) Anadolu halkının bir ruhu vardı, nüfuz edemedin. Bir kafası vardı, aydınlatmadın. Bir vücudu vardı, besleyemedin. Üstünde yaşadığı bir toprak vardı, işletmedin. Onu hayvanî duyguların cehaletin, yoksulluğun ve kıtlığın elinde bıraktın. O, katı toprakla kuru göğün arasında bir yabani ot gibi bitti.
- E) Köy düşman işgaline uğrar. Direnen köylüler öldürülür. Bazı köylüler kaçar, bazı köylüler saklanır, bazı köylüler de düşmanla işbirliği yapar. Ahmet Celal ile Emine düşmandan kaçarken yaralanırlar. Emine'nin yarası ağırdır. Ahmet Celal, anı defterini bırakarak köyden uzaklaşır.

2

- ◆ Özgür insan tipi ve dinin değil, aklın ön plana çıkarıldığı bilim odaklı fikirler modern romanın oluşmasında etkilidir.
- ◆ Modern roman türünün 15. yüzyılda Rönesans ile hayat bulduğunu ve 18. yüzyılda Aydınlanma Çağı ile gelişimini sürdürdüğünü söylemek yanlış olmaz.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Din, akıl, hürriyet gibi konuları ele alarak bilime yaklaşan modern roman 15. yüzyılda Rönesans'la başlamış ve 18. yüzyılda Aydınlanma Çağı ile gelişimini sürdürmüştür.
- B) 15-18. yüzyıllar arasındaki modern romanın ele aldığı konularla bilime ve aydınlanmaya yaklaşarak büyük bir gelişim gösterdiğini söylemek yanlış olmaz.
- C) 15. yüzyılda Rönesans ile başlayıp 18. yüzyılda Aydınlanma Çağı ile gelişimine devam ettiğini söyleyebileceğimiz ve özgür insan modeli ile din yerine aklın öne çıkarıldığı bilim kaynaklı düşünceler modern romanın oluşmasına katkı sağlamıştır.
- D) Modern türü roman, özgür insan tipi ve dinin değil, aklın ön plana çıkarıldığı bilim odaklı fikirlerin oluşmasında ekili olarak kendinden önceki bütün tabuları yıkmış ve 18. yüzyıldan sonraki kuşaklar için de adeta bir yol gösterici olmuştur.
- E) Çağdaşlaşma odaklı modern roman özgürlük, din dışı unsurlar ve düşünme yetisi ile 15. yüzyıldaki Rönesans'tan 18. yüzyıldaki Aydınlanma Çağı'na kadar olan zamanda büyük bir gelişim göstererek edebiyatta çığır açmayı başarmıştır.

3

I. METİN

Babasını hatırladı. Trene yolcu ederken "Aman oğlum!" demişti. "Yüzümü kara çıkarma. Babanın oğlu olduğunu göster şu millete, ille de mıhara. Benim oğlumsan sırtın yere gelmez. Heya İstanbul gurbeti çetin -İstanbullunun cinden de beter olduğunu söylerdi eminim ya- boş ver. Var git; sağlıkla, iyi kötü bir işin başına geç, bize mektup sal. Ondan sonrasına karışma. Ben hepsinin yuvasını yaparım."

II. METİN

Babasının karşısında elleri bağlı bir şekilde oturuyordu. Söylediklerini duymuyordu bile. Tek düşündüğü üç gün sonraki baloya gitmekti. Gitmenin bir yolunu bulurum ama ne giyeceğim baloda, bu fakirliği nasıl gizleyeceğim diye düşünüyordu. Bu düşünce kendisinde olağanüstü bir kaygı oluşturuyordu ancak bu durumla başa çıkması gerekiyordu.

Yukarıdaki metinlerde sırasıyla aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangileri kullanılmıştır?

- A) Gösterme - İç monolog
B) İç çözümleme - Geriye dönüş
C) Bilinç akışı - İç çözümleme
D) Diyalog tekniği - Bilinç akışı
E) Geriye dönüş - İç çözümleme

4 Ben de onların arasındaydım ve onların arasında büyüğüm de yoktu. Yalnız bende meçhul bir hastalık vardı, sekiz yaşımdan beri çekiyordum. Ben de o muayene odasının ve nice muayene odalarının önünde senelerce bekledim. Benim yanımda büyüğüm de yoktu. Yalnız başıma demir parmaklıklı kapıdan içeri girerdim, dokuzuncu hari-ciye koğuşuna doğru ağaçların bile sıhhatine imrenerek yürürdüm. Camlı kapıların garip bir beyazlıkla gözlerime vuran ve içimde korku ile karışarak yuvarlanan parıltıları arasında o dehlize girerdim ve yalnız başıma bir köşeye ilişirdim, kımıldamazdım, susardım, beklerdim, korkudan büzülürdüm, rengimin uçtuğunu hissederdim.

Yukarıdaki parçayla ilgili olarak;

- I. Geriye dönüş tekniği kullanılmıştır.
- II. Hakim bakış açısıyla kaleme alınmıştır.
- III. Psikolojik betimlemeler yapılmıştır.
- IV. Romanın yapı unsurlarından kişi üzerinde odaklanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) I, III ve IV E) II, III ve IV

5 Bu göç Osman'ın bildiği göç değildi; Söğüt'ten kalkıp Domaniç'e konmaya hiç benzemiyordu. Günlerce yürünüyor, mevsimlerce konaklanıyordu. Derya gibi ırmaklar, karı eksilmeyen doruklar, gölge görmemiş çöller, uçsuz bucaksız ovalar geçilmişti. Nice kızlar, nice oğlanlar bu göç boyunca serpilmiş, erginleşmiş, evlenip ana baba olmuşlardır. O kadar uzundu ki bu göç yolu. O kadar uzakta idi Amuderya.

Yukarıda verilen metin aşağıdaki roman türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Fantastik roman
B) Egzotik roman
C) **Tarihi roman**
D) Psikolojik roman
E) Sosyal roman

6 Tutunamayanlar adlı roman modernizm akımının tesirlerini yansıtmaktadır. Romanda kronolojik zaman akışında görülen kırılmalar; olay örgüsü, mekân gibi unsurlardan çok bireylerin iç dünyalarının, bunalım ve huzursuzluklarının, toplumla çatışmalarının öne çıkarılması; şiirsel söyleşi, çağrışımlara yer verilmesi gibi özellikler bu romanın yapısını şekillendiren modernist özelliklerdir. Yazar bu romanda belirtilen özelliklerin yanı sıra modern romana özgü iç çözümleme, iç konuşma, bilinç akışı, geriye dönüş gibi teknikleri de kullanmıştır.

Bu parçadan hareketle Oğuz Atay'ın "Tutunamayanlar" adlı romanıyla ilgili;

- I. Anlatılanların belli bir zaman sıralaması içerisinde olmaması, olay ve mekanın eserin ön plana çıkan özelliklerinden olması
- II. Bireyin iç dünyasında ve toplumla arasında olan çatışmaların şiirsel söyleşi ve çağrışımlarla dile getirilmesi
- III. Ruhsal durumların tahlili, kendi kendine konuşur gibi anlatma, geçmiş anlatma gibi anlatım tekniklerinin kullanılması

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) **II ve III** E) I, II ve III

7 "Size bunları devretmek ve kendilerine karşı maharetle hareket etmeniz gereken dünya tehlikelerine karşı sizi bunlarla yatıştırmak üzere tecrübemin dağınık unsurlarını toplamak, nasıl bir mutluluk dostum! Birkaç gece sizinle meşgul olmak suretiyle ana sevgisinin bana uygun olmayan zevklerini tattım. Bu mektubu size cümle cümle yazarken süreceğiniz hayata kendimi şimdiden koyarak pencereme gittiğim oluyordu."

Bir romandan alınan yukarıdaki parçayla ilgili olarak;

- I. Anlatım tekniği olarak pastiş tekniği kullanılmıştır.
- II. Kişisel duygu ve düşünceleri yansıtmaktadır.
- III. Farklı türde zamirler kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) I ve III E) **I, II ve III**

1 İç Çözümleme: Kişilerin ve durumların gözle görülemeyen taraflarının anlatılmasıdır. Tahliller, psikolojik ve sosyolojik olabilir. Kişilerin iç dünyası, yazar tarafından açıklanır.

Bu açıklamaya göre aşağıda verilen ifadelerin hangisinde iç çözümleme tekniğinin kullanıldığı söylenebilir?

- A) “Bak” diyor; “Gökyüzüne bak. Yıldızlar. Say onları. Sayamazsın değil mi? Hey, Osmancık, gökte şu gördüklerinin yüz katı, bin katı daha varmış.”
- B) Kulacahisar için kesin kararını verdiği, bu kararını beş yoldaşına açtığı günün akşamında Osman Beğ, Aratun adında bir Rumun kendisini görmek istediğini söylediler. Salın gelsin, dedi.
- C) **Zaman geçmektedir. Osman Beğ zamanı durduramamaktadır. Osman Beğ, zaman durmasa bile gönlünce, isteklerince, düşüncelerince aksın; durgunlaşsın istemektedir. Ama zamanın hızı onu hırslandırmamakta, telaşlandırmamakta, öfkelenmemektedir.**
- D) Kuşatma iki gün sürdü. İkinci gün Karacahisar tekfuru Aleksius’un gönderdiği kuvvetler, yarıdan çoğu kılınçlanarak püskürtüldü. Ama hisarın hendekleri genişti, kapıları koçbaşlarına dayanıyordu.
- E) Osman Beğ sofayı görece kadar çıkınca kılıcını sol eline aldı. Merdivene doğru yöneltilmiş kılıçları görmüştü. Aynı anda Sungur’ da onun yaptığını yaptı.

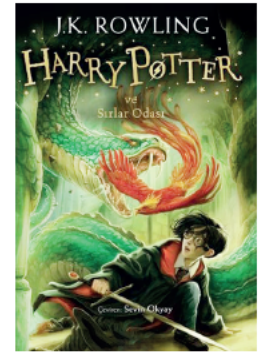
2

- I. Annem tarafından belli edilmese bile kendisine vicdan azabı verdiğim de olurdu. Bazen eğitimimden, terbiyemden söz eder ve bunlarla bizzat ilgileneceğini hatırlatırdı. O zaman, kendisiyle her günlük bir ilişkinin bana vereceği acı ve sıkıntıları düşünerek içimde korkunç titremeler olurdu.
- II. O zaman kendisine yavaş ve tatlı bir dil ile;
— İsterseniz gezintimizi başka bir güne bırakalım, dedim.
— Hiç oralı bile olmadı.
— Çıkalım. Ben bu çocuğun hayatını korumak için kendi hayatımı bir üzüntü duymadan vermeye hazırım.
- III. Doğal olarak sıradan pansiyonun işletmesine ayrılan zemin katta camlı bir kapıdan girilen, sokağa bakan penceresiyle aydınlanan bir oda bulunmaktadır. Bu salondan yemek odasına, oradan da tahta basamakları boyalı, ovulmuş malta taşından yapılmış bir merdivenin sahanlığına açılan mutfağa geçilir.

Romanı oluşturan yapı unsurları dikkate alındığında yukarıdaki metinlerde sırasıyla hangi yapı unsuru üzerinde durulmuştur?

- A) Olay - Kişi - Mekân
B) **Kişi - Olay - Mekân**
C) Kişi - Mekân - Zaman
D) Olay - Zaman - Kişi
E) Mekân - Zaman - Mekân

3

Görselde belirtilen, İngiliz yazar J. K. Rowling’in en güzel örneklerinden birini verdiği, bir kişinin, bir ailenin ya da bir topluluğun hayatlarını birden fazla cilt hâlinde anlatan roman dizisine ne ad verilir?

- A) Fantastik roman
B) Bilim kurgu romanı
C) **Nehir roman**
D) Egzotik roman
E) Romantik roman

4

.....

Bir gün, bir öğleüstü idi. Kahvenin çardağı altında oturuyorduk. Bizim Mehmet Ali, Bekir Çavuş, Salih Ağa ve Muhtar, hep orada idiler. Bahis, harp üzerine ve onun akıbetlerine dairdi. Onlara İstanbul'un dört devletin askeri işgali altında olduğunu, İzmir'in ta Bursa'ya kadar Yunanlılar tarafından istila edildiğini, Adana'dan henüz Fransızların el çekmediğini, Urfa'da, Antep'te kanlı olaylar cereyan etmekte olduğunu haber veriyor ve her birinin yüzüne ayrı bir dikkatle bakıyordum. Hiçbirinde ne hayret, ne dehşet, ne de alelade bir alaka izine tesadüf etmedim. Ateşin içinden henüz çıkmış olan Mehmet Ali bile artık bunları geçmiş zamana ait bir masal gibi dinliyordu.

(Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Yaban)

Yaz ilerliyor, Küçük Ağa da artık cephenin ne olduğunu öğrenmiş bulunuyordu. Hayatının en büyük heyecanını bir Yunan birliğine yaptıkları bas-kında duydu. Hele başarı umulandan da üstün olunca mutluluğuna diyecek yoktu. O gece geç vakitlerde Sabuncupınar'a dönüp de Tevfik Bey'in övüşlerini dinleyince kalbi âdeta kanatlandı. Hiçbir takdiri bu kadar değerli bulmamıştı. Yatağına girdiği zaman ve ilk defa olarak Emine ile Mehmet'i düşündü. İlk defa olarak kendini onları düşünmeye lâyık buluyordu ve onların da kendisini şu bulunduğu halde düşünmesini istiyordu.

(Tarık Buğra, Küçük Ağa)

Kendim daha bunun manasını anlamıyordum. Bu müşterek bir sevgilinin cenaze merasimi mi? Yoksa muhalled ve kanlı bir düğünün ilanı mıydı? Bilmiyorum, yüz bin insan mucize gibi vücutlarından, vücutlarının bin bir alâkasından çözülmüş, bir oluvermişlerdi. Kalabalığın içinde harp borusu çalınca iplerini kırıp koşan asil harp atları gibi ihtilâl havasını koklayan bir iki Fransız, siyah millet bayrağının altına dün karşı karşıya dövuştükleri sakat Türk askerlerinin arasına koşmuşlardı.

(Halide Edip Adivar, Ateşten Gömlek)

Bir dergiden alınan bu yazı için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) POSTMODERN ROMANLAR
C) MODERNİST ROMANLAR
E) İSTANBUL'U ANLATAN ROMANLAR

- B) MİLLÎ MÜCADELE'Yİ KONU EDİNER ROMANLAR
D) PSİKOLOJİK ROMANLAR

5 Bana karşı o zamana kadar bir yabancı gibi hareket etmiş olan kardeşim Charles'i nihayet tanıdım. Fakat, en önem-siz ilişkilerimizde birbirimizi kardeş olarak sevmemize imkan vermeyen bir kibir ve gurur gösterdi. Zekanın veya kalbin keşfettiği o pek küçük şeyleri bana öğretiyordu; bana güvenmediğini her durumda gösteriyor gibiydi. Beni bir süre sonra sosyete salonlarına takdim etti. Koruyucu sıfatıyla gösterdiği gururu, çocukluğumun felaketleri olmasa kardeş sevgisi sanabilirdim.

Yukarıdaki metinle ilgili olarak aşağıdakilerden han-gisi söylenemez?

- A) İç çözümleme tekniği kullanılmıştır.
B) Romanın yapı unsurlarından kişi ögesi üzerinde du-rulmuştur.
C) Sosyal romanın özellikleri hâkimdir.
D) Romandaki çatışma ile ilgili ipuçları verilmektedir.
E) Kahraman bakış açısıyla kaleme alınmıştır.

6 Romanlar konularına, bağlı oldukları veya etkisinde kal-dıkları edebî akımlara göre türlere ayrılır.

Buna göre;

Odadan gündüz ışığıyla beraber bana ait her şey çeki-liyor. Evime ait hatıralar, kalabalıklar, sevdiklerimin ses-leri, birçok şekil, hayatımın parçaları, Erenköy, her şey uzaklaşıyor. İçimde bir boşluk... Garip ve büyük bir his, derinliklerime doğru kaçıyor, gizleniyor. Ruhum karartı-larla, sessiz ve şekilsiz gölgelerle, eşya arkasına sak-lanan hayaletler gibi kendilerini göstermeden korkutan meçhul varlıklarla dolu.

yukarıdaki parçanın alındığı romanın konusuna göre hangi roman türünü örneklediği söylenebilir?

- A) Psikolojik roman
C) Egzotik roman
E) Fantastik roman
- B) Macera romanı
D) Töre romanı

1

- I. "Seda ve Hülya kantinden tost alıp sınıfa gittiler, sınıfta onlardan başka kimse yoktu." cümlesinde altı çizili sözcük "Seda ve Hülya" kelime grubunun yerine kullanılan bir zamirdir.
- II. "Arkadaşlar, bazılarınız hâlâ durumun ciddiyetinin farkında değil!" cümlesinde zamir türünde sözcük yoktur.
- III. "Öğrencilerimi geçen yılın haziran ayında buraya getirmiştım." cümlesinde işaret zamiri kullanılmıştır.
- IV. "Müdür herkesi dışarı atarken 'Hiçbirinizi bir daha görmek dahi istemiyorum.' dedi." cümlesinde zamir türünde tek bir sözcük vardır.

Bazı öğrencilerin bu bilgilerle ilgili değerlendirmeleri şöyledir:

Erol: I numaralı açıklamada herhangi bir bilgi yanlışlığı yoktur.

Sema: II numaralı cümlede verilen bilgi doğrudur.

İmge: III numaralı bilgi doğrudur çünkü cümledeki "buraya" sözcüğü işaret zamiridir.

Mert: IV numaralı cümle doğrudur çünkü cümlede sadece "herkesi" ifadesi zamir niteliğindedir.

Yukarıdaki kişilerden hangilerinin değerlendirmeleri doğrudur?

- A) Erol ve Mert
B) Sema ve İmge
C) Mert ve İmge
D) Erol ve Sema
E) **Erol ve İmge**

2

Hırsız: Birkaçı kapıyı gözledi. Bazıları güvenliği oyaladı. Kimisi de arkadan dolandı.

Polis: Belgisiz zamirler kullanarak çetede ki suç ortaklarını ele vermeye çalışıyor.

Hırsız: ...

Polis: Bir Türkçe öğretmeni getirin, bu şifreleri o ancak çözer!

Aşağıda verilen cümlelerin hangisinde yukarıdaki diyalogda örnekleri verilen zamir çeşidinin özdeşi kullanılmıştır?

- A) Bazı gecelerin sabahı yoktur
Yalnızca karanlık olarak kalırlar
- B) O bahar dalına bir kez tutulan
Alemi bahardan ibaret sanır
- C) Bir namazlık saltanatın olacak
Taht misali o musalla taşında
- D) Yer yer senin gibiyim ben yer yer kendim
İnsan olan yerlerim çok acıyor
- E) **Sen kalacaksın kimse bilmeyecek
Ve kimseler görmeyecek seni**

3

Cümleler	Kişi Zamiri	İşaret Zamiri	Belgisiz Zamir	Soru Zamiri	İlgi Zamiri
Şunun içini doldur da içelim.		✓			
Hepsi birden bağırmaya başladı.	✓				
Onlarinkini aldınız mı?					✓
Selim, sana selam söyledi.			✓		
Masayı nereden aldınız?				✓	

Yukarıdaki tabloda bazı cümleler ve bu cümlelerde yer alan zamir türü işaretlenmiştir.

Buna göre zamir türlerinden hangisiyle ilgili işaretlemenin yanlış yapıldığı söylenebilir?

- A) Kişi zamiri - İşaret zamiri
B) İlgili zamiri - Soru zamiri
C) Belgisiz zamir - İşaret zamiri
D) **Kişi zamiri - Belgisiz zamir**
E) Soru zamiri - İlgili zamiri

4

I ve III numaralı cümlelerde aynı türden zamir kullanılmıştır.

I ve II numaralı cümlelerde farklı türden zamir kullanılmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde cümleler bu açıklamaya uygun olarak düzenlenmiştir?

A) I. cümle → Şunları da arabanın bagajına koy.
II. cümle → Onu gözümün önünden kaldır.
III. cümle → Yarışmaya biz de katılacağız.

B) I. cümle → Bugün bulaşıkları ben yıkayacağım.
II. cümle → Bahçede birileri kavga ediyor.
III. cümle → Ablam her akşam bana çikolata alır.

C) I. cümle → Aslı, kırmızı kalemim nerede?
II. cümle → Duvardaki resmi kim astı?
III. cümle → Pazarda kimi görsem beğenirsin?

D) I. cümle → Yarın da eteklerini alırsın.
II. cümle → Kabanın kirliyse benimkini giyebilirsin.
III. cümle → Senin notların benimkinden daha düşük.

E) I. cümle → Kafası çok karışmış.
II. cümle → Bisikletini yanından ayırma sakın.
III. cümle → Buraya kimse gelmez.

5

Hangisi?

Ne?

Hangimiz düşmedik
bu kara sevdaya?

Bu dünyanın nesine
geldim?

Kim?

Kaçı?

Kimler geldi kimler
geçti? Hiçbirisi senin
kadar sevilmedi.

Kaçı bu zorluklara
katlanabilir?

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin görselde verilen sözcüklerle görev bakımından özdeş olduğu söylenemez?

- A) Gecenin bu saatinde nereden geliyorsun?
B) Artık senin neyine güvenip geleyim?
C) Kim derdi ki seninle bir gün ayrılacağız?
D) Kaçıncı bahar yaşıyor ömrüm bilemezsin.
E) Dün mahallenin ortasında taşkınlık çıkarırlar hangileriydi?

6

Aşağıdaki paragrafta numaralanmış cümlelerin bazılarında sözcük hâlinde zamirler vardır.

(1) Onu ilk defa gördüğüm zaman dayımın yüzünde hepimizi o kadar çeken ve korkutan o çocuk ifadesinin manasını anladım, diyebilir miyim? (2) Yaşım bu dikkate müsait miydi? (3) Burasını bilmiyorum fakat omzuna yavaşça el koyup "Sevgili dayıcığım, beraber oynasak olmaz mı?" demekten kendimi zor almıştım. (4) Şunu da söyleyeyim ki bu tam bir felaket olurdu. (5) Çünkü dayımın bütün ev halkını titreten o korkunç hiddetini coşturabilirdim. (6) Atölyeye dayımdan başka kimse giremezdi, meğerki evin hem uşağı hem de seyisi ve arabacısı olan Kerim Ağa olsun...

Sözcük hâlinde zamir olan cümlelerin numaralarının ok yönünde, doğru sıralandığı seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1 2 3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓
5 6
- B) 1 2 3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓
5 6
- C) 1 2 3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓
5 6
- D) 1 2 3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓
5 6
- E) 1 2 3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
3 4 5 6
↓ ↓ ↓ ↓
5 6

1

Hikmet Efendi: Gerçek, onun ismi ne idi?

Müştak Bey: Sakine Hanım değil mi ya, miskinın adını bile sevmiyorum.

Hikmet Efendi: Niçin?

Müştak Bey: Bize engel olduğu şöyle dursun, çehre züğürdü olarak kırk kırk beş yaşlarına kadar evde kaldığından bir büyük kamburundan başka göze görünür bir şeyi yok, ah böyle bir baldızım olduğuna alemden hicap ediyorum!

Hikmet Efendi: Ne çare, gülü seven dikenine katlanır.

Müştak Bey: Gel şunu sana vereyim be, ama nikahla ha. Geçinemeyecek ne varmış ya o akıllanır ya da sen çıldırırsın.

Hikmet Efendi: Sakın Kumru Hanım'ın yerine onu sana verip de bir oyun etmesinler, alem bu ya büyük dururken küçüğü kocaya vermek adet değildir.

Müştak Bey: Yok ben böyle latife istemem, latife latif gerek.

...

Şinasi'nin Şair Evlenmesi adlı oyunundan alınan yukarıdaki parçanın devamında görücü usulüyle evlilik mizahi bir bakış açısıyla eleştirilmiştir.

Yukarıdaki metinden ve verilen bilgiden hareketle, Şair Evlenmesi adlı oyunla ilgili olarak;

- I. Günlük konuşma dili kullanılmıştır.
- II. Karakter komedisini örneklendirmektedir.
- III. Güldürürken düşündürmek amaçlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I ve III E) I, II ve III

- 2 Pembe ile Şerafettin birbirine aşıktır. Şerafettin ve ailesi Pembe'yi istemeye giderler ancak onları kötü bir sürpriz beklemektedir. Şerafettin ile nişanlanacak olan Pembe değil ablası Gülizar'dır.

Aşağıdaki tiyatro görsellerinden hangisi bu tanıtım bülteni ile örtüşmektedir?

3

Kostüm	Rol gereği giyilen kıyafetlerin genel adı.
Kulis	Tiyatro sahnesinin arkasında bulunan kısım, sahne arkası.
Kurgu	Gerçek olmayan olay ve kahramanlardan oluşan eser.
Monolog	Oyundaki bir kişinin kendi kendine yaptığı konuşma.
Melodram	Hem acıklı hem de komik olayların anlatıldığı oyun.

Yukarıda tiyatro ile ilgili bazı terimler ve bu terimlerin kavramsal karşılıkları verilmiştir. Doğru olanların karşısına "+" yanlış olanların karşısına "-" konulacaktır.

Buna göre sırasıyla doğru işaretleme aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A)	+	B)	+	C)	+	D)	-	E)	+
	+		+		+		-		+
	+		+		-		+		-
	-		+		-		+		+
	-		-		+		+		+

5

Aşağıda verilen görsellerden hangisinin modern tiyatronun farklı bir türünü örneklendirdiği söylenebilir?

4

ZEKİYE: Hayall.. Hayal! Babam da böyle şeyler söylemiş! Babam da böyle ümitler beslemiş! Annem her gece anlatırdı... Sonunda ne oldu? Hâlâ öldüğü yeri kimse bilmiyor!

İSLAM BEY: Öldüğünü nerden biliyorsun?

ZEKİYE: Hiç yaşayan bir adam, on beş yıl sevgili eşine, sevgili oğluna, sevgili kızına bir haber olsun göndermez mi?

İSLAM BEY: Kim bilir? İnşallah sağ salim şu savaştan dönmek kısmet olur. Ben de sana babandan bir haber getiririm.

ZEKİYE: Ölmüş adamdan ne haber gelir ki?

İSLAM BEY: Mezarını olsun öğreniriz ya... Zaman yaklaşıyor. Gel seninle mertçe bir veda edelim. O nurdan parlak, gülden temiz ağzınla vatanına dua et...

Bu parça ile ilgili;

- I. Dramatik örgü vatanseverlik temasıyla ilgilidir.
- II. Mekân ve zaman öğeleri belirgin değildir.
- III. Kişiler arasındaki anlaşmazlıktan kaynaklanan bir çatışma vardır.

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6 Tiyatro bir eylem sanatı olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle iş, oluş, hareket bildiren her durumun ve insanın başından geçebilecek her olayın tiyatroya konu olması mümkündür.

Tiyatro sahnede canlandırılan bir sanattır. Sahne, dekor ve eşya bütünlüğü içinde perdeler boyunca değişikliğe uğrayabilen, olaya göre değişen yerler, tiyatro unsurunu oluşturur.

Tiyatro eserleri piyes olarak yayımlanır. Piyeslerde zaman algısı yazarın hayal gücüne göre değişir. Zaman; sahnede, perdeler boyunca akıp gider.

Herhangi bir varlık, olay ve insan karşısında, sahip olduğumuz dünya görüşü, hayat tecrübesi, ruh hâli ve yere göre aldığımız algılamaya, idrak etme ve yargılama tavrıdır.

Tiyatronun konusuna göre değişen kişi sayısı, olayın geçtiği zaman, mekân örgüsünde tam yerini alır. Kişi olmazsa olay örgüsü tamamlanamaz.

Yukarıda tanımı verilen ifadelerden hangisi tiyatronun yapı unsurlarından biri değildir?

- A) Dramatik örgü B) Yer C) Zaman D) Kişiler E) Bakış açısı

7 ...

TURHAN (Mehmet'e gülümseyerek): Gözün aydın!
(Mehmet içgüdüyle şerbete doğru davranınca) Ezan okunmadı daha! Kendini tutmayı öğrenmelisin, oğlum.

SÜLEYMAN: Haberler var, sultanım!

TURHAN (Heyecanlanıp): İyi mi, kötü mü?

SÜLEYMAN: Eski saraydaki adamlarımız pek yararlı, pek büyük bir iş gördüler doğrusu: Büyük Valide'nin bir cariyesi bu sabah Dilaşup Sultan'la görüşmüş..

Cumhuriyet Dönemi'nde yazılmış bir tiyatro eserinden alınan bu metinle ilgili hangisi söylenemez?

- A) Bu türdeki eserlerde sürekli gülünç olaylar verilebilir.
B) Oyuncuları yönlendirmek amacıyla davranışlar yay araç içinde verilmiştir.
C) Konusunu tarihten almıştır.
D) Karşılıklı konuşmalardan oluşmuştur.
E) Kahramanları seçkin kişilerden seçilmiştir.

1. Opera	a. Baştan sona bestelenmiş, sololu, korolu, orkestrali sahne oyunu
2. Kostüm	b. Tiyatroda oyuncuların giydiği, oyuna uygun kıyafetlerin genel adı
3. Mizansen	c. Yönetmenin oyuncularını oyuna uygun bir uyum içine sokması için yaptığı çalışma, hazırlık
4. Kulis	d. Sahne arkasında ya da sahne yanında bulunan bölüm
5. Jest	e. Herhangi bir olayı canlandırmak için oyuncunun yaptığı yüz hareketleri

Yukarıdaki tabloda tiyatro ile ilgili bazı kavramlar ve bu kavramlarla ilgili açıklamalar verilmiştir.

Buna göre verilen kavram ve açıklamalardan hangisi uyuşmamaktadır?

- A) 1 - a B) 2 - b C) 3 - c
D) 4 - d E) 5 - e

9

Münir Özkul ile ilgili hazırlanmış olan afişte bulunan tiyatro oyununa ait görsellerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kostüm B) Dekor C) Aksesuar D) Sahne E) Pandomim

10

I. Metin

DARIUS (DARYUS)

Öyleyse onlar bu büyük unutulmaz felaketin sorumluları, hiçbir yıkım böylesine boşaltmamıştı Susa kentini, Zeus tek bir kişiye koyun sürüleri yetiştiren bu Asya'yı yönetmek şerefini başılayıp, eline krallık esasını verdiği günden beri.

(...)

KORO BAŞI

Peki, ey Han Darius (Daryus), ne demeye getirirsin sözü?

N'etsek de kurtulsak bundan, Pers ulusu?

(...)

II. Metin

Ertan : Şaziye Hanım ortalarda yok, daha gelmedi galiba...

Meral : Bu sabah dışçide...

Ertan : Dün sabah hastanedeydi, bu sabah dışçide, her gün gidecek bir yer buluyor maşallah! Arada bir sabah da daireye uğrasa bari...

Meral : Onun masasını da yerinden kaydıldılar... Bakalım gelince ne yapacak?

Akif : Biraz gürültü eder herhalde...

Esin : Sadece biraz mı? (Gülüşürler.)

Ertan : Ağabey, kıyameti koparacak desene şuna! (Hüseyin ile Bekir, sağdaki odaya yeni şefin masasını getirirler.)

Hüseyin : (Dışarıdan) Kaldır kaldır, sola yatır!..

(...)

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında numaralanmış parçaların aşağıdaki tiyatro türlerinden hangilerine örnek oldukları söylenebilir?

	I. Metin	II. Metin
A)	Dram	Komedi
B)	Trajedi	Dram
C)	Komedi	Trajedi
D)	Trajedi	Komedi
E)	Dram	Trajedi

1

Sala verilirken kalktık kahveden
Cumaydı, yılın en beklemiş günü
Yemeni gibi üstünde tabutun
Gölge veren ağaçsız bir gökyüzü
Kızın babası yanımda, boyu uzun
Zayıf, ağzında mırıltılar
On köylü, iki subay, bir tezkereci er
Sıralandık ahşap mescidin avlusunda

Namaz kılmadı adam, ağlamıyordu da
Alın bir uzun sabrın kabaran gelgiti
Sürgün duvarı bekleyişin
Dünyaya çok yakın bir gece gibi
Aldık cenazeyi sarsmadan, iğreti
Ve hafif, gözlerimiz yerde
Kayıp bir tayın izini süreriz sanki
Kapılarda başları çatkılı kadınlar

Yukarıda verilen şiirde geçen sözcüklerle ilgili olarak;

- I. "Sala verilirken" ifadesi zaman zarfıdır.
- II. "Gölge veren" ifadesi durum zarfıdır.
- III. "ahşap mescidin avlusunda" ifadesi yer-yön zarfı olarak kullanılmıştır.
- IV. "Dünyaya çok yakın bir gece gibi" mısrasında geçen "çok" sözcüğü sıfatı derecelendiren bir zarftır.
- V. "Aldık cenazeyi sarsmadan, iğreti" mısrasında birden fazla durum zarfı kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I, II ve III B) I, IV ve V C) II, III ve IV D) III, IV ve V E) I, III, IV ve V

2

YER-YÖN ZARFI

Sadece eylem ve eylemsilerin yönünü bildiren ve hâl eklerini almayan zarflardır.

Aşağı, yukarı, ileri, geri, içeri, dışarı, öte, beri...

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde yer-yön zarfı kullanılmamıştır?

- A) Çok üşüyünce içeri girdi.
- B) Biraz öte gitse düşecekti.
- C) Deprem olunca dışarı çıktık.
- D) **Dedem, ileri görüşlü bir insandı.**
- E) Öyle uzak durma; beri gel.

3

En → Üstünlük Belirteci

"En" sözcüğü;

- ◆ sıfatları ya da
- ◆ başka zarfları

üstünlük anlamıyla derecelendirir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde "en" üstünlük zarfının derecelendirdiği sözcüğün türü diğerlerinden farklıdır?

- A) En uzak şehre gitmek için çabalıyordum.
- B) **Öğretmenin verdiği metni en hızlı okuyan kişiler arasında yer aldığım için çok mutluyum.**
- C) En kötü karar bile kararsızlıktan iyidir.
- D) Onun sorularına en içten cevabı siz verdiniz.
- E) Bu derste sorulara en iyi yanıtı sen verdin.

4

Zarflar; fiillerin, fiilimsilerin, sıfatların ya da kendisi gibi zarf olan sözcüklerin anlamlarını “yer-yön, durum, zaman, soru ve miktar” yoluyla açıklayan sözcüklerdir.

Buna göre;

- ◆ Yemeği biraz fazlaca yemişim.
- ◆ Olanları sana yarın anlatırım.
- ◆ Düşüncelerini içtenlikle dile getiriyordu.
- ◆ Yaşadıklarını nasıl anlatıyordu?
- ◆ Sıkıntılarını yukarıya iletmelisin.

diyagramda verilen zarf türlerinden hangisinin örneği yukarıdaki cümlelerin herhangi birinde yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5

Murat'tan yandaki şekli aşağıda harflendirilmiş ifadelerden doğru olanların kutusunu yeşil, yanlış olanların kutusunu mavi olacak şekilde boyaması istenmiştir.

DOĞRU

YANLIŞ

a	b	c
ç	d	e

- a. “Sayılı günler tez geçer.” cümlesinde “sayılı” sözcüğü zarf görevinde kullanılmıştır.
- b. “Üzüm üzüme baka baka kararır.” atasözünde “durum zarfı” vardır.
- c. “Abanın kadri yağmurda bilinir.” atasözünde “yağmurda” ifadesi zaman zarfıdır.
- ç. “Ödevini neden bitirmedin?” cümlesinde kullanılan “neden” ifadesi, soru zarfıdır.
- d. Yer-yön zarfları cümle içerisinde ek alan sözcüklerdir.
- e. “Kenan, oldukça iyi çalışıyordu.” cümlesinde miktar zarfı, zarf türünde bir sözcüğü belirtmiştir.

Murat'ın bir kutuyu yanlış boyadığı bilindiğine göre aşağıdakilerden hangisi Murat'ın boyadığı şekil olabilir?

A)

a	b	c
ç	d	e

B)

a	b	c
ç	d	e

C)

a	b	c
ç	d	e

D)

a	b	c
ç	d	e

E)

a	b	c
ç	d	e

Yukarıdaki karikatürün ilgili olduğu edebi tür ve karikatürde yer alan altı çizili zarfın türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Fabl - durum zarfı
- B) Masal - durum zarfı
- C) Masal - miktar zarfı
- D) Tiyatro - miktar zarfı
- E) Tiyatro - yer-yön zarfı

- 7 Eskiden erkeklere özgü meslek olarak değerlendirilebilecek pek çok mesleğin günümüzde hem kadınlar hem de erkekler tarafından yapılabildiği görülmektedir. Bu anlamda meddahlığın da bir kadın tarafından icra edilmesi söz konusu duruma ilginç bir örnek olarak karşımıza çıkıyor. Burada meddahlığın bugünün sahnesi, oyuncu ve seyirci bağlamında nasıl bir anlam taşıdığı, kadın olarak bunu gerçekleştirirken ne gibi zorlukların olabileceği irdelenmelidir. Seçilen konuların, hikâyelerin anlatılma biçimlerinin ve yaklaşım tarzlarının farklı bir bakış açısıyla ele alınması gerekmektedir.

Yukarıdaki parçada numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I numaralı sözcük zarftır, fiilimsiyi belirtmektedir.
- B) II numaralı sözcük birleşik zarftır, bir fiili durum bakımından belirtmektedir.
- C) III numaralı sözcük türemiş yapılı soru zarfıdır.
- D) IV numaralı sözcük yapıcı birleşik bir zaman zarfıdır.
- E) V numaralı sözcük sıfatı belirten bir zarftır.

- 8
- ◆ Yaşlı adam yalnız oturuyordu.
 - ◆ Sen de mi yeni geldin?
 - ◆ Rahmetliyi iyi bilirdik!
- I

- ◆ Çok yalnız bir adamdı.
 - ◆ Yeni günler bizi bekliyor.
 - ◆ İyi huylu olmalısın, derdi bana.
- II

- ◆ Yalnız kişi, ürkek bir ceylan gibidir.
 - ◆ Yeni dünyada yerimizi almalıyız.
 - ◆ İyi insanlar hep olacak hayatımızda.
- III

- ◆ Yalnız taş duvar olmaz.
 - ◆ Sınava yeni konular eklendi.
 - ◆ İyi bir gün geçirdik hep beraber.
- IV

- ◆ Yine yalnız adamı oynuyor.
 - ◆ Artık yeni espriler bulmalısın.
 - ◆ Hadi, hadi, iyi konu buldun!
- V

Numaralanmış kutuların hangisinde “yalnız - yeni - iyi” sözcüklerinin üçü de zarf görevinde kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

- 1 Sözlük anlamı “hayat çizgisi” demek olan biyografi, ünlü kişilerin “yazar, devlet adamı, sanatçı vb.” yaşamını anlatan yazılardır. Yaşamları gelecek kuşaklara örnek olacak kişilerin başarılarını, önemli buluşlarını, eserlerini yaratırken geçirdikleri psiko-sosyal değişimleri açıklayan bu çeşit yazılar, ilgiyle okunmaktadır. Eski edebiyatımızda Tercüme-i Hâl adı altında kaleme alınan biyografilerin ilk örnekleri, Divan edebiyatımızda Şuara Tezkireleri ile verilmiştir. Çağatay edebiyatının ünlü yazarı Ali Şir Nevaî, Türk edebiyatında ilk biyografiyi yazmıştır. Biyografi yazarları, görüşlerinde ve yargılarında tarafsız olmalıdır. Hayatı yazılan kişi ve yaşadığı çevre üzerinde geniş ve köklü gözlemler, araştırmalar yapılmalıdır.

(...)

Biyografilerde konu seçimi önemlidir. Yaşamı anlatılacak kişi seçilirken ilgi çekici olmasına özen gösterilmelidir. Hangi düzeydeki okuyucuya hitap edecekse biyografisi yazılacak kişi ona göre seçilmelidir. Çocukların zevk alıp okuyacağı bir biyografi eseri, daha çok masal ve destan kahramanlarını, hayatı maceralarla dolu kişileri anlatan eserlerdir. Aydınlar daha çok, fikir adamlarını; gençler, şair ve sanatçıları konu edinen biyografilerden zevk alırlar.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Biyografilerin ilk örnekleri hangi edebi dönemde yazılmıştır?
B) Biyografi yazan kişiler hangi özellikte olmalıdır.
C) **Türk edebiyatında Anadolu sahasındaki ilk biyografi örneğini kim yazmıştır?**
D) Biyografilerde konu seçimi yapılırken okuyucu düzeyi gözetilmeli midir, hangi düzeyde ne tür konulara yer verilmelidir?
E) Biyografi sözcüğü ne anlama gelmektedir ve biyografi metinleri hangi özellikteki kişilerin hayatını anlatır?

- 2 Aşağıdakilerden hangisi biyografik ya da otobiyografik bir özellik taşımaz?

- A) Ben Orhan Veli
“Yazık oldu Süleyman Efendiye”
Mısra-i meşhurunun mübdii
Duydum ki merak ediyormuşsunuz
Hususî hayatımı
- B) 1902’de doğdum
Doğduğum şehre dönmedim bir daha
Geriye dönmeyi sevmem
Üç yaşımda Halep’te paşa torunluğu ettim
On dokuzumda Moskova’da komünist üniversite öğrenciliği
- C) Bitlis ili Ahlat ilçesi, Yoğurt yemez köyünde
Yeni yılın başlangıcı, saat birinde
Babamın yaptırdığı, o dağ evinde
Gelivermişim dünyaya
- D) Ayakkabımı saklamışım baş ucuma
Üzülmemişim yamalı elbiseme
Ama umudu beslemişim yüreğimde
Ayaklarımın altında sandalye
Torna makinesinde çalışmışım
- E) Bir şarkı biterdi dudaklarında
Rüzgarın ağlamasından anlardım
Çocuktum deniz kumlarıyla oynardım
Sonbahar akşamlarını anımsardım
Her şeyi bırakıp bir seni unutmazdım

3

1718-1730 yılları arasına rastlayan ve “Lâle Devri” olarak adlandırılan bilim, kültür, imar, zevk ve eğlence döneminde sanat hayatının en parlak yıllarını yaşayan Nedîm, döneminin öteki şairleriyle birlikte bütün olayların içinde olmuş, İbrahim Paşa'nın nedimi olarak devlet büyüklerinin toplantılarına girmiş, eğlencelere katılmış, bu âlemlerden payına düşeni almış, aynı zamanda bu toplantıların aranan şairi olmuş ve şiirleriyle eğlencelere neşe ve coşkunluk katmıştır. Dîvânındaki kasidelerde İstanbul'u, devrin olaylarını ve eğlencelerini bulmak mümkündür. Bunların çoğu çok okunan, beğenilen kasidelerdir. Böyle olmakla birlikte yine de Nedîm bir kaside şairi sayılmaz. Daha çok gazel ve şarkılarıyla tanınır. Usta şair, 13 yıllık zevk ve eğlence devrini bu şiirlerinde dile getirir. Onun gazel ve şarkılarının konusu genellikle aşk, sevgili ve şaraptır. Nedîm, maddî aşkı işlemiştir. Sevgilileri maddî varlıkları hissedilen güzellerdir. Aşk sürekli ve ciddi olmaktan çok, geçici bir eğlence olarak görmüştür. Hele büyük şairlerin çoğunda görülen tasavvufi aşka Nedîm, büsbütün yabancıdır. Şarkılarında da neşeli ve coşkuludur. Yaşadığı devrin güzelleri ve güzellikleri şarkılarına konu olmuştur. Nedîm şarkının konusunu genişletmiş, edebiyatımızın en büyük şarkı şairi olmuştur.

Yukarıdaki parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Biyografik metin özelliği taşımaktadır.
- B) Dili sade ve açıktır.
- C) **Sanatsallık ön plandadır.**
- D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
- E) Hem öznel hem de nesnel nitelikli cümleler yer almaktadır.

4

1526

- Asıl adı Abdülbaki Mahmut olan şair, İstanbul'da dünyaya geldi.
- Devrin ünlü alimlerinden Karamanlı Ahmet Efendi ve Mehmet Efendi'den ders gördü.
- Tarihçi Hoca Sadettin ve şair Nev'i ile ders arkadaşlığı da yapan Baki, 18-19 yaşlarında İstanbul'un en beğenilen genç şairlerinden biri oldu.
- Hocası Mehmed Efendi için yazdığı “Sümbül Kasidesi” ününü artırdı ve dönemin ünlü şairlerinden Zati'nin dikkatini çekti.

1554

- Nahçıvan seferinden dönen Osmanlı Padişahı Kanuni Sultan Süleyman'a takdim ettiği bir kaside ile padişahın ilk defa dikkatini çekti.

ŞAIRLERİN
SULTANI
Bâkî

Yukarıdaki görselde divan edebiyatı şairlerinden Bâkî ile ilgili öz geçmiş niteliğinde bilgiler yer almaktadır.

Buna göre, öz geçmiş şeklinde yazılan bu tarz eserlere Osmanlı Dönemi'nde ne ad verilmiştir?

- A) Hamse
- B) Tezkire
- C) Şehrengiz
- D) **Tercüme-i Hâl**
- E) Münşeât

- 5 Fatih Sultan Mehmed, II. Murad ile Hüma Hatun'un oğludur. İyi bir eğitimden geçen II. Mehmed 1443'te Manisa Sancakbeyliğine gönderildi. Kardeşi Alâeddin Çelebi'nin aynı yıl ölmesiyle tahtın varisi oldu. 1444-1446 yıllarında hükümdarlık tahtına oturduğunda babası II. Murad, Manisa'da dinlenmekteydi. Yeniçerilerin ayaklanması ve Halil Paşa'nın ısrarıyla yeniden tahta geçti. II. Mehmed yeniden Manisa'ya sancakbeyi olarak döndü. Buradaki beş yıllık görevinde kültürel ve siyasal ufkunu genişletti. 10 Şubat 1451'de babasının ölümüyle Edirne'ye gelerek 19 Şubat'ta ikinci kez tahta oturdu. İstanbul'u alarak Bizans İmparatorluğu'nu tarihten silmeyi düşünen II. Mehmed, bu düşünüyü büyük gayret ve hazırlıklarla 29 Mayıs 1453'te gerçekleştirmiş, Osmanlılarının en büyük ve anlamlı zaferini elde ederek kendine "Fâtih-i Kostantiniye", devlete de imparatorluk ününü kazandırmıştır.

Bu parça ile ilgili;

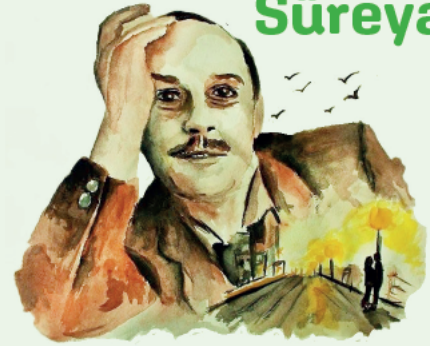
- I. Parçada nesnel ifadelerin yanında öznel ifadelere de yer verilmiştir.
II. Parça Fatih Sultan Mehmet'in hayatını anlatan bir otobiyografiden alınmıştır.
III. Dil göndergesel işlevde kullanılmış, metin üçüncü kişili anlatımla oluşturulmuştur.
IV. Anlatılanlar oluş sırasına göre verilmiş ve açıklayıcı anlatım biçimi kullanılmıştır.

çıkartımlarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) I, II ve III D) I, II ve IV E) I, III ve IV

6

- 1931'de Erzincan'da dünyaya geldim.
- 1947'de liseyi Haydarpaşa Lisesinde parasız yatılı olarak okudum. Bu yıllarda edebiyat ve şiirle ilgilendim.
- 1950'de Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesinde Maliye ve İktisat bölümlerini okumaya başladım.
- 1953'te ilk şiirim "Şarkısı-Beyaz"ı Mülkiye dergisinde yayımladım.
- 1956'da girdiğim bir iddiayı kaybettiğim için soyadımdan (Süreyya) bir "y" harfini çıkardım.
- 1958'de ilk şiir kitabım "Üvercinka"yı yayımladım.

**Cemal
Süreya**

Bu görsel, aşağıda tanımı verilen yazı türlerinin hangisini örneklendirmektedir?

- A) Olay, duygu, düşünce ve izlenimlerin günü gününe yazıya geçirilmesi ile oluşan bir edebî türdür.
B) Bir kişinin ya da bir grup insanın başından geçen olayları, onların iç ve dış yaşantılarını, toplumsal bir olay ya da olguyu belli bir düzene göre duygusal ve sanatsal ilişkiyi gözeterek anlatan uzun düzyazı türüdür.
C) Edebiyat, sanat, spor, politika, bilim, iş vb. alanlarda başarılı, tanınmış kişilerin doğumlarından itibaren yaşam evrelerini anlatan yazı türüdür.
D) Özel bir konu veya sorun üzerinde yazılan ayrıntılı inceleme metinleridir.
E) **Bilim, sanat, edebiyat, siyaset, spor vb. alanlarda ün kazanmış kişilerin, hayat hikâyelerini kendilerinin anlattığı yazılardır.**

1

- ◆ Durum fiilleri, eylemin bizzat özne tarafından gerçekleştirilmesine karşın nesne alamayan fiillerdir.
- ◆ Oluş fiilleri, öznenin eylemi kendi isteğiyle yapmadığı, eylemin kendiliğinden gerçekleştiği fiillerdir.
- ◆ İş (kılış) fiilleri, öznenin kendi isteğiyle gerçekleşen ve öznenin bir nesneyi etkilediği fiillerdir.

Buna göre;

- I. "Kardeşim evin camını kırdı." cümlesinin yüklemi nesne aldığı için iş (kılış) fiildir.
- II. "Dün gece çok yorgun olduğum için erken uyumuşum." cümlesinin fiili nesne almadığı ve eylem bizzat özne tarafından gerçekleştirildiği için durum fiildir.
- III. "Bugünkü toplantıya biraz geç kaldım." cümlesinin fiili anlam özelliği bakımından oluş fiildir.
- IV. "Ahmet elindeki taşı suya attı." cümlesinin fiili nesne almadığı için durum fiildir.
- V. "Fazla aldığımız ekmekler bayatladı." cümlesinin fiili anlam özelliği bakımından oluş fiildir.

numaralı yargılardan hangileri doğrudur?

- A) I, II ve III B) II ve IV C) I, II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

2

(I) Çok zekiydi. (II) Dinlerken insana çokluk bakmaz, adamın üstüne düşüp şaşırtmaz, yormazdı. (III) Bırakırdı kendi hâline. (IV) Dinlemez bile görünürdü. (V) Söylenenleri sevdiyse, aklına uygun bulduysa kendini tutmaz, düşüncesini açığa vururdu. (VI) Gözü tutmadı mı kimi zaman itiraz eder, doğrultmaya, düzeltmeye kalkışır ama çok da ayak diremezdi. (VII) Konuşkan değildi zaten. (VIII) Çok tatlı susardı, insan onunla saatlerce konuşmadan iyi vakit geçirebilirdi. (...)

Ruhsal bir portreden alınan bu metinde numaralandırılan cümlelerden hangilerinin yüklemi çekimli bir fiil değildir?

- A) I ve III B) II ve V C) II ve VI
D) I ve VII E) IV ve VIII

3

Ev sahibi: Bu ne biçim bahçe?

Çiçekler solmuş!
Sebzeler çürümüş!
Yapraklar sararmış!

Bahçıvan: Beyim; solmak, çürümek, sararmak...

Bunlar oluş fiilleri.
Kendi kendine oldu.
Benlik bir durum yok.

Yukarıdaki diyalogda değinilen ve "Kendiliğinden, irade dışı gerçekleşen eylemlere oluş fiili denir." Buna göre aşağıdakilerden hangisinde oluş fiiline yer verildiği söylenemez?

- A) Yıllar geçtikçe saçları ağarmış, beli bükülmüştü.
- B) Uzun zaman görmediğim annem bayağı yaşlanmış.
- C) Çocuğun boyu uzamıştı, geçen yılki kıyafetleri bu yıl uymuyordu.
- D) İşlerinin yoğunluğu ve zorluğu nedeniyle sık sık terliyordu.
- E) Uzun süren yolculuğun ardından nihayet Kapadokya'ya varmıştık.

4

Türbeden evvelki iki ev de ateşten kurtulmuştu. Yanmayı evliyasız kalan türbe, yine mahalledeki kutsiyetini korudu. Yalnız, okuyanlar eskisi gibi yüzlerini boş binaya çevirmiyorlardı. Yangında türbenin arkasında su biriktirdiğini duyan mahalle, bu durumdan çok tedirgin olmuştu.

Buna göre;

- I. "Kurtulmuştu" sözcüğü durum fiildir.
- II. "Korudu" sözcüğü iş (kılış) fiildir.
- III. "Çevirmiyorlardı" sözcüğü iş (kılış) fiildir.
- IV. "Tedirgin olmuştu" ifadesi iş fiildir.

numaralandırılmış yargılardan hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) Yalnız III
D) Yalnız IV E) I ve IV

5

Fiiller; kılış, durum ve oluş fiilleri olmak üzere üçe ayrılır. Oluş fiilleri, zamanın geçmesine bağlı olarak öznenin yapısında değişiklik bildiren fiillerdir.

- I. Erikleri kuruması için buraya sererdi.
- II. Herkes konuşur, o susardı.
- III. Güzün çınar yaprakları sarardı.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde tanımı verilen fiil türünün bir örneği kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6

- I. Haftaya size haber veririm.
- II. Önümüzdeki yıl hep beraber İran'a gidiyoruz.
- III. Fatih henüz 21 yaşındayken İstanbul'u fethediyor.

Yukarıdaki cümlelerde anlam kaymasına uğramış bir fiil olup olmadığı aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	var	var	var
B)	var	var	yok
C)	var	yok	yok
D)	yok	yok	yok
E)	yok	var	var

7

FİİLLER

Bir sınıf Türk dili ve edebiyatı dersinde dört gruba ayrılmış, her grup birer kart oluşturmuştur. Daha sonra öğretmen, sınıfın içinden bir öğrenciyi seçmiş ve panoya sırasıyla "1. gruptan oluş, 2. gruptan durum, 3. gruptan iş, 4. gruptan oluş" fiillerine örnek olacak kelimeleri iliştiirmesini istemiştir.

Kartlar

1. Grup	2. Grup	3. Grup	4. Grup
Oku-	Gör-	Paslan-	Dinle-
Yaz-	Yat-	Sor-	Gül-
Yaşlan-	Dik-	Uzan-	Al-
Öğren-	Uza-	Kaç-	Ağar-

Buna göre öğrenci aşağıdaki sıralamalardan hangisine göre kelimeleri panoya iliştiirse doğru bir sıralama yapmış olur?

- A) Yaşlanmak - Yatmak - Sormak - Ağarmak B) Okumak - Uzakmak - Paslanmak - Gülmek
C) Öğrenmek - Yatmak - Uzanmak - Ağarmak D) Yaşlanmak - Uzakmak - Uzanmak - Almak
E) Yazmak - Dikmek - Kaçmak - Dinlemek

1

T.C.
Elazığ Fırat Üniversitesi
Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğüne

Okulunuzun No.lu öğrencisiyim. branşı lisanslı milli sporcuyum.
30/12/2021 tarihinde okulunuzun kapalı spor salonundan istifade etmek istiyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

İLETİŞİM BİLGİLERİ:

Tel:

Adres:

EKLER:

1. Öğrenci belgesi
2. Lisanslı sporcü belgesi

İMZA

Selim Kayadurmuş

Yukarıdaki dilekçeden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Söz konusu istek kısa ve öz bir şekilde ifade edilmiştir.
- B) Dilekçede belirtilen istek hangi kurumu ilgilendiriyorsa o kurumun adı satırı ortalayacak şekilde yazılmıştır.
- C) **Metin kısmında tarih yer aldığından sağ alta tarih atılmayabilir.**
- D) İletişim bilgilerinin yazıldığı yer doğrudur.
- E) Ek niteliğindeki belgeler dilekçeyle birlikte verilmelidir.

2

TUTANAK

15.05.2021 tarihinde saat 08.00'de okul bahçesi nöbeti görevimizi yerine getirirken okul binasının karşısındaki apartmanın dış cephe kaplama levhalarından birinin sarktığı görülmüştür. O gün havanın aşırı rüzgârlı olması nedeniyle levhanın kopup savrulurken okul bahçesine düşme ihtimali göz önüne alınmış; durum okul idaresine, söz konusu apartmanın görevlisine ve belediyeye bildirilmiştir. Okul idaresince öğrencilerin ikinci ve üçüncü teneffüslerde bahçeye çıkmalarına tedbirin izin verilmemiştir. Belediye ekiplerinin gelip düşme ihtimali olan malzemeyi sökmeleri ile tehlike ortadan kalkmış ve öğrencilerin dördüncü teneffüste bahçeye çıkmalarına izin verilmiştir.

Bu tutanak, birlikte tutularak tarafımızca imza altına alınmıştır. 15.05.2021, Saat:10.45.

İmza

Ali GÜL

Okul Müdürü

İmza

Ahmet SÖNMEZ

Belediye Görevlisi

İmza

Aslı KAÇMAZ

Nöbetçi Öğretmen

Buna göre yukarıdaki tutanakla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir olayı aktarmaktadır.
- B) Sade ve resmî bir dille, olayların oluş sırasına göre yazılmıştır.
- C) **Birden fazla kişi yerine yalnızca tutanağı yazan kişinin imzasını içermektedir.**
- D) 5N (Ne?, Nerede?, Ne zaman?, Nasıl?, Niçin?) 1K (Kim?) sorularına cevap vermektedir.
- E) Tarih ve saatle başlayıp tarih ve saatle bitirilmiştir.

3

1 Haziran 1957

Saat, gece 12

Merhaba canım Azra'cığım, Merhaba!

Nasılsın? Seni candan, gönülden öperim. Bak bana mektuplara tarihten başka saati da kayıd etmesini öğretdin. Evvelden umurumda olmazdı günü saati. Zamanın bir anında der geçerdim. Bir mektubunda Yaşasın Deniz'i beğenmediğini yazıyorsun, al benden de o kadar. Ben onlara seçmeleri için kırk hikâyeye vermişdim. En kuvvetlileri beğenirler sanıyordum. "Yaşasın Deniz" diye zaif (zayıf) bir hikâyemi basa koymustar. Sebebi de su: Hikâyenin adını kitabın adı yapmak için. Ben o hikâyeyi bir Bodrumlu denizci arkadaş için yazmışdım. Adı, Kara Yusuf idi. Bodrum'daydı, sonra Küllüğe kayıkcılık etmek üzere gitti. Ben vapurla İstanbul'dan gelirken vapur Küllüğe uğrayınca vapurdan çıkardım. (...)

Cevat Şakir

Bu mektup, Azra Erhat ile Halikarnas Balıkcısı olarak bilinen yazar Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın yazışmalarından alınmıştır.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alıcısı, özel ve gerçek bir kişidir.
- B) **Gönderici geniş halk kitlelerini ilgilendiren bir konu ile ilgili bilgi vermiştir.**
- C) Duygu ve düşünceleri bildirme amacıyla yazılmıştır.
- D) Samimi bir üslupla yazılmış özel mektup örneğidir.
- E) Senli benli, doğal bir anlatımı vardır.

4

TUTANAK

10 Eylül Çarşamba günü 13.00-14.00 saatleri arasında şantiye şefi görevini yürüttüğüm isimli firmanın yapımını üstlendiği inşaatta Ahmet Mete yönetimindeki dozer geri geri giderken yerde duran fayansların üzerinden geçerek kırmıştır. Hemen müdahale edilerek diğer kolilerin zarar görmesi engellenmiştir. 10 koli fayans kırılmıştır. İş bu tutanak tarafımdan olay yerinde tanzim edildikten sonra görgü şahitleri Hasan Veli ve Yusuf Ozan a imzalatılmıştır.

10 Eylül Çarşamba

Saat: 14.15

İmza
Selim ŞEN
Şantiye Şefi

İmza
Hasan VELİ
Şahit

İmza
Yusuf OZAN
Şahit

Yukarıdaki tutanakla ilgili olarak;

- I. Bir olayın gerçekleşme sürecini ve sonucunu içermektedir.
- II. Tutanak yazma kurallarına uyulmuştur.
- III. Gereksiz ayrıntılara yer verilmiştir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

1	Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiil	Kurallı Birleşik Fiil	Yardımcı Fiille Kurulmuş Birleşik Fiil
	İşi düşmek	Söyleyebildi	Park etmek

Tabloda örneklendirildiği gibi eylemler; anlamca kaynaşmış birleşik fiiller, kurallı birleşik fiiller ve yardımcı eylemle kurulmuş birleşik fiiller olmak üzere üçe ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde birleşik fiilin türü ötekilerden farklıdır?

- A) İyi gününde yanında olan herkesin kötü günde sıradığını geç de olsa fark etti.
 B) Ağabeyinin işlerinde ona yardım ediyordu.
 C) Ödeyemediği borçların tamamı diğer aya devrolmuştu.
 D) Sizinle tanıştığımıza ben de memnun oldum.
 E) **Tek dostunun gidişyle trenin arkasından bakakaldı.**

2 Fiil çekimlerinde, bir zaman ekinin başka bir zaman ekinin yerine kullanılmasına fiillerde anlam kayması denir.

- ◆ Senenin belirli aylarında, belirli günlerde Balat sokaklarında fotoğraf çekiyor.
- ◆ Keloğlan bir gün elinde bohçası, belinde testisi köyden uzaklaşır.
- ◆ Birkaç gün sonra Ramazan Bayramı'nı geçirmek üzere ailecek Ankara'ya gidiyoruz.
- ◆ Ben onun aklında hangi tilkilerin gezdiğini, hangi baykuşların öttüğünü bilirim.

Yukarıdaki açıklama dikkate alındığında verilen cümlelerle ilgili;

- I. Geçmiş zaman yerine geniş zaman ekinin kullanıldığı cümle vardır.
 II. Cümleler arasında fiili anlam kaymasına uğramamış cümle vardır.
 III. Henüz yapılmamış veya gerçekleşmemiş bir olay, farklı zaman eki kullanıldığı için o an gerçekleşiyor-muş gibi görünmüştür.
 IV. Şimdiki zaman yerine geniş zaman eki kullanıldığı için anlam kayması oluşmuştur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız IV
 B) I ve II
 C) III ve IV
 D) **I, II ve III**
 E) I, II ve IV

3 Sen akşamlar kadar büyüdü, sıcak rüyalarım kadar sade, güzeldin
 1 "güzeldin" sözcüğünde ek fiil kullanılmıştır.

Baş başa uzandık günlerce ıslak çimenlerine yaz bahçelerinin

2 "uzandık" sözcüğünde ek fiil kullanılmıştır.

Ömrün gecesinde sükûn, aydınlık Boşanan bir seldi avuçlarından

3 Ek fiil almış isim soylu bir sözcük vardır.

Bir masal meyvesi gibi paylaştık Mehtabı kırılmış dal uçlarından

4 İki ayrı sözcükte ek fiil kullanılmıştır.

Verilen dizelere dair numaralarla belirtilen yorumlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) 1 ve 3. yorumlar doğrudur.
 B) 2. yorum kesinlikle yanlıştır.
 C) 2 ve 4. yorumlar yanlıştır.
 D) **1, 2 ve 3. yorumlar doğrudur.**
 E) 4. yorum yanlıştır.

4 Eskiden cam kenarında oturup nehrin arkasındaki dağlara ve önümde uzanan çiçekli vadilere bakar, tomurcuklanıp açan doğayı seyrederdim. Karşımdaki tepeler, eteklerinden zirvelerine kadar rengarenk çiçeklerle sarılırdı. Gökyüzünün kızıl rengi akşamlarla birlikte suda görünürdü.

Yukarıdaki metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birleşik fiile yer verilmiştir.
 B) "görünürdü" yüklemi yapıcı türemiş bir fiildir.
 C) **Ek fiilin olumsuzuna yer verilmiştir.**
 D) Birleşik çekimli fiiller kullanılmıştır.
 E) "bakar" fiili basit yapılı bir fiildir.

5 Aşağıdaki parçalarda belirtilen cümlelerin hangisinde birleşik çekimli fiil kullanıldığını bulunuz.

(I) Bir akşam Semih'in çalıştığı yerden gelirken yolda bir köpek yavrusu buldum. (II) Tramvaydan inmiştim, eve doğru yürüyordum. (III) İnsanın iliklerini titreten rüzgârlı bir hava ve yağmur vardı. (IV) Yolun kenarındaki çalılıkların arasında bir ses duydum. (V) İlk önce anlayamadım ne olduğunu...

(a) Çek Cumhuriyeti, tarih sahnesine 9. yüzyılda Bohemia Dükaliği olarak girdi. (b) 1212 yılında Bohemia Krallığı unvanını aldı. (c) 1526 yılında Avusturya İmparatorluğu altında ciddi bir Almanlaşma gözlemlendi. (d) 1918 yılında Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun çökmesi sonucu Çekoslovakya olarak tarihteki yerini aldı. (e) 1 Ocak 1993'e gelindiğinde Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak iki ayrı ülke doğmuştu.

Birleşik çekimli fiillerin kullanıldığı cümleler hangi seçenekte doğru belirtilmiştir?

A) I - c

B) II - d

C) V - e

D) V - b

E) II - e

6

1. Şiir

Anlatamam derdimi dertsiz insana
Dert çekmeyen dert kıymetin bilemez
Derdim bana derman imiş bilmedim
Hiçbir zaman gül dikensiz olamaz

2. Şiir

Seyyah oldum şu alemi gezerim
Bir dost bulamadım gün akşam oldu
Kendi efkârımca okur yazarım
Bir dost bulamadım gün akşam oldu

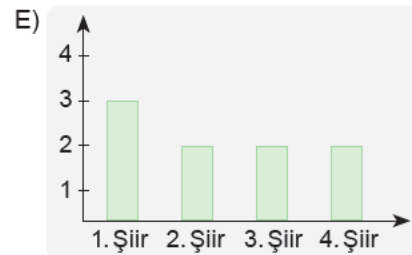
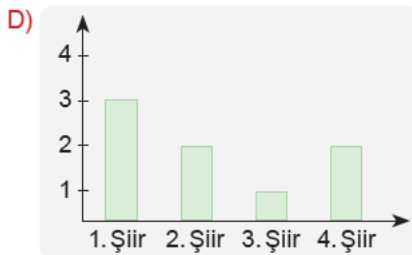
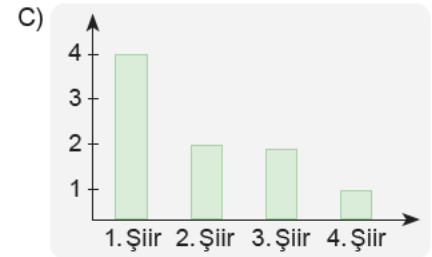
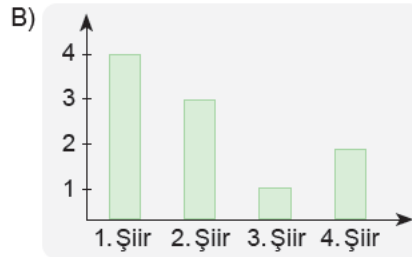
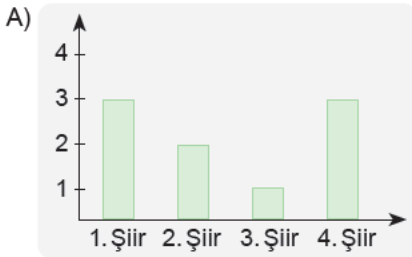
3. Şiir

Sabahtan uğradım ben bir güzele
Ala gözlerine sürmeler çekmiş
Taramış zülfünü dökmüş bir yana
Salıvermiş ince belin üstüne

4. Şiir

Seher vakti çaldım yârin kapısın
Baktım yârin kapıları sürmeli
Boş bulamadım otağının yapısın
Çıkageldi bir gözleri sürmeli

Yukarıdaki numaralanmış şiirlerde yer alan kurallı birleşik fiillerin sayı grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

7, 8 ve 9. soruları aşağıdaki mektuba göre cevaplayınız.

Sevgili Anneciğim,

Doğum gününde yanında olamamaktan ne büyük üzüntü duyuyorum bir bilsen. Yokluğun kalbimi sızlatırken bir de bu özel günde yanında olamamak beni çok mutsuz ediyor. Hiç olmazsa mektubum ile yanında olayım, gönlümden geçenleri sana anlatabayım istedim. Kelimeler ne denli yeterli olacak, cümlelerim ne denli doğru bilemiyorum ama sana olan sevgimi anlatma isteği ile işe koyuluyorum. Başka hangi canlı bir başkası için ömrünü adar, zamanını harcar, emeğini son damlasına kadar sarf eder, canını ortaya koyar ve bitmek tükenmek bilmeyen bir sevgi ile onu besler bilemiyorum. Anne olmak böyle bir şey olsa gerek. Ne büyük meziyet anne olabilmek ve aynı zamanda ne büyük mutluluk! Annem olduğun için ne gururluyum ne mutluym bir bilsen. Doğum gününde yanında değilim belki ama seni çok seviyorum anneciğim. Kalbim her daim yanında. Esen rüzgârda sesimi duyabilir, açan çiçekte gülümsememi görebilirsin. Azıcık kederlensen kalbine baktığında beni göreceksin. Yanındayım anneciğim. Her an gönlümdesim biliyorsun. En kısa zamanda ellerini tutup dizlerine yatmak üzere orada olacağım üstelik. O zamana kadar yanında olamadığım için beni affet. Seni dünyalardan daha çok seviyorum. Doğum günün kutlu olsun, mutlu olsun ve her yaşın sana bir öncekinden daha fazla güzellikler getirsin. Nice güzel yıllara...

7 Yukarıdaki mektuptan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Özel mektup türünde yazılmıştır.
- B) Samimi ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
- C) Duyguların abartılı bir şekilde anlatımı söz konusudur.
- D) Mektubun yazı planına tam olarak uyulduğu söylenemez.
- E) **Terim anlamlı ifadeler yer verilmiştir.**

8 Yukarıdaki parçada geçen altı çizili fiillerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) “duyuyorum” ifadesi şimdiki zaman I. tekil şahısla çekimlenmiştir.
- B) “olayım” ifadesi istek kipiyle çekimlenmiş bir çekimli fiildir.
- C) **“biliyorsun” ifadesi birleşik zamanlı bir fiildir.**
- D) “getirsin” sözcüğü emir kipiyle çekimlenmiş bir fiildir.
- E) “göreceksin” fiili zaman anlamı taşımaktadır.

9 Yukarıdaki parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisinin birleşik fiil olduğu söylenemez?

- A) mutsuz ediyor
- B) görebilirsin
- C) duyabilir
- D) işe koyuluyorum
- E) **bilmiyorum**

1

Çay

... Sohbetlerde küçük çay bardakları kullanılır ve sessizliğin bozulmaması için çay kaşığı kullanılmaz, çaylar sert şekerle kıtlama olarak içilir. Sessizlik içinde yudumlanan çay insanı başka âlemlere taşır. Semaverli çay sohbetlerini çok seven Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi semaver hakkında şöyle der:

Semaver yar u yaranıyla hazır
Çiçek altında teşrifine nazır
Zaman hoştur, zemin hoştur, mekân hoş
Bu hoş demde hoş olup gel misafir

Bu ve bunun gibi birçok dizemizde geçen çay, duygularımıza tercüman oluyor. Mesela aşağıda örneklerinden birkaçını hemen veriyorum. Size keyifli okumalar.

Masada çay bardakları ve ellerin olsun yeter. (Tarık Tufan)

İki çay söylemiştik orda, biri açık
Keşke yalnız bunun için sevseydim seni (Cemal Süreya)

Ve oturdu mu bir masaya, hakkını verir çay içmenin (Cahit Zarifoğlu)

Hakkımda

[Merak ettiklerim](#)

[Profilimin tamamını görüntüle](#)

Blog Arşivi

[2022 \(3\)](#)

[Ocak \(3\)](#)

[Çay](#)

Bir blog sayfasında paylaşılan bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Samimi bir anlatım hakimdir.
- B) Yazar, sevdiği bir nesneye karşı olan duygularını belirten paylaşımda bulunmuştur.
- C) Örneklendirmeye başvurulmuştur.
- D) Blog yazarı, çay ile ilgili düşüncelerini ifade etmek için farklı bir edebî türden örnek vermiştir.
- E) **Blog yazarı, ele aldığı konu hakkında okuyucuya nesnel bilgiler vermiştir.**

2

Hepiniz bu blog, bu blog hepimiz için.

Bugün bir blog sahibi olmak artık çok kolay. Ücretsiz yazılımlar ve internet üzerinde bulabileceğiniz sayısız kaynak ile blogunuzu dakikalar içerisinde kurup hayata geçirebilirsiniz. Fakat asıl iş bundan sonra başlıyor. Blogunuzu eğer sadece kendiniz için yazmıyor ve insanların takip etmesini istiyorsanız elinizdeki en önemli araç içeriğiniz olacaktır. İster tek kişilik dev bir kadroya, ister çok yazarlı bir yapıya sahip olsun blogunuzun içeriğine gerekli önemi vermezseniz bir süre sonra ziyaretçi istatistiklerine bakmak kendi kendinize konuşuyormuş hissine kapılmanıza yol açabilir. Eğer hedef kitlenizi tanımlayamazsanız onlarla iletişim kuramazsınız. Çünkü okurlarınız için bu yazıların orijinal kaynağına ulaşmak ve özgün içerikleri kaynağından takip etmek hiç de zor değil. Eğer espri yeteneğinize güveniyorsanız yazı içine ufak espriler serpiştirmeye çalışın.

Yukarıdaki parçada blog yazarlığıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Samimi ve eğlenceli bir üslupla yazılması gerektiğine
- B) Yazılarda içeriğe dikkat edilmesi ve mutlaka orijinal olması gerektiğine
- C) Hedef kitleyi belirlemenin yazının okunma oranını artırdığına
- D) **Blogun içeriğinin alıntılarla sürekli güncellenerek yenilik hissi verilebileceğine**
- E) Blogun başarılı olmasında yazıya serpiştirilecek küçük esprilerin etkili olabileceğine

	GÜNLÜK	ANI
I	Günlük, yazılmasının üzerinden zaman geçtikten sonra geçmişe ışık tutar.	Anı, yazıldığı dönemde geçmişe ışık tutar.
II	Günlükte subjektif özellikler baskındır.	Anılar objektifliğin hakim olduğu metinlerdir.
III	Günlük, günü gününe yazılır.	Anı, yaşananların üzerinden zaman geçtikten sonra yazılır.
IV	Günlüğün yazarı belli değildir.	Anının yazarı bellidir.
V	Günlüğe tarih atılır.	Anıya tarih atılmaz.

Günlük ile anı türünün karşılaştırıldığı yukarıdaki tabloda numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4 YAŞAM VE SPOR BİZİMLE

ara

Futbol **Basketbol** **Fitness**

Yaşam İçin Beslenme Tüyolarım

 Eliptik Bisiklet Hangi Kasları Çalıştırır?

Spor dallarında bugüne kadar yapılmış en karizmatik hareketleri derledim!

Yukarıdaki blogdan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı birçok spor dalı ile ilgili bilgilendirici paylaşımlar söz konusudur.
- B) Blog içindeki alanlara ya da paylaşımlara kolaylıkla ulaşmak mümkündür.
- C) Yaşam ve spor üzerine kişisel bir blog örneğidir.
- D) Görseller sayesinde daha anlaşılır ve ilgi çekici bir sayfa tasarımına sahiptir.
- E) Yapılan paylaşımlar yalnızca beslenme üzerinedir.

- 5** Dünya edebiyatında köklü bir geçmişi olan günlük türünün ilk örneklerine Eski Yunan ve Roma dönemlerinde rastlanır. Ancak günlük türünün edebî olarak benimsenmesi ve değer kazanması Rönesans sonrasında gerçekleşir. Stendal, Andre Gide, Hugo, Puşkin ve Kafka gibi yazarların günlükleri bütün dünyada tanınmış ve çokça kişi tarafından okunmuştur. Türk edebiyatına Batılı anlamda günlük, Tanzimat'tan sonra girmiştir. Ancak divan edebiyatı döneminde tutulan ruzname adlı savaş notlarının ve Evliya Çelebi'nin Seyahatnâme'sinin bazı bölümlerinin günlük türünün özelliklerini taşıdığı görülür. Edebiyatımızda Tanzimat sanatçılarından Direktör Âli Bey'in Seyahat Jurnalı adlı eseri Batılı anlamda yayımlanmış ilk günlük örneğidir. Şair Nigâr Hanım'ın Hayatımın Hikâyesi adlı eseri de Seyahat Jurnalı'ndan sonraki diğer önemli eserimizdir. Günlük türünün asıl gelişimi Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleşmiştir. Falih Rıfkı Atay "günlük" terimini edebiyatımızda ilk kez kullanan sanatçımızdır.

Bu parçada günlükle ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Günlük türünün edebiyatımızda ilgi çekici olmasını sağlayarak bu türü benimsememizi sağlayan yazar kimdir?
- B) Günlük türünde yazılmış ilk eserler hangi dönemlere aittir?
- C) Divan edebiyatındaki hangi tür yazılar günlük türünün özelliklerini taşımaktadır?
- D) Edebiyatımızda terimsel olarak ilk kullanan yazarımız kimdir?
- E) Dünyada günlük türünde tanınmış olan ve çokça okunan yazarlar hangileridir?

1

- Geçişsiz fiillerin “-ar-, -er-, -r-, -t-, -tır-” ekleri eklenecek geçişli bir fiil hâline getirilmesiyle oluşan fiillere oldurgan fiil denir.
- İşi yapan ve yapılan bu işten etkilenenin gerçek bir özne olduğu fiillere dönüşlü fiil denir.

Buna göre;

- Gözlerini hemen o tarafa doğru kaydırdı.
- Galiba bizim geminin resmini yapmışsınız.
- Bugünden sonra birçok ressamın huzurunu kaçırdı.
- Ne olursa olsun kendi bulduğu hazineyi kimseye kaptırmayacaktı.
- Sonra da sesini çıkarmadan merdivenlere yöneldi.

numaralı cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- I. cümlenin yüklemi dönüşlü bir fiildir.
- II. cümlenin yüklemi oldurgan çatılı bir fiildir.
- III. cümlenin yüklemi oldurgan bir fiildir.
- IV. cümlenin yüklemi dönüşlü çatılı bir fiildir.
- V. cümlenin yüklemi oldurgan bir fiildir.

2

Öznesine Göre Fiiller

I - Etken Fiiller: Babam bana hediye getirdi.

II - Edilgen Fiiller: Bütün camlar kırıldı.

III - İşteş Fiiller: Kuşlar uçtu.

IV - Dönüşlü Fiiller: Bütün aile düğüne hazırlandı.

Nesnesine Göre Fiiller

V - Geçişli Fiiller: Evin eşyalarını topladı.

VI - Geçişsiz Fiiller: Sıralama dışında kaldı.

VII - Oldurgan Fiiller: Dökülenleri çöpe attı.

VIII - Ettirgen Fiiller: Bana kitap aldırdı.

Kavram haritasındaki numaralandırılmış fiil çatılarından hangilerinin örneği yanlış verilmiştir?

- I ve VI
- II ve VIII
- III ve VII
- IV ve V
- III ve VI

3

1. Dünyanın bütün çiçeklerini getirin buraya.

6. Hayattaki en değerli şey zamandır.

2. Asla sana sıradan gibi davranan birini sevme.

7. Havalar soğduğunda insan gölge veren ağaçları unuttur.

3. Mutsuzken başkalarının mutsuzluğunu daha güçlü hissederiz.

8. İnsanlar sadece duymak istediklerini duyuyorlar.

4. Hayatta parayla alınamayacak en değerli şey, senin derdini kendi derdi gibi gören dosttur.

9. Tam bütün cevapları bulduğunu düşünürsün, sorular değişir.

5. Ölüm insanı bir kere, korku insanı bin kere öldürür.

10. Ait olduğunuz yeri güzelleştirmeyi deneyin.

Çeşitli eserlerden alıntılarının yer aldığı numaralandırılmış ifadelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- 4 ve 6. cümlelerde çatı özelliği aranmaz.
- 1 ve 2. cümleler öznesine göre etken çatılıdır.
- 3, 5 ve 7. cümleler nesnesine göre geçişli çatılıdır.
9. cümlede hem geçişli hem de geçişsiz fiil vardır.
- 8 ve 10. cümleler öznesine göre özdeş, nesnesine göre farklı çatı özelliğine sahiptir.

4

1. Cümle: Çalışanları üstü kapalı bir şekilde uyardı.

2. Cümle: İşe geç gelenler bir kez daha uyarıldı. (I)

1. Cümle: Konu iki saatte başarılı bir şekilde anlatılır.

2. Cümle: Bu şehirde onun adı efsaneymiş gibi anlatılır. (III)

1. Cümle: İlk açıldığı zaman tuhaf görünüşlü adamlar gelirdi buraya.

2. Cümle: Kim bilir başımıza daha neler gelecek. (II)

1. Cümle: Makara büyük bir hızla sarıldı.

2. Cümle: Bu şehrin her köşesi düşman askerlerince sarılmış. (IV)

1. Cümle: Yemek yerken yanımıza uzun süredir görmediğim arkadaşım geldi.

2. Cümle: Bütün dostlarım ziyaretime geldi. (V)

Yukarıdakilerin hangisinde birinci cümlede etken olan eylem ikinci cümlede edilgendir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) Yalnız III

D) IV ve V

E) II ve III

5

Öğretmen: Şimdi hepimiz bir cümle kurun. Sizinle bir oyun oynayacağız!

Gizem: Rıhtıma varabildiği zaman vapura gidecek olan son motor kalkmak üzere idi.

Sinan: Bugün çok heyecanlıyım.

Safa: O dönemlerdeki en tanınmış yazarmış.

Ayşe: Babam bana hediye almış.

Gamze: Bozulan televizyon hemen tamir edildi.

Yiğit: İnsan olmak, hayat boyunca iyiyi aramaktır.

Öğretmenin öğrencileriyle oynayacağı oyunun kuralları şunlardır:

- ◆ İlk sırada girecek olan kişi cümlesinde çatı özelliği bulunan kişiler arasından seçilecektir.
- ◆ Çatı özelliği bulunan cümle kuran kişi sayısı birden fazlaysa cümlesi özne-yüklem ilişkisi yönünden etken olan kişi ilk sırada Bilim Merkezine girecektir.

Öğrencilerin Bilim Merkezine girme sıralarıyla ilgili olarak şunlar bilinmektedir:

- ◆ Gizem'den sonra yalnızca bir kişi Bilim Merkezine girmiştir.
- ◆ Yiğit'ten önce ve sonra Bilim Merkezine giren kişiler bulunmaktadır.
- ◆ Ayşe'den sonra Bilim Merkezine, edilgen çatılı cümle kuran bir kişi girmiştir.
- ◆ Bilim Merkezine en son giren Safa değildir.

Buna göre aşağıda verilenlerden hangisi kesinlikle doğrudur?

A) Bilim Merkezine ikinci sırada giren Safa'dır.

B) Bilim Merkezine en son Sinan girmiştir.

C) Bilim Merkezine ilk Yiğit girmiştir.

D) Bilim Merkezine üçüncü Safa girmiştir.

E) Bilim Merkezine ilk Sinan girmiştir.

FAVORİ SERİSİ

ORTAÖĞRETİM (9, 10 ve 11. SINIFLAR)

- ✓ Yardımcı Ders Kitapları
- ✓ Türkiye Geneli Deneme Sınavları

Örnek Tanıtım: 10. Sınıf Coğrafya Kitapları (3 Kitap)

ÇİFT YÖNLÜ KİTAP

- Beceri Temelli Soru Bankası
- Kazanım Odaklı Soru Bankası
- Özet Konu ve Etkinlik Defteri
- Öğreten Paragraf
- Karekodlu Çözümler

9. SINIF KİTAPLAR

Her Ders Üç Kitaptan Oluşur

10. SINIF KİTAPLAR

Her Ders Üç Kitaptan Oluşur

11. SINIF KİTAPLAR

Markaj
yayıncıları

Editör Yayınevi
markasıdır.

markajyayinlari@gmail.com

0 (505) 099 24 84

Markaj
yayıncıları
Eğitimde Yakın Markaj

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok. Matbaacılar Sitesi
Mat-Sit İş Merkezi No:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 20 33 Faks: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.markajyayinlari.com | markajyayinlari@gmail.com